

Tu Gimet du Apostol

¹ Mahal ko a Teopilo: Nisalaysay ko dén to libru ko a esa i étanan a ginimet ni Jesus, sakay tu nitoldu na,

² a hanggan to aldew a niontok na ta langet. Pero bagu siya inumontok, éy nibilin na pa du lélake a pinili na a apostol na. Hinatulan na side ta pamag-itan na kapangyarian na Banal a Espiritu na Diyos.

³ Kélipas no hirap na, a nabuhay man dén, éy pinumeta siya dide ta meadu a beses, a pinatunayan na dide a buhay siya. Pinumeta siya dide ta lubuk na épat a pulu a aldew, sakay nékgagi siya dide tungkul ta péghari na Diyos ta tolay.

⁴ Habang kakaguman de pabi siya, éy nibilin na dide a “Diyan kam pa huméhektat ta Jerusalem,” kagi na, “éng'wan uhayén moy pa tu nipangako Nama ko, a kinagi ko dén dikam tungkul ta Espiritu na Diyos.

⁵ Natandaan moy, tu tungkulin ni Juan, éy bininyagen na du tolay ta dinom. Pero nadid,” kagi ni Jesus, “éy éwan dén male éy mabinyagen kam ta Banal a Espiritu.”

To Kéontok Ni Jesus Ta Langet

⁶ To esa a aldew, a kapisan de ti Jesus, éy kinagi de diya, a “Anya wade, Panginoon? Panahun wade dén nadid a mapaibut mo du mégmayor dikame a dayuan, monda libri man dén i banuwan na Israel?”

⁷ Ey kinagi ni Jesus dide, a “Tama ko san i méngitakdaa ta panahun na panggimet na. Ey éwan dén kailangan a mapospusan moy éng nikésiya ya.

⁸ Pero sikam, ta kéogsad dikam na Banal a Espiritu, éy égse dén dikam i kapangyarian na Diyos. Tulos magpatunay kam diyakén ta Jerusalem, sakay ta Hudea, sakay ta Samaria, a hanggan ta buu a mundu.”

⁹ Nadid, to pégkagi na dén ta éya, éy inumontok dén siya ta langet. Ey du alagad na, habang te tangaden de pabi siya, éy nataklében siya na kuném.

¹⁰ Nadid, te tangaden de pabi, éy basta bigla i éduwa a lélake a te badu a melatak a tinumaknég ta giled dia.

¹¹ “Sikam a taga Galilea,” kagi de, “bakit égsina kam san sina a te tangad ta langet? Ti Jesus éy kaya dén ta langet. Pero ta esa a panahun éy sumoli man dén se siya,” kagi de. “Ey késoli na éy kona be to nipaketa moy diya to niontok na.”

¹² Nadid, nagsoli dén du alagad ta Jerusalem, a gébwat ta éya a buked na Olibo. I kaadeyo na banuwan to buked éy manga esa a kilometro.

¹³ Diden ya éy de Pedro, Juan, Santiago, Andres, Pelipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago a anak ni Alpeo, ti Simon a metapang, sakay ti Hudas a anak ni Santiago. Nagsoli dén side to kuwarto ta ontok no bile a tinulusan de ta Jerusalem.

¹⁴ Ey kaguman sa du bébe, sakay ti Maria a ina ni Jesus, sakay du top ni Jesus. Ey aldew-aldew éy pisan sa side a ménalangin.

Tu Kalewas Ni Judas

¹⁵ Nadid, nakalipas i sénganya a aldew, éy nagpisan dén i meadu a méniwala ni Jesus. Manga sandaan éy ta duwapulu side. Ey tinumaknég ti Pedro ta harap dia a mégkagi dide.

¹⁶ “A tétotop ko,” kagi na, “kailangan a matupad i te sulat ta kasulatan a kinagi na Banal a Espiritu ta pamag-itan ni Dabid. Da nihula ni Dabid ti Hudas, a méngigiya siya du manikép ni Jesus.

¹⁷ Kabilang ti Hudas dikame a alagad,” kagi ni Pedro, “da pinili be siya ni Jesus a kaguman me.

¹⁸ Ti Hudas éy namugtong ta esa a sukat a luta to nibayad de diya a néngitokyon ni Jesus. Ey minate sa siya, a tulos pinomtak tu tiyan na, a tulos newadwad tu bituka na.

¹⁹ Ey nabaheta dén ya na étanan a mégiyan ta Jerusalem. Kanya nginahinan de i luta a éya a Akeldama. I kahulugina na éya éy Medige a Uma.

²⁰ Nadid, te kagi ta libru na Manga Kanta, a ‘Maibutan maka ta tolai tu bile na, sakay diyan dén sa mégiyan i maski ti ésiya.’ Sakay, ‘Te lumewas maka a iba to tungkulin na a para ta Diyos.’

²¹⁻²² “Kanya nadid,” kagi ni Pedro, “éy dapat kitam a magpile ta kalewas ni Hudas, monda te kaguman kame a magpatunay a nabuhay dén ti Panginoon Jesus. Kailangan éy pilién tam i esa du kaguman me sapul to péngkuyoyog dikame ni Jesus, sapul to nipangbinyag diya ni Juan a hanggan éwan siya inumontok ta langet.”

²³ Nadid, pékabati de ni Pedro ta éya, éy namili side ta éduwa a lélake: ti Matias sakay ti Hose (i palayaw ni Hose éy ti Barsabas Hustu).

²⁴ Ey nanalangin side, a kagi de, a “Panginoon, siko i makapospusa ta isip na tolai a étanan. Itoldu

mo pad dikame i pinili mo a lélake ta éduwa a éye
²⁵ a maging apostol. Ti ésiya i pinili mo, Panginon, a lumewas to tungkulin ni Hudas, da gininanan dén ni Hudas tu tungkulin na, a inumange dén siya ta impiyerno.”

²⁶ Nadid, kétapos de a ménalangin, éy nagpalabunutan side éng ti ésiya i pilién de. Ey ti Matias i naalap dia. Siya i nedagdag ta labindalawa a apostol.

2

Tu Kédemét na Banal a Espiritu

¹ Nadid, kélipas na sapulu a aldew hanggan to kéontok ni Jesus ta langet, éy dinumemét dén i Piyesta na Pentekos. Ey du méniwala ni Jesus, éy napsan dén side a étanan.

² Nadid, bigla de a nabati i ténog a gébwat ta langet, a koman i ténog na mesibét a pahés. Ey meténog a tahod to lubuk no bile a égsean de.

³ Ey mineta de i kékétihék a koman i apoy, a kinumalat a tinumupo ta bawat esa dide.

⁴ Ey inumasék dén i Banal a Espiritu ta bégi dia a étanan, tulos négkagi side ta iba-iba a kagi, ayun ta nipagkaluub dide na Espiritu.

⁵ Nadid, égsa nadid ta Jerusalem i meadu a mékidiyos a Judeo, a mamiyesta side. Gébwat side ta iba-iba a banuwan.

⁶ Pékabati de to ténog, éy dinumulug side to bile du alagad. Nagtaka side, da nabati na bawat esa dide a mégkagi dén du alagad ta iba-iba a kagi de.

⁷ Mégtaka side a tahod, a kinagi de, a “Bakit, éwan beman taga Galilea san diden ina?”

⁸ Bakit mébati tam dide i sarili tam a kagi?”

⁹ Du tolay sa a mégtaka éy éwan side taga Galilea, éng'wan gébwat side ta iba-iba a banuwan a adeyo. Te taga Partia; te taga Medo; te taga Elam; te taga Mesopatamia; te taga Hudea; te taga Kapadosia; te taga Ponto; te taga Asia;

¹⁰ te taga Pirigia; te taga Pampiliya; te taga Egipto; te taga Libya a sakup na Sirena. Sakay te binumisita sa a taga Roma a Judeo, sakay éwan Judeo a sakup dén na rilihyon na Judeo.

¹¹ Te égsa sa a taga Kreta, sakay Arabia. Diden ya a étanan, maski iba-iba i kagi de, éy nabati de tu ginimet na Diyos a memahal, da nibaheta dide du alagad ta kanikaniya de a kagi.

¹² Ey basta mégtaka side a tahod, a négpakipakelagip side éng'anya i kahulugina no gégmentén du alagad.

¹³ Pero te iba sa a pinintasan de du alagad, a kagi de a lasing san side.

Tu Talumpati Ni Pedro

¹⁴ Ey nadid, tinumaknég du labindalawa a apostol, éy tulos ti Pedro a négkagi du tolay ta medegsén. “Sikam a kapareho ko a Judeo,” kagi na, “sakay sikam a binumisita ta Jerusalemae, te kaginék dikam. Baten moy,

¹⁵ éwan lasing didi kaguman kuae, da alas nuwebe pabi na gagabi.

¹⁶ Eng'wan, saye i péngtupad to nihula ni Puru-peta Hoel to araw.

¹⁷ Kinagi dén na Diyos i gemtén na ta katapusan a panahun, a iasék na kan i Espiritu na ta étanan a tolay,” kagi ni Pedro. “Tulos magpahayag kan siya

du anak moy ta kagi na. Sakay du lélake moy, éy maketa kan side ta tanda a kataka-taka. Sakay du matanda moy a lélake, éy ipatagenép na kan dide.

¹⁸ Sakay du sakup na Diyos a tolay, i nihula be ni Hoel, éy iasék kan dide na Diyos i Espiritu na ta éya a panahun; tulos ipahayag de kan i Diyos.

¹⁹ Sakay ipeta na kan ta langet i pagtakaan na tolay, sakay ipeta na kan be i tanda ta munduae. Te meta kan a dige sakay apoy sakay meadu a asok.

²⁰ Ey nadid, bagu dumemét i aldew a késoli na Panginooon a maghukum,” kagi ni Pedro, “éy dumiklém kan pa i bilag. Sakay i bulan éy maging koman i dige i kolor naa.

²¹ Pero i maski ti ésiya a dumaying ta ngahen na Panginooon éy meligtas.

²² “Nadid, sikam a kabébayan ko a Judeo,” kagi ni Pedro, “éy baten moy i kagi kuae. Ti Jesus a taga Nasaret, éy pinatunayan na Diyos dikam a gébwat ta langet i tungkulin naa; da pinagimet siya na Diyos ta meadu a makataka-taka, sakay tanda. Ey tukoy moy dén ya, da ginimet na dén ya ta harap moya.

²³ Sapul to sapul, éy tiniyak dén na Diyos a itugén na dikam ti Jesus. Ey pinabuno moy siya, da inutusan moy dén du medukés a tolay a méngipako diya ta kudos.

²⁴ Pero binuhay siya na Diyos a huway. Pinaluwas na siya to lébéng, da éwan maari a éwan mabuhay siya a huway.

²⁵ Baten moy tu nisulat ni Dabid. Nihula na to araw a manalangin ti Jesus ta kona se:

‘Neta ko a palagi a kéye se diyakén i Panginoon.

Siya i kaguman ko, monda éwanék méligalig.

²⁶ Kanya masaya i isip kua, sakay méshaték ta kagi kua. Dahilan maski mateék, éy umasaék a buhayénék na Diyos.

²⁷ Ewan mo pébayan tu anak mo a mahunot tu bégi na ta luta.

²⁸ Iatéd mo diyakén i buhay a éwan tu katapusan. Pasayaénék mo, da siko i kaguman ko.’ Saya tu nisulat ni Dabid.

²⁹ “A tétotop ko,” kagi ni Pedro, “i nisulat a éya ni Dabid, éy éwan na nibaheta tu bégi na a sarili, da napospusan tam a minate dén siya, a kéye pabi i pantiyung na ta banuwana a éye.

³⁰⁻³¹ Eng’wan purupeta siya. Nihula na ngani i tungkul ta kébuhay a huway ni Cristo. I Diyos, éy nisumpa na ni Dabid a ta esa a panahun éy maghari tu apo na a esa ta kaharian naa. Ey nisulat ni Dabid i éya. Ey tu apo na éy ti Cristo. Siya i éwana pabayan ta Dinatagen. Siya i éwana mahunot ta lébéng.

³² Ey nadid,” kagi ni Pedro, “i éya a Jesus, éy siya dén tu binuhay na Diyos. Ey sikame i sistigua na éya, da mineta me dén.

³³ Ti Jesus, éy pinataas dén siya na Diyos, a kaguman na dén siya nadid a méghari ta langet. Sakay naalap na dén Nama na tu nipangako na a Banal a Espiritu. Ey nadid, i mineta moya nadid ta éye éy tu Banal a Espiritu na Diyos, a niasék na dén dikame.

³⁴ Tukoy tam a éwan nibaheta ni Dabid i sarili na, da éwan inumontok tu bégi na ta langet. Ey te sulat ti Dabid a esa, a kona se: ‘Kinagi na Diyos to amo

ko, a “Mégiknud ka ta tagirilan kuae,

³⁵ a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo.” ’

³⁶ “Kanya nadid,” kagi ni Pedro, “éy dapat mapospusan na buu a banuwan na Israel a i éya a Jesus a nipako moy to kudos, éy siya i nidéton na Diyos a Panginoon na étanan. Siya i pinili naa a maghari ta tolay na munduae.”

³⁷ Nadid pékabati du tolay ta éya a kagi ni Pedro, éy nagsisi side a minasépuan side. “Adiyoy, Akéng,” kagi de, “magenya kame?”

³⁸ Ey kinagi ni Pedro, a “Pagsisian moy sakay ibutan moy du kasalanan moy. Sakay ipabinyag kam a ipasakup kam ni Jesu Cristo, monda patawadén na kam ta kasalanan moy, sakay tanggapén moy i kaluub na Diyos, a Banal a Espiritu.

³⁹ Dahilan i nipangako na a Espiritu éy para dikam be, sakay ta anak moy, a sakay du édsa ta adeyo a lugar. Para ina ta maski ti ésiya a pinili na Panginoon Diyos.”

⁴⁰ Kona sa i péghatul ni Pedro du tolay. Meadu i pékiohon naa dide, monda méniwala side. “Umadeyo kam du magkadukés a tolay,” kagi na, “monda meligtas kam ta parusa a dumemét dide.”

⁴¹ Nadid, du méniwala to kinagi ni Pedro éy nagpabinyag side. Te manga étélo a libu a tolay a nipasakup du alagad ta éya a aldew.

⁴² Tulos nanatili side a mégadal ta iyétoldu dide du apostol, sakay négkaguman side ta mahusay. Négpisan side a aldew-aldew a méngan sakay ménalangin.

Tu Ugali Du Méniwala

⁴³ Du étanan a tolay sa, éy méganteng side, dahil ta meadu a makataka-taka a tanda a ginimet du apostol.

⁴⁴ Ey du étanan a méniwala éy négpisan-pisan side ta mahusay, sakay nibugtong de i étanan a ari-arian de.

⁴⁵ Sakay i kabugtungan na éya éy niatéd de du kakaguman de ayun ta kailangan na bawat esa.

⁴⁶ Aldew-aldey éy négpisan side ta Templo. Sakay négdipon side ta mahusay aldey-aldey ta bili-bile de, a masaya side tu isip.

⁴⁷ Mégpuri side ta Diyos; sakay du iba a tolay, éy iyégalang de side. Ey bawat esa aldey éy te tolay a bigu a méniwala, a iyédagdag na Diyos dide, a niligtas na.

3

Tu Lumpu a Naghusay

¹ To esa a aldey, a alas tres tu bilag, éy inumange ti Pedro sakay ti Juan ta Templo, da oras dén na pénalangin. To kédép de

² to memahal a pintuan, éy te lélake sa a lumpu sapul to nikeenak na. Du kaguman na éy iwahak de sa siya aldey-aldey, monda mékilimos ta bawat sumalegéd.

³ Siya, péketa na de Pedro a somdép, éy nékeged siya ta limos.

⁴ Ey linameng siya du éduwa, sakay kinagi diya ni Pedro, a “Oy, enta mo ye.”

⁵ Ey linameng side no lumpu, a inumasa dén a limusan de siya.

⁶ Pero kinagi ni Pedro diya, a “Ewanék tu kuhata, pero te ibaék a iatéd diko. Ta pamag-itan na kapangyarian ni Jesu Cristo, éy utusan ta ka a umékat a maglakad.”

⁷ Nadid, kembilan ni Pedro tu kamét na a inékat, éy bigla a nakasibét tu tikéd na a éduwa.

⁸ Tulos linumuksu dén siya a tinumaknég, sakay tulos na dén a naglakad. Sakay sinomdép side a étélo ta Templo. Mésahat tu lumpu, a mégluksu-luksu siya, sakay mégpuri siya ta Diyos.

⁹ Ey du tolay ta lubuk, éy neta de siya a méglakad, a pépurién na i Diyos.

¹⁰ Ey mégtaka side a tahod, da natenggi de a siya bale tu dati a égse to pintuan a mékilimos.

Mégtoldu Ti Pedro Ta Templo

¹¹ Nadid, habang te kébil siya ni Pedro sakay ni Juan, éy méginan du tolay sa a étanan a dinumulug dide, da mégtaka side. I égsean dia éy tu kwarto ni Solomon.

¹² Ey ti Pedro, péketa na du mégdulug dide, éy nékgagi siya dide. “Sikam a kabébayan ko,” kagi na, “bakit mégtaka kam ta éye? Bakit te lamengan moy kame ta kona sina? Akala moy napalakad me siya ta sarili me san a kapangyarian, o kabanalan? Ewan!

¹³ Diyos ngani dén i nagpalakad ta lumpuae! Siya ya i péniwalaana depo tam a Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob. Diyos i nagpataas to utusan na a ti Jesus. Pero sikam éy nitugén moy siya du te kapangyarian, sakay inidelan moy siya ta harap ni Gobernador Pilato, maski gustu na dén a légsiwan.

14 Ti Jesus i mahusay a lélake, a éwan tu kasalanan. Pero inidelan moy siya, a nipékiohon moy ni Pilato a paluwasén na ta pégpihesuan i esa a lélake a namuno, a ti Barabas.

15 Kanya sikam,” kagi ni Pedro, “éy binunu moy dén tu méngatéd dikitam ta buhay tam. Pero binuhay siya na Diyos. Ey sikame i sistigua na éya.

16 Kanya i kapangyarian na ngahen ni Jesus, éy saya i nagpahusaya ta lélake a éye. Naghusay siya da méniwala siya ta ngahen ni Jesus.

17 “Ey nadid, a tétotop ko,” kagi ni Pedro, “éy tukoy ko a éwan moy tukoy tu ginimet moy, da éwan moy napospusan a anak siya na Diyos; éy kona be sa du tagapamahala moy.

18 Pero tu ginimet moy a éya, éy saya i nangtupad to dati a nipahayag na Diyos ta pamag-itan du purupeta, a ti Cristo éy kailangan a maghirap.

19 Kanya nadid, i pékiohon kua dikam éy magsisi kam, sakay magsoli kam ta Diyos, monda ibutan na du kasalanan moy,

20 sakay atdinan na kam ta mahusay a buhay; sakay pasolen na se a huway ti Jesus, a iligtas na kam. Da siya i pinili naa.

21 Pero nadid a panahun, éy kailangan a manatili pabi ti Jesus ta langet, hanggan éwan dumemét i panahun a pangbagu na Diyos ta étanan, ayun to nipahayag na ta pamag-itan du purupeta na to araw.

22 Da kinagi ni Moises a paangen kan na Diyos dikitam i esa a purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na. Ey kagi be ni Moises a dapat tam siya a baten.

²³ Da i maski ti ésiya kan a éwan mégbati ta éya a purupeta, éy ibutan siya na Diyos, a pakaten na. Ey nadid, i éya a purupeta éy ti Cristo.

²⁴ Ey du étanan a iba a purupeta to araw, a sapul ni Samwel, sakay du sumunud diya, éy nagpahayag be side tungkul ta panahun tam nadid.

²⁵ Ey sikam,” kagi ni Pedro, “éy lahi kam diden ya a purupeta. Kanya para dikam i pangako na Diyos du apo moy to araw. Da kinagi na Diyos ni Abraham, a gemtén na kan i mahusay du étanan a tolay ta mundua ta pamag-itan du apo-apo na.

²⁶ Ey nadid,” kagi ni Pedro, “éy pinaange dén se na Diyos tu anak na dikam, monda iligtas na kam, monda ibutan moy i ugali moy a medukés.”

4

De Pedro Ta Harap Na Huwes

¹ Nadid, mégkagi pabi de Pedro du tolay, éy inumange sa dide tu kapitan na guwardia ta Templo. Kaguman na du padi, sakay du sakup na rilihiyon na Saduseo.

² Mégingél side du éduwa a apostol, da mégtoldu side du tolay a mabuhay i tolay a huway, da nabuhay dén ti Jesus.

³ Kanya dinikép de du éduwa, sakay nipihesu de pa hanggan to gagabi, da apon dén.

⁴ Pero du meadu a nakabate to pégtoldu ni Pedro, éy naniwala side ni Jesus. Tulos dinumagdag side ta gurupu du alagad, hanggan inumabut side a étanan ta manga lima a libu a lélake.

⁵ Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting ta Jerusalem du tagapamahala a Judeo, sakay du te tungkulin.

⁶ Kaguman de ti Anas a mataas a padi, sakay ti Kaipas, sakay ti Juan, sakay ti Alejandro, sakay du iba a top de.

⁷ Pinaharap de du éduwa, éy nipakelagip de éng pinakodya de a nagpahusay to lumpu. “Ahe i nangalapan moya,” kagi de, “ta kapangyarian moy a nagimet ta éya a tarabaho moy?”

⁸ Nadid, édse ni Pedro ta mahusay i Banal a Espiritu, tulos sinengbet na side ta katuwiran na. “Sikam a mataas,” kagi na,

⁹ “éng isiyasat moy dikame nadid tungkul ta memahal a nanyari ta lumpuae, sakay éng kodya siya a naghusay, éy saye i sengbet mia:

¹⁰ dapat mapospusan na étanan a tolay, a kanya te taknég se i lumpuae a mahusay dén éy dahil ta kapangyarian ni Jesu Cristo a taga Nasaret. Saya tu nipako moy to kudos, a tulos binuhay na Diyos.

¹¹ Mara siya tu bito a inidelan du mégbile, da isip de éy éwan tu pasa. Ey siya bale i mahalagaa a bito a panuluk na bile.

¹² Kona sa ti Jesus, da siya san i tagapagligtas ta tolay. Da maski ahe ta mundua, éy éwan tu iba a makapagligtas ta tolay, éng éwan na éya a pinili na Diyos.”

¹³ Nadid, du te tungkulin ta éya, péketa de a metapang de Pedro sakay ti Juan, a bihasa side a mégtoldu, éy mégtaka side dide. Da tukoy de a mababa san side a tolay, a éwan nagadal. Ey nadid éy naala-ala de a kaguman bale side ni Jesus to te

buhay na pabi.

14 Sakay péketa de to lumpu a te taknég ta gileda du éduwa, a mahusay dén, éy éwan side tu maisip a katuwiran a pangparusaan de dide.

15 Kanya pinaluwas de pa side to pégmitingan de, sakay néguhon side.

16 “Anya i gemtén tam diden ya a lélake?” kagi de. “Da minehayag dén ta buu a Jerusalem i ginimet dia to lumpu. Ewan kitam makasaway ta éya.

17 Pero nadid, monda éwan kumalat ta lalo i éya,” kagi de, “éy basta pégkagian tam side a diyan dén side magpahayag a huway ta ngahen ni Jesus.”

18 Kanya huway de a pinauwet de Pedro, sakay pinéggkagian de side a diyan side huway a mégtoldu ta ngahen ni Jesus.

19 Pero kinagi dide du éduwa, éy “Isipén moy éng anya i gustu na Diyos, éng sumunud kame dikam, o éng sumunud kame diya.

20 Pero para dikame,” kagi de, “éy éwan maari a éwan me ipahayag i mineta me a ginimet ni Jesus, sakay tu pégtoldu na dikame.”

21 Nadid, du te tungkulin, pékabati de ta éya, éy pinéggkagian de side ta lalo a mahigpit, sakay linégsiwan de side. Ewan side tu maisip a katuwiran de a monda parusaan de du éduwa, dahilan du iba a tolay éy mégpuri side ta Diyos dahil to nanyari.

22 Sakay pati, tu lélake a pinahusay de éy mahigit dén ta épat a pulu a taon i idad naa.

²³ Nadid, pékaluwas dén de Pedro, éy nagsoli side du kakaguman de, sakay nikagi de dide tu kinagi du mataas a Judeo dide.

²⁴ Ey to pékabati de ta éya, éy pisan side a nanalangin a étanan. “Panginoon Diyos,” kagi de, “siko i nanggimet ta langet, sakay ta diget, sakay ta luta, sakay ta étanan a égse dide.

²⁵ Siko i nékgagia ta pamag-itan ni Dabid a apo me, ta tulung na Banal a Espiritu. Bakit mégingél kan du éwan Judeo a tolay, kagi ni Dabid to kasulatan na. Sakay bakit mégisip kan du tolay ta éwan tama?

²⁶ Du hari kan, sakay du mayor, éy négagum side a lumaban side ta Panginoon, sakay tu pinili na Diyos a maghari.

²⁷ Ey nanyari dén ya, Panginoon, i éya a nihula ni Dabid, da minagagum ngani dén ta banuwanae dudu linumaban ni Jesus. Ey siya tu inutusan mo, Améng, a pinili mo a maghari. Pati ti Hari Herod, sakay ti Gobernador Pilato, éy nékiagum side du Judeo sakay du éwan Judeo, a linumaban side ni Jesus.

²⁸ Ginimet de, Améng, i étanan a bagay a dapat manyari, a nitakda mo to éya pa.

²⁹ Ey nadid, Panginoon,” kagi de, “éy enta mo, mégbanta side dikame nadid a parusaan de kame. Aguman mo kame a utusan mo, monda metapang kame a mégtoldu ta kagi mua.

³⁰ Itupu mo i kamét mo dikame, Panginoon, monda te meadu a tolay a magamot ta panalangin me. Monda makagimet kame ta tanda a makataka-taka ta pamag-itan no anak mo a banal a ti Jesus.”

³¹ Nadid, kétapos de a ménalangin ta éya a kagi, éy nayégyég tu égsean de a bile, a tulos inumasék dide ta mahusay i Banal a Espiritu. Tulos metapang side a mégbaheta ta kagi na Diyos.

Ugali Du Méniwala a Mégbahabahagi

³² Nadid, du étanan a méniwala, éy négkaesa side tu isip. Ewan tu mégkagi a koo na san tu kasangkapan na, éng'wan para ta étanan.

³³ Ey tulos du apostol a mégpahayag a minabuhay a huway ti Jesus. Sakay égse dide i dikél a kapangyarian na Diyos. Sakay niatéd na Diyos i biyaya na du étanan a méniwala diya.

³⁴ Ewan side tu kailangan ta kabuhayan de, maski ti ésiya dide, dahilan du te luta éy nibugtong de; sakay du te bile, éy nibugtong de be. Sakay tu kabugtungan de, éy niatéd de

³⁵ du apostol. Sakay du apostol éy binahabahagi de ta maski ti ésiya dide i te kailangan.

³⁶ Kona sa i ginimet ni Hose. Libita siya a taga Sipro. I palayaw na éy ti Bernabe, a i kahulugina na éya éy Matulungin.

³⁷ Nibugtong na tu luta na sakay niatéd na du apostol i kabugtungan na.

5

De Ananias a Pasawa

¹ Pero te esa a lélake a ti Ananias i ngahen na. Tu asawa na éy ti Sapira. Te luta be side a nibugtong de.

² Pero ti Ananias, éy binawasan na pa ta lihim i kabugtungan na. Ey kaguman na tu asawa na. Basta sénganya san i niatéd na du apostol.

³ Pero kinagi ni Pedro diya, a “Bakit, Ananias, éy nadaig ka dén ni Satanas? Nagbuli-buli ka dén ta Banal a Espiritu! Bakit niliso mo i kalahati no kabugtungan no luta mo?”

⁴ Bakit?” kagi ni Pedro, “to éwan mo pabi péngibugtong to luta, éy éwan beman koo moya? Nadid, to néngibugtong moy dén, éy éwan moy beman koo i kabugtungan naa? Ewan kame nékeged diko. Bakit naisip mo a iliso dikame i kalahati na kabugtungan naa? Ewan ka nagbuli-buli dikame, Ananias, éng'wan Diyos i pinagbuli-bulian mua.”

⁵⁻⁶ Nadid, pékabati ni Ananias ta éya, éy basta minebagsak siya a tulos minate dén! Ey du ulito sa, éy sinaputan de ta damit, sakay nielbéng de dén. Ey du étanan a nakabaheta ta éya, éy méganteng side a tahod.

⁷ Nadid, kélipas na ételo a oras, éy dinumemét sa tu asawa na, a éwan siya tu malay ta nanyaria.

⁸ Ey kinagi diya ni Pedro, a “Anyá, Sapira, sé' san ya i kabugtungan no luta moy?” Ey “O,” kagi na, “sé' ngani san ya.”

⁹ “Bakit,” kagi ni Pedro, “nagkaisa kam bale a mamuhuba ta Espiritu na Panginoon! Enta mo, Sapira, di édse ta pintuana éy side ina du naglébéng to asawa mo; sakay siko man dén i ielbéng dia nadid!”

¹⁰ Nadid, pékabati ni Sapira ta éya, éy bigla be siya a minatumba ta harap ni Pedro, a tulos nabégsot i angés naa. Ey késdép du ulito, éy neta de a minate be tu bébe. Kanya niluwas de be, a nielbéng de be to giled no asawa na.

¹¹ Ey méganteng a tahod du iba a tolay a nakabati ta éya.

Gégmentén Du Apostol

I Meadu a Kataka-taka

¹² Nadid, ginimet du apostol i meadu a tanda a makataka-taka ta harap du tolay. Ey du étanan a méniwala, éy mégpisan-pisan side aldew-aldew to kuwarta ni Solomon ta Templo.

¹³ Ey du iba a tolay ta Jerusalem, éwan side nangahas a mékiagum dide; pero te galang side du méniwala.

¹⁴ Ey tulos a kinumadu a kinumadu aldew-aldew i méniwala ta Panginoon. Lélake éy ta bébe.

¹⁵ Sakay dudu te saket, éy niange side du kakaguman de ta karsada, a nipakatidug de ta kakama de, sakay abék de, monda éng sumalegéd ti Pedro, éy malduman maka san no anino na i sénganya dide.

¹⁶ Kanya inumange be sa i meadu a tolay a gébwat du banubanuwan ta palebuta na Jerusalem, a kambil de sa du te saket, sakay du hinayup. Ey naghusay side a etanan.

Parusaan De Du Apostol

¹⁷ Nadid, du mataas a padi, éy ménaghili side a tahod du apostol. Ey kona be sa du kaguman de a Saduseo.

¹⁸ Kanya dinikép de du apostol, a nipihesu de.

¹⁹ Pero to kélép, éy inumange dide i esa a anghel a gébwat ta Panginoon, a tulos binuksan na tu pintuan no pégpihesian, sakay niluwas na side, sakay kinagi na dide, a

²⁰ “Ikad moy dén ta Templo, sakay magtoldu kam du tolay ta tungkul ta bigu a buhay.”

21 Ey sinumunud du apostol. To amulaldew, éy sinomdép side ta Templo, tulos mégtoldu man dén side ta tolay sa.

Mentaras mégtoldu side, éy dinumulug du mataas a padi to pégmitingán de, da talaga side a mangbista du apostol. Nadid, to kúpisan de, éy nipauwet de du apostol ta pégpihesuan.

22 Pero kédemét sa du pulis, éy éwan bale sa side! Kanya nagsoli du pulis ta pégmitingán, a kinagi de

23 a éwan sa side! “Tu pintuan no pégpihesuan éy nakakandadu ta mahusay,” kagi de. “Pati du guwardia éy mégbantay san side to pintuan. Pero to péngbukas me,” kagi de, “éy éwan bale tu tolay ta lubuk!”

24 Nadid tu hepe du pulis ta Templo, sakay du padi, pékabati de ta éya, éy méligalig side tu isip, éng anya i nanyaria du apostol.

25 Ey to pégisip de pabi, éy te dinumemét dide a nékgagi, a “Bakit? Du lélake a nipihesu moy éy kéya man dén side ta Templo a mégtoldu!”

26 Nadid tu hepe, sakay du pulis, pékabati de ta éya, éy inange de side inuwet. Pero éwan de side pinilit, da méganteng side a makay batikalén side du tolay sa a mégbati.

27 Nadid, péngiange de dide to pégmitingán de, éy siniyasat side no mataas a padi.

28 “Isip ko nibawal me dikam ta mahigpit a diyan kam mégtoldu a huway ta éya a ngahen!” kagi na. “Pero entan moy i ginimet moya! Nekalat dén ta Jerusalem i pégtoldu moya! Sakay gustu moy pa a sikame i managuta to nikate na éya a lélake!”

²⁹ Pékabati de Pedro ta éya, éy kinagi de, éy “Diyos i dapat me a sundin, kesira dikam.

³⁰ Sikam éy binunu moy ti Jesus to kudos. Pero i Diyos a péniwalaan du apo-apo tam, éy binuhay na siya.

³¹ Pinataas be siya na Diyos ta étanan, a siya i kaguman naa a maghari ta langet. Ti Jesus i tagapagligtas, sakay mayor siya ta étanan a tolay, monda maari du Judeo a ibutan de tu kasalanan de, tulos pagpasensiyaan side na Diyos.

³² Ey sikame,” kagi ni Pedro, “i sistigua na éya. Sakay pati i Banal a Espiritu a iatéd na Diyos ta bawat méniwala diya, éy siya be ya i mégpatunaya.”

³³ Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy méiyamut side a tahod, a gustu de a ipabuno du apostol.

³⁴ Pero te esa sa a Pariseyo, a ti Gameliel i ngahen naa. Maistu siya na rilihyon na Judeo. Ey iyégalang siya du tolay. Siya, éy tinumaknég to pégmitingan de. Niutus na a iluwas de pa du apostol,

³⁵ tulos hinatulan na du kakaguman na. “Kabébayan ko,” kagi na; “isipén moy ta mahusay i gemtén moy di tolay a ina.

³⁶ Tandaan moy ti Teudas to éya; nagwari-wari siya a mataas. Ey te manga épat a datos a lélake a nékiagum diya. Pero to nikate na éy nahiwhiwalay du tolay na. Ey basta naibut tu rilihyon na.

³⁷ Ey kétapos na éya, éy minetanyag man dén i esa man dén a lélake, to panahun no sensos; ti Hudas a taga Galilea. Ey meadu be siya a tolay a nipasakup diya. Pero minate be siya, a tulos nahiwhiwalay

be du tolay na.

³⁸ Kanya nadid,” kagi ni Gamaliel, “éy diyan kitam mékialam di tolaya a éye. Pabayan moy side. Eng gébwat ta isip de sana i gimet dia, éy maibut.

³⁹ Pero éng gébwat ta Diyos, éy éwan moy maari a mabawalan. Makay sakali éy Diyos dén i labanan moya!” Nadid du te tungkulin, pékabati de ta éya a kagi ni Gamaliel, éy pinumayag side.

⁴⁰ Ey nadid, pinasdep de man dén du apostol, sakay binalbal de side, sakay binawalan de side a mégpahayag a huway ta ngahen ni Jesus, sakay linégsiwan de side.

⁴¹ Ey du apostol, hinumektat side to pégmitingan de a méshat, da neta de a tinanggap side na Diyos, a pinili na side a mégtiis ta hirap alang-alang ni Jesus.

⁴² Ey sigi san side aldew-aldew a méngipahayag ni Jesus ta Templo sakay ta bili-bile, a siya i pinilia na Diyos a tagapagligtas.

6

Nangpile Side Ta Pitu a Katulung De

¹ Nadid, to panahun a éya, éy négkékakadu i méniwala ni Jesus. Pero du Judeo sa a dayuan, éy naglekramo side du taga Jerusalem a Judeo, dahilan, kagi de, éy du bilo de a bébe ta gurupu de, éy mépabayan kan side aldew-aldew bagay bahabahagién du apostol i kabuhayan.

² Kanya du apostol éy inipun de i étanan a méniwala a mégmiting side. “Ewan maari a sikame i bahala a mégbahabahagi aldew-aldew ta gastos a

para du kaguman tam a pobri,” kagi de, “da bahala kame san a mégpahayag ta kagi na Diyos.

³ Kanya, a tétotop me,” kagi de, “éy pilién moy ta kakaguman moy i pitu a lélake. Magpili kam ta matalinung a lélake a tukoy moy a égse dide ta mahusay i Banal a Espiritu. Ey sikame a apostol, éy atdinan me side ta tungkulin de a side i tagahatia ta gastos a para du pobre.

⁴ Ey sikame,” kagi de, “éy tulos kame san a ménalangin, sakay mégtoldu ta kagi na Diyos.”

⁵ Nadid, pékabati du gurupu de ta éya, éy mahusay side tu isip. Tulos nagpili side ta pitu a lélake. Pinili de pa ti Esteban, da siya i méniwala a tahod, sakay égse diya ta mahusay i Banal a Espiritu. I iba a pinili de éy de Pelip, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmenas, sakay ti Nikolas a taga Antiokia. Siya éy éwan Judeo, pero dati siya a sakup na ugali na Judeo.

⁶ Side éy niharap de du apostol; tulos nitupo de i kamét dia dide, sakay nipanalangin de side.

⁷ Ey nadid, tulos nagkabahibaheta dén i kagi na Diyos. Eylalo a négkékakadu i nipasakup ni Jesus ta Jerusalem. Sakay te meadu be a padi a méniwala.

Tu Nipangdikép Ni Esteban

⁸ Nadid ti Esteban, éy inatdinan na Diyos ta biyaya sakay ta kapangyarian na; tulos gégemtén na i meadu a kataka-taka ta harap du tolay.

⁹ Nadid, te iba a Judeo a inumange sa a nékipagsuway ni Esteban. Sakup side na gurupu na Libertines. Te kaguman be side a Judeo a taga Sirene, sakay Alehandera, sakay Silisia, sakay Asia.

¹⁰ Pero éwan de nadaig tu karunungan ni Esteban, a niatéd diya na Espiritu.

¹¹ Kanya side, éy sinulsulan de ta lihim i sénganya a lélake a kagin de a ti Esteban éy nabati de kan siya a méngupos ni Moises sakay ta Diyos.

¹² Nadid, linigalig de du tolay sakay du te tungkulin a hanggan naiyamut side ni Esteban. Tulos dinikép de siya sakay niharap de siya du mataas a padi.

¹³ To péngbista de, éy niharap de be sa du mégsistigu ta kakabulyan a kontara ni Esteban. “Palagi siya,” kagi de, “a mégkagi ta kontara ta Templo, sakay ta ugali ni Moises.

¹⁴ Nabati me siya a mégkagi a hukatén kan ni Jesus i Templo tama, sakay baguén na kan i étanan a ugali tam a niutus dikitam ni Moises to araw!”

¹⁵ Nadid, du étanan a te eknud sa éy inentan de ti Esteban éy neta de i mudet na éy koman bale dén i mudet na anghel a gébwat ta Diyos.

7

Tu Katuwiran Ni Esteban

¹ Nadid, tu mataas a padi éy kinagi na ni Esteban, a “Anyá, tutuhanan i éya a niabla de? Anya i katuwiran mua?”

² Ey saye i atakduga a nisengbet ni Esteban dide: “Sikam a matétanda, sakay sikam a tétotop ko,” kagi na, “baten moy i kagin kuae. To araw éy pinumeta i Diyos to apo tam a Abraham to pégiyan na kan pabi ta Mesopotamia, bagu négiyan ta Haran.

³ Ey anya tu kinagi na Diyos diya? ‘Ginanan mo, Abraham,’ kagi na, ‘du tétotop mo se, sakay tu luta mo, a umange ka ta iba a lugar a ipeta ko diko.’

⁴ Ey nadid,” kagi ni Esteban, “éy hinumektat ti Abraham to banuwan na, a inumagton kan dén ta Haran. Ey to nikate no ama na, éy pinaagton man dén siya na Diyos ta banuwan tam a éye.

⁵ Pero éwan na inatdinan ti Abraham ta luta na a sarili, maski kétihék. Pero i nipangako naa diya, éy iatéd na kan diya ta esa a panahun i lutaae a étanan, a para koo na apo-apo na. Ey to péngikagi na diya ta éya, éy éwan bale pabi ti Abraham tu anak.

⁶ Ey kinagi be na Diyos ni Abraham, a bagu mégiyan se du apo-apo na, éy mégiyan pa side ta adeyo a banuwan. Ey pilitén kan side na iba sa a tolay, a pahirapan de side ta lubuk na épat a datos a taon.

⁷ ‘Pero,’ kagi na Diyos, ‘éy parusaan ko diden ya a tolay a magpahirap du apo-apo mo. Sakay humektat sa du apo-apo mo,’ kagi na, ‘a umange se side a magsamba se side diyakén.’

⁸ Ey nadid, to péngkagi na Diyos ni Abraham, éy inutusan na siya a ipabugit, da saya i tanda no pangako na. Sakay ti Abraham, pégenak no anak na a ti Isak, éy binugit na be siya, to walu pabi a aldew i idad naa. Sakay ti Isak, anak na ti Hakob. Sakay ti Hakob, anak na du sapulu éy ta éduwa a lélake. Ey side ya di apo-apo tama to araw, sikitam a Judeo. Kanya binugit de du anak de, éy tanda ya no pangako na Dios to apo tam to araw.

⁹ “Nadid, tu anak ni Hakob a esa, éy ti Hose. Du aka na, éy sumésene kan side diya. Kanya nibugtong de siya; tulos naging utusan siya ta Egipto. Ey kaguman sa siya na Diyos,

¹⁰ a inaguman na siya ta étanan a hirap na ta éya. Inatdinan na kan ti Hose ta katalinungan na,

monda kéharap na ni Hari Paraon, éy gustu na siya, tulos ginimet na ti Hose a naging gubernador ta étanan na banuwan na Egipto, sakay siya kan be i mayor to bile no hari.

¹¹ Nadid, to panahun pabi ni Hose éy dinu-memét i dikél a alép ta buu a Egipto a hanggan ta Kanaan. Te dikél kan a hirap, a hanggan éwan dén tu paketan du apo tam ta kanén.

¹² Ey ti lakay a Hakob, pékabaheta na a te pahay kan ta Egipto, éy pinaange na sa du anak na a sapulu. Saya i purumeru a bisita de ta éya.

¹³ Nadid,” kagi ni Esteban, “to ikaduwa a bisita de ta éya a mégipahay, éy nipatenggi kan dén ti Hose du aka na, a siya bale dén tu wadi de! Ey napos-pusan kan ni Hari Paraon i tungkul du tétotop ni Hose.

¹⁴ Ey nadid, nipauwet ni Hose tu ama na a Hakob, sakay du pamilya na a étanan; pitu a pulu éy ta lima side a étanan.

¹⁵ Ey nagkobu kan dén de Hakob ta Egipto. Ey minate kan sa siya, sakay minate be sa du apo-apo tam.

¹⁶ I bangkay dia, éy kembil de ta Sikem, sakay nielbéng de to lébéng a binugtong ni Abraham to éya pa du anak ni Hamor.

¹⁷ “Nadid, adene a matupad tu pangako na Diyos ni Abraham, éy meadu dén a tahod du Judeo ta Egipto.

¹⁸ Ey nadid éy te hari dén a iba ta Egipto a éwan na kan tukoy ti Hose.

¹⁹ Siya éy pinagsamantalaan na kan du apo tam, sakay pinilit na side a ibut de du anak de a bigu, monda mate side.

²⁰ Ta panahun a éya éy nienak ti Moises, éy kamahalan kan siya a anak. Ey inalagaan siya nena na ta bile ta étélo a bulan.

²¹ Sakay to péngibut de diya, éy inalap siya no bébe a anak no hari, sakay pinadikél na siya a koman na i anak a sarili.

²² Sakay tinolduan de kan ti Moises ta étanan a adal na Egipto. Ey naging matalinung kan siya ta kagi éy ta gimet na.

²³ “Nadid,” kagi ni Esteban, “to épat a pulu a taon i idad ni Moises, éy naisipan na a umange bumisita du kapareho na a Judeo, du apo-apo ni Israel.

²⁴ Ey to kébisita na dide, éy neta na kan a apién no Egipto i esa dide. Kanya ti Moises éy nisuhog na tu Judeo, a binunu na tu Egipto.

²⁵ Akala ni Moises éy tukoy du kabébayan na a siya i pinilia na Diyos a mangagaw dide ta hirap de. Pero éwan de kan tukoy.

²⁶ Dahilan, to kagagabian na éya, éy neta na i éduwa a Judeo a méglébug; éy talaga na kan side a awatén. ‘Kadimoy,’ kagi na, ‘bakit méglébug kam? Pareho kam a Judeo.’

²⁷ Pero tu te kasalanan, basta nitogpal na kan ti Moises, a kinagi na diya, a ‘Ti ésiya i nagutusa diko a mégmayor dikame?’

²⁸ Gustu mo bale a bunonék mo a kona to ginimet mo to apon se to Egipto?’

²⁹ Ey ti Moises, pékabati na kan ta éya, éy ginuminan dén siya ta banuwan na Egipto, a inumagton kan dén siya ta Madian. Ey nagenak sa tu asawa na ta éduwa a anak a lélake.

³⁰ “Nadid, pékalipas na épat a pulu a taon, éy égsa ti Moises ta buked na Sinay ta ilang a lugar. Ey

pinumeta sa diya i esa a anghel a te tupo to kéhiték a kayo a medingat ta apoy.

³¹ Péketa ni Moises ta éya, éy mégtaka kan siya. Ey to kégébék na a entan, éy nabati na i boses na Diyos.

³² ‘Moises,’ kagi na, ‘sakén i Diyos a pinéniwalaan du apo moy a ti Abraham, Isak, sakay Hakob.’ Ey ti Moises, pékabati na ta éya, éy méganteng kan siya a tahod, a mésanike dén a lumameng a huway.

³³ Ey kinagi na Panginoon diya, a ‘Ibutan mo, Moises, i sinelas mua, da i luta a éye éy égsean na Diyos.

³⁴ Nadid, Moises,’ kagi na Diyos, ‘éy mineta ko ngani dén i hirap du tolay ko ta Egipto, sakay nabati ko be dén i dayidaying dia diyakén. Ey nadid éy inumogsadék dén a mangagaw dide. Kadon, Moises,’ kagi na, ‘da paangen ta ka ta Egipto.’

³⁵ “Nadid, i éya a Moises,” kagi ni Esteban, “éy siya a mismo tu lélake a inidelan dén du Judeo to purumeru, a kinagi de diya éng ti ésiya i nagutusa diya a magmayor dide. Ey Diyos ngani dén i nagutusa diya a magmayor dide, sakay mangagaw dide, ta pamag-itan no anghel a mineta na to kayo a medingat.

³⁶ Ey ti Moises éy ginimet na kan i meadu a makataka-taka ta Egipto, sakay ta Medideg a Diget, sakay ta ilang a lugar ta lubuk na épat a pulu a taon. Siya i nagpaluwasa du Judeo ta Egipto.

³⁷ I éya a Moises, éy siya be i négkagi du Israel, a paangen kan na Diyos dikitam i esa a purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na.

³⁸ Ti Moises be i kagumana du tolay a Israel to

pégíyan de to melawa a ilang a lugar. Napisan side ta buked na Sinay to pégkagi no anghel ni Moises ta éya. Tinanggap kan ni Moises ta éya i utus na Diyos a éwan malipas, monda iatéd na dikitam.

³⁹ “Pero du apo tam,” kagi ni Esteban, “éy éwan de sinunud ti Moises. Inidelan de kan siya, a gustu de maka a sumoli ta Egipto.

⁴⁰ Kanya, to péglakad ni Moises to buked, éy kinagi de ni Padi Aron, a ‘Magimet ka pad ta ribultu a diyos tam, monda te méngigiya dikitam. Dahilan,’ kagi de, ‘ti Moises a néngigiya dikitam a linumwas ta Egipto, éy éwan tam tukoy éng ahe siya.’

⁴¹ Tulos ginimet de kan i diyos-diyosan de a ribultu na baka. Sakay nagatang side to harap na. Ey mésaya side to ginimet de, a nipagpiyesta de.

⁴² Ey dahil ta éya, éy inidelan side na Diyos, a pinabayaan na side a sumésamba ta diyos-diyosan, ayun to nakasulat ta libru du purupeta. ‘Sikam a Israel,’ kagi na Diyos, ‘bakén a sakén i inatdinan moya to niatang moy ta hayup to pégiyan moy ta ilang a lugar.

⁴³ I sinésambaan moya éy du diyos-diyosan a biton a Molok sakay tu biton a Rempan, sakay du iba a ginimet moy a ribultu. Kanya sakén,’ kagi na Diyos, ‘éy ibut ta kam ta dumanég a sa na Babilonia.’

⁴⁴ “Nadid,” kagi ni Esteban, “to pégiyan pabi du apo-apo tam to ilang a lugar, éy nagimet side ta dikél a tolda a pégsimbaan de, a kona to niutus na Diyos ni Moises. Saya i tanda a kaguman de i Diyos. I sukat na kan éy kapareho no nitoldu na Diyos ni Moises.

⁴⁵ Ey to panahun ni Hosue a mayor de, éy kembil de tu tolda to kédép de ta luta a pégiyanan de. Sakay i Diyos, éy inibutan na du iba a tolay a dati a égsa sa. Ey tu tolda, éy ginamit de a hanggan ta panahun ni Hari Dabid.

⁴⁶ Ey kinasahatan na Diyos ti Dabid. Ey pinakelagipan na i Diyos éng siya i maari a magimet ta dikél a bile a pégiyanan na Diyos.

⁴⁷ Pero ti Solomon i nagimita ta éya a bile.

⁴⁸ “Pero entan moy,” kagi ni Esteban, “i mataas a Diyos éy éwan mégiyan ta ginimét na tolay a bile, ayun to kagi no purupeta:

⁴⁹ ‘Mégiyanék ta langet,’ kagi na Diyos, ‘sakay i mundua éy saya i te tupuana na tikéd kua. Anya i bile a gemtén moy a para diyakén. Anya,’ kagi na Diyos, ‘te kailanganék ta bile a imangan ko?’

⁵⁰ Sakén i nagimita ta étanan.’

⁵¹ “Pero sikam,” kagi ni Esteban, “éy mekétog i ulo moya! Ewan pabi nabagu i isip moya! Sala moy a baten i katutuhanan! Bakit éidelan moy i Banal a Espiritu? Kona be sa du apo moy to araw, éy kona kam be sa nadid!

⁵² Entan moy,” kagi na, “du purupeta to araw, éy linéloko side du apo moy. Sakay du naghula a dumemét se i anak na Diyos, éy binunu de side. Ey nadid, to kédemét na dén se, éy nitokyon moy siya, sakay binunu moy!

⁵³ Sikam i néngiatdinana na anghel ta utus na Diyos to araw pero éwan moy sésundin!”

Binunu De Ti Esteban

⁵⁴ Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya a kagi ni Esteban, éy méiyamut side a tahod, a mégingél side diya.

⁵⁵ Ey ti Esteban, basta te tangad san siya ta langet, a édse diya ta mahusay i Banal a Espiritu. Sakay neta na sa i demlag na Diyos, sakay ti Jesus a te taknég ta giled naa.

⁵⁶ “Entan moy,” kagi na, “meta ko a bukas dén i langet, sakay tu lélake a gébwat ta langet, éy te taknég siya ta giled na Diyos.”

⁵⁷ Ey du te tungkulin, pékabati de ta éya, éy basta tinaklében de tu talinga de, sakay hinabuhabukan de siya, sakay bigla de a dinale,

⁵⁸ sakay hinela de a niluwas to banuwan. Sakay binunu de siya a binatangal de siya ta bito. Ey du namuno diya, éy niedton de pa tu badu de to harap no esa a lélake, a i ngahen na éy ti Saulo.

⁵⁹ To péngbatibatikal de pabi diya, éy nanalan-gin siya, a kagi na, a “Panginoon, agawén pad i kaliduwa kua.”

⁶⁰ Tulos linumuhud siya a kinagi na ta medegsén, a “Panginoon, diyan pad side sésisin ta éye a kasalanan de.” Ey to pégkagi na ta éya, éy tulos minate dén. Ey mésahat ti Saulo to kéte ni Esteban. Te sénganya sa a lélake a mékidiyos, éy side ya i néngielbénga diya, a minagsanget side diya ta meadu.

8

¹⁻² Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy nagsapul du tolay ta Jerusalem a méngloko du méniwala ni Jesus. Mahigpit i pékialam de dide, a hanggan minasiwéd-sewéd dén side ta iba-iba a banuwan ta Hudea,

sakay ta Samaria. Basta du apostol san i nabuhaya ta Jerusalem.

³ Samantala ti Saulo, éy pinumilit siya a mangloko du méniwala ni Jesus. Pinasdép na du tolay na ta bili-bile, sakay pinadikép na du méniwala, sakay nipepihesu na side. Lélake éy ta bébe.

Nabaheta Du Tolay Ta Samaria

⁴ Nadid, du minasiwéd-sewéd, éy nagpahayag side ta kagi na Diyos ta bawat banuwan a inangayan de.

⁵ Mara ti Pelip éy inumange siya ta Samaria, sakay nipahayag na ti Jesus du tolay sa.

⁶ Ey side éy binate de tu kagi na, da neta de tu gimet na a kataka-taka.

⁷ Da neta de a nagamot dén i meadu a pile éy ta lumpu; sakay i meadu a tolay a hinayup, éy naibut dide du medukés a espiritu, a mégkélanget side.

⁸ Te meadu a masaya a tolay ta Samaria.

⁹ Te esa a lélake ta éya a ti Simon i ngahen na. Dati siya a mégimet ta pégtakaan du tolay sa, da bihasa siya a mégsalamangka. Nagpataas siya ta sarili na ta pamag-itan na galing naa.

¹⁰ Binati siya na étanan sa a tolay, da te kapangyarian kan siya a mahigpit a gébwat kan ta Diyos.

¹¹ Naniwala side diya, da nale a panahun a mégtaka side ta galing na a iyépeta na dide.

¹² Pero nadid, éy nagpahayag ti Pelip dide ta Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na Diyos ta tolay, sakay ta ngahen ni Jesu Cristo. Ey naniwala side a tulos nipabinyag side.

13 Pati ti Simon, éy naniwala be, sakay ni-pabinyag be siya, sakay nékiagum siya ni Pelip, da mégtaka siya to gimigimet na a makataka-taka.

14 Nadid, pékabaheta du apostol ta Jerusalem a tinanggap dén du tolay ta Samaria i kagi na Diyos, éy pinaange de sa de Pedro sakay ti Juan.

15 Side, kédemét de ta Samaria, éy nipanalangin de du tolay sa, a monda umasék dide i Banal a Espiritu,

16 da éwan pabi dinumibi dide. Dahilan, to pékabinyag dide ni Pelip, éy ngahen san ni Panginoon Jesus i dinulawan naa.

17 Nadid ti Pedro sakay ti Juan, péngitupu de ta kamét dia dide, éy inumasék dide i Banal a Espiritu.

18 Nadid ti Simon a mégsalamangka, éy mineta na tu ginimet de Pedro, a umasék i Espiritu du tolay bagay itupu de tu kamét de dide. Kanya talaga siya a mangatéd dide ta kuhata.

19 “Nay,” kagi na, “atdinanék moy be ta kabahagi na kapangyarian moya, monda éng itupu ko i kamét kua ta tolay, éy umasék be dide i Banal a Espiritu.”

20 Pero ti Pedro, i kinagi naa éy “Mepahamak ka, Simon, sakay na kuhata mua. Bakit, isip mo makabugtong ka ta Espiritu na Diyos?

21 Ewan ka tu kabahagi ta éye, da meeta na Diyos a medukés i isip mua.

22 Magsisi ka, Simon, ta gimet mo a medukés. Manalangin ka ta Panginoon, monda maka éy pagpasensiyaan na ka ta isip mo a medukés.

²³ Da mineta ko a ménaghili ka tu isip, a nadaig ka na kasalanan mo.”

²⁴ “Adiyoy,” kagi ni Simon, “ipanalanginék moy pad, monda éwan tu manyari diyakén a kona to kinagi mo.”

²⁵ Nadid, kétapos de Pedro a nagpatunay ta baheta ni Jesus ta Samaria, éy nagsoli side ta Jerusalem. Péglakad de, éy nagpahayag side ta Mahusay a Baheta ta bariyo-bariyo ta Samaria a dinaman de.

Ti Pelip Sakay Tu Taga Etiopia

²⁶ Nadid, te esa a anghel na Panginoon a inutusan na ti Pelip. “Ange ka,” kagi na, “dumiman to kamino a tamo ta Gasa, a gébwat ta Jerusalem.” I éya a kamino éy édse ta ilang a lugar.

²⁷⁻²⁸ Ey ti Pelip, pékabati na ta éya, éy néglakad dén siya. Ey katagbu na sa i esa a lélake a mégkalesa, a taga Etiopia. Gébwat siya ta Jerusalem, da inumange sa a sinumamba ta Diyos. Siya éy katulung no hari ta Etiopia a bébe. Iyégalang siya a lélake, da siya i bahala to kayamanan no hari. To péglakad no kalesa na, éy mégbasa siya ta kasulatan ni Purupeta Isaya.

²⁹ Ey tu Espiritu na Diyos, éy kinagi na ni Pelip, a “Nay, abutén mo i éya a kalesa.”

³⁰ Kanya minaginan ti Pelip a inabut na tu kalesa, sakay nabati na tu lélake a mégbasa to kasulatan. Ey kinagi ni Pelip diya, a “Anyá, mépospusan mo i kahulugina na bébasaén mo a ina?”

³¹ “Ey pakodyan ko a mépospusan,” kagi na, “éng éwan tu magpaliwanag diyakén?” Tulos inakit na ti Pelip a sumakay to kalesa na.

³² Ey nadid, saye i nabasaa no lélake to kasulatan:

“I tupa éy éwan mégsanget bagay kébilén mo siya a bunon. Tahimik be siya bagay gupitan mo. Ey kona be sa i éya a lélake. Ta pémasaket de diya éy umaheg san siya ta tupa, a te ginék san.

³³ Ta péngloko de diya éy éwan side tu katuwiran. Medukes i éya a lahi a tolai, da bunon de siya.”

³⁴ Kinagi no lélake ni Pelip, a “Ti ésiya i pinékgagiana no purupeta, sarili na a bégi, o iba?”

³⁵ Kanya ti Pelip, éy nipaliwanag na diya i éya a kagi, tulos tinolduan na siya ta Mahusay a Baheta tungkul ni Jesus.

³⁶ Ey to péglakad de, éy dinumemét side to dinom. “Entan mo,” kagi no lélake, “te dinom dén. Maariék wade dén a binyagen?”

³⁷ “Maari,” kagi ni Pelip. “Eng méniwala ka dén a talaga, éy maari dén.” “Méniwalaék,” kagi na, “a ti Jesu Cristo éy anak na Diyos.”

³⁸ Nadid, pinahintu no lélake tu kalesa, a inu-mogsad side a éduwa, sakay linumusung side to dinom, sakay bininyagen siya ni Pelip.

³⁹ Ey kéahawas de to dinom, éy ti Pelip éy inalap na Espiritu na Panginoon. Ewan dén siya mineta no lélake. Nagtulos san dén siya ta Etiopia a méssahat.

⁴⁰ Ey ti Pelip, éy édsa dén siya ta Asoto. Ey sapul ta éya éy nagpahayag siya ta Mahusay a Baheta ta étanan a banuwan a dinimanan na hanggan dinumemét siya ta Sesarea.

9

Tu Péngdulaw Ni Saulo

¹ Nadid ti Saulo, éy mahigpit dén i péngloko na du tolay a méniwala ni Jesus, a bébantaén na side a bunon. Inumange siya nadid to mataas a padi,

² a nagpasulat siya diya ta katibayan na, a monda te ipeta siya du Judeo ta Damasko a te kapangyarian siya a mangdikép ta maski ti ésiya ta éya a nipasakup dén ta bigu a péniwala. Talaga na side a kébilén ta Jerusalem a ipihesu; maski lélake éy ta bébe.

³ Nadid, méglakad ti Saulo a tamo ta Damasko. Ey to kéadene na sa, éy bigla a sinumiklab ta palebut naa i demlag a gébwat ta langet,

⁴ a tulos nalugmuk ti Saulo to luta, sakay nabati na i boses a kinagi na diya, a “Saulo, bakit lélabananék mo?”

⁵ “Ti ésiya ka, Amo?” kagi ni Saulo. “Ti Jesusék,” kagi no boses. “Sakén i labanan mua.

⁶ Uméghkat ka dén, Saulo, a somdép ka dén ta banuwan. Te méghkagi diko ta éya ta kailangan mo a gemtén.”

⁷ Nadid, du kakaguman ni Saulo éy basta natilihan side, da nabati de i boses, pero éwan side tu mineta a maski anya.

⁸ Ey ti Saulo éy inuméghkat dén siya, pero to kébulag na éy buhék bale dén! Kanya du kakaguman na éy kinabitan de a niange ta Damasko.

⁹ Nagidad sa siya ta étélo a aldew a éwan naketa, sakay éwan be siya néngan éy ta uminum.

¹⁰ Nadid, te esa a alagad ta Damasko a i ngahen na éy ti Ananias. Pinumeta diya i Panginoon, a

kinagi na diya, a “Ananias.” “Anya, Panginoon,” kagi ni Ananias.

¹¹ “Umange ka, Ananias,” kagi na, “ta karsada ya a deretyo, a hanggan ta bile ni Hudas. Ipakelagip mo sa i esa a lélake a taga Tarso, a i ngahen na éy ti Saulo. Egsa sa siya nadid a ménalangin.

¹² Sakay neta na ka ta tagenép na a sinomdép ta égsean na, sakay nitupu mo kan i kamét mua diya, monda maketa siya.”

¹³ “Pero, Panginoon,” kagi ni Ananias, “meadu i nagbahetaa diyakén tungkul ta éya a lélake, a medukés i ginamet na du tolai mo ta Jerusalem.

¹⁴ Sakay du padi sa éy inatdinan de kan siya ta kapangyarian na a magpadikép du étanan a méniwala diko ta éye.”

¹⁵ “Ey éwan,” kagi na Panginoon, “diyan ka méganteng. Da pinili ko dén siya a siya i maging katulung ko a magpahayag ta ngahen ko du Judeo sakay du éwan Judeo, sakay ta mataas a tolai.

¹⁶ Sakay ipatukoy ko diya i étanan a tiisén na alang-alang diyakén.”

¹⁷ Kanya inumange ti Ananias diya. Sinomdép siya to bile, sakay nitupu na tu kamét na ni Saulo. “Akéng,” kagi na, “pinaangeék se ni Panginoon Jesus. Siya ya tu pinumeta diko to dilan to tamo ka pabi se. Pinaangeék na se, Saulo, monda maketa ka man dén, sakay umasék diko i Banal a Espiritu.”

¹⁸ Nadid, to pékgagi ni Ananias ta éya, éy bigla a natépduk to mata ni Saulo i koman i keskes, éy naketa dén siya. Ey inumégkat dén siya agad, a tulos na dén a nipabinyag.

¹⁹ Ey néngan dén siya, a sinumibét man dén i bégi naa.

Mégtoldu Ti Saulo Ta Damasko

Nadid, tulos kaguman ni Saulo du alagad ni Jesus ta Damasko ta sénganya a aldew.

²⁰ Ey dinumiretso siya ta kapilya na Judeo, a nipahayag na dide ti Jesus, a siya i anak na Diyos a talaga.

²¹ Sakay du étanan a nakabati diya, éy nagtaka side. “Bakit,” kagi de. “Bakén wade a siya tu dati a mékialam du méniwala ta Jerusalem? Ewan beman siya ina tu inumange se a mangdikép du méniwala ta éye, a kébilén na du padi ta éya?”

²² Ey nadid éy lalo a naging mahusay ti Saulo a mégpahayag. Nagpatunay siya a ti Jesus i Cristo a tagapagligtas. Natalo na du Judeo ta Damasko.

²³ Kanya du Judeo éy ginayak de a bunon siya.

²⁴ Aldo éy ta kélép éy sésanébén de siya ta pintuan na banuwan, a monda mabunu de siya éng lumwas. Pero napospusan dén ni Saulo tu gayak de.

²⁵ Kanya to esa a kélép éy nisakay siya du kaguman na to gatang, sakay nitostos de to lipat no dikél a pader ta palebut na banuwan, monda makaginan siya du mamuno diya.

Ti Saulo Ta Jerusalem

²⁶ Nadid, kédemét ni Saulo ta Jerusalem, éy talaga siya a mékiagum du alagad ni Jesus, pero méganteng side diya. Ewan side méniwala a nipasakup dén siya ni Jesus.

²⁷ Kanya kinuyog siya ni Bernabe du apostol; sakay nilagip na dide éng kodya i nipetaa na Panginoon ni Saulo to dilan ta Damasko, a négkagi

diya. Sakay nilagip na be a mesipag dén ti Saulo a mégpahayag ta ngahen ni Jesus ta Damasko.

²⁸ Ey sapul ta éya, éy tinanggap de ti Saulo, a tulos nékgaguman dén side ta Jerusalem.

²⁹ Ewan siya méganteng a mégpahayag ta Panginoon. Sakay nékipagpasuway be siya du Judeo a mékgagi ta Griego. Kanya ginayak de be siya a bunon.

³⁰ Ey du kakaguman na, pékabaheta de ta éya, éy niange de siya ta Sesarea, tulos pinéglakad de siya ta Tarso.

³¹ Kanya nadid éy natahimik man dén i buhaya du méniwala ni Jesus ta Hudea, sakay ta Galilea sakay ta Samaria. Tinumibay side sakay kinumadu side dahil ta tulung na Banal a Espiritu. Ey méniwala side ta Panginoon ta mahusay.

Ti Pedro Ta Lida Sakay Ta Hope

³² Nadid ti Pedro, éy méglebut siya a bumébisita du méniwala ta bawat banuwan Ey kédemét na ta Lida

³³ éy netaunan na i esa a lélake a lumpu, a ti Eneas i ngahen naa. Walu dén siya a taon a te saket.

³⁴ Ey kinagi ni Pedro diya, a “Eneas, pahusayén ka ni Jesu Cristo. Umékgat ka dén, a lukutén mo dén i abék mua.” Ey ti Eneas, éy tinumaknég siya agad.

³⁵ Ey du étanan a tolaysa a taga Lida sakay Saron, péketa de diya a mahusay dén, éy nipasakup be side ta Panginoon.

³⁶ Nadid, te esa a alagad a bébe ta Hope, a i ngahen naa éy ti Tabita. I palayaw na éy ti Dorkas, sakay Ogsa. Mebait siya a bébe, a palagi siya a tumulung du mahirap.

³⁷ To kébisita ni Pedro ta Lida, éy naladu i éya a bébe, a tulos minate. Ey to pékapunas de éy niedton de tu bangkay na to kuwarta ta ontok.

³⁸ Nadid, adene dén i Lida ta Hope. Ey du alagad ta Hope, pékabaheta de a kéye dén ti Pedro ta Lida, éy nipauwet de siya a umange agad ta Hope.

³⁹ Kanya inumange ti Pedro ta Hope. Kédemét na sa, éy niange de siya to bile a égsean no minate. Ey agad dinumulug ni Pedro du meadu a bébe a bilo, a mégsanget side. Nipeta de diya tu badu de a ginamet ni Tabita to buhay pabi siya.

⁴⁰ Ey ti Pedro, éy pinaluwas na side a étanan to bile, sakay linumuhud siya a nanalangin. Nadid, kélameng na to bangkay, éy kinagi na, a “Tabita, uméngkat ka dén.” Ey tu bébe, éy binumulag siya, éy péketa na ni Pedro éy tulos siya a inumeknud.

⁴¹ Ey kembilan ni Pedro i kamét naa a pinatakng. Sakay dinulawan na dén du bilo sa, sakay du iba, tulos nipeta na siya dide a buhay dén.

⁴² I éya, éy nabaheta dén ta buu a Hope, kanya meadu i méniwala ta Panginoon.

⁴³ Ey ti Pedro, éy nale siya ta Hope, a négiyan siya to bile ni Simon. Tu Simon a méglinis ta katat.

10

Ti Pedro Sakay Ti Kornelio

¹ Nadid, ta Sesarea éy te esa a sundalu a éwan Judeo, a ti Kornelio i ngahen naa. Kapitan siya na gurupu na sundalu a Italiyano.

² Mékidiyos siya a lélake, a méniwala side a mététena ta Diyos. Pero éwan de tukoy ti Jesus.

Ugali na a méngatéd du Judeo a mahirap, sakay palagi siya a ménalangin ta Diyos.

³To esa a aldew, a alas tres tu bilag, éy te anghel a gébwat ta Diyos a pinumeta ni Kornelio. Sinomdép tu anghel, a kinagi na diya, a “Kornelio.”

⁴Ey ti Kornelio, linumameng siya a méganteng a tahod, a kinagi na, a “Anyang, Among?” Ey kinagi no anghel, a “Nabati dén na Diyos, Kornelio, tu panalangin mo, sakay tinandaan na be tu kagbi mo du mahirap.

⁵⁻⁶Kanya nadid, Kornelio,” kagi na, “éy te lélake ta Hope a ti Simon Pedro, a tinumulos siya ta bile no Simon a esa, a méglinis ta katat, a i bile dia éy égse ta digdig na diget. Ey nadid siko, Kornelio,” kagi no anghel, “éy pawet mo siya.”

⁷Nadid, kéhektat no anghel, éy dinulawan ni Kornelio du utusan na a éduwa, sakay tu badigad na a sundalu, a mékidiyos be.

⁸Ey nibaheta na dide i nanyaria diya, sakay pinaglakad na side ta Hope.

⁹Nadid, to kagagabian na éya, éy adene dén du étélo a utusan ta Hope. Ey to tanghali, éy sinumangkay ti Pedro to atép no bile a manalangin. (Tu atép no bile éy pantay.)

¹⁰To pénalangin na éy mégalép siya. Habang méglutu pabi side ta kanén na, éy naketa ti Pedro ta himala.

¹¹Te koman i tagenép ti Pedro, a mineta na a binumukas i langet, sakay te koman i dikél a manta a iyétostos de ta lutaa, a te igut tu épat a iskina na.

¹²I lasén naa éy meadu a kalakalase a hayup, sakay ulag, sakay manok. Diden ya éy bawal a

kanén na Judeo.

¹³ Ey nabati nadid ni Pedro i boses a kinagi na, a “Nay, Pedro, alapén mo dén. Bunon mo side, sakay kanén mo dén.”

¹⁴ Pero “Ewan, Panginoon,” kagi ni Pedro, “bawal ina side a kanén me.”

¹⁵ Ey kinagi man dén no boses, a “Diyon mo kagin a bawal tu kagi na Diyos a mahusay.”

¹⁶ Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay inapén tu manta a dikél ta langet.

¹⁷ Nadid, mégisip ti Pedro éng anya i kahulugina na éya a nanyari, éy dinumemét dén du étélo a utusan ni Kornelio, a nagpakelagip side éng ahe tu bile ni Simon. Te taknéng side nadid to harap no bile,

¹⁸ sakay nipakelagip de éng tinumulos ta éya ti Simon Pedro.

¹⁹ Ey ti Pedro, égse pabi siya to atép a mégisip, éy kinagi diya na Espiritu na Diyos, a “Entan mo, Pedro, te étélo a lélake ta sidung a méghayok diko.

²⁰ Umogsad ka dén, Pedro, sakay diyan ka mag-alanganin a kumuyog dide, da sakén ngani dén i nagpaangea dide ta éye diko.”

²¹ Kanya inumogsad ti Pedro, a kinagi na du lélake, a “Sakén ti Simon Pedro. Anya i gustu moya?”

²² Ey kinagi de, a “Pinaange kame se ni Kapitan Kornelio a manguwet diko. Siya éy mahusay a lélake a mékidiyos,” kagi de, “sakay iyégalang siya na étanan a Judeo. Ey nadid éy inutusan siya no esa a anghel a nipauwet na ka, monda mabati na i kagi mua diya.”

²³ Nadid, pékabati ni Pedro ta éya, éy pinatulos na side to bile.

Nadid, to kagagabian na, éy hinumektat side, a kaguman de ti Pedro. Sakay kinumuyog be i sénganya a Judeo a méniwala ni Jesus.

²⁴ Ey to kagagabian na éya, éy dinumemét dén side ta Sesarea. Ey naguhay ti Kornelio dide. Sakay égse be to bile na du tétotop na, sakay du kékadimoy na, da inakit na side a umange sa a maguhay dide.

²⁵ Nadid, kédemét ni Pedro to bile, éy linumuhud ti Korneilo diya a sumamba diya.

²⁶ Pero ti Pedro, éy pinaégkat na, a kinagi na, a “Soh, diyan ka sina mégkona. Tolayék san a kapareho mo.”

²⁷ Ey tulos side a néguhon a sinomdép to bile. Ey késdép de, éy mineta ni Pedro i meadu a napsan sa a tolay a éwan Judeo.

²⁸ Ey kinagi ni Pedro dide, a “Tukoy moy dén a bawal i Judeo a mékiagum ta éwan Judeo, ayun ta rilihiyon me. Pero nikagi diyakén na Diyos a diyan ko ibilang a medukés i maski anya a kalase a tolay.

²⁹ Kanya,” kagi ni Pedro, “to nipanguwet moy diyakén éy éwanék inumidél. Ey nadid, kagi moy éng bakit nipauweték moy.”

³⁰ Nadid, kinagi ni Kornelio, a “To ikaépat a aldew, a alas tres i bilag, éy nanalanginék ta bile miae. Ey bigla a te taknég ta harap kua i lélake a méngislap i badu naa.

³¹ ‘Kornelio,’ kagi na, ‘nabati dén na Diyos tu panalangin mo sakay tinandaan na be tu kagbi mo du mahirap.’

³² Tulos inutusanék na a pauwet ta ka ta Hope, Pedro. Sakay kinagi na be diyakén a égse ka to bile ni Simon a méglinis ta katat, ta digdig kan na diget.

³³ Kanya nipauwet ta ka agad,” kagi ni Kornelio, “éy salamat, da inumange kam dén se. Ey nadid, éy meta dén na Diyos a kéye kitam dén se, monda baten me éng anya i nibilina diko na Panginoon.”

Tu Kagi Ni Pedro Du Ewan Judeo

³⁴ Nadid, pékabati ni Pedro to kinagi ni Kornelio, éy kinagi na dide, a “Tukoy ko dén nadid a maski bale éwan Judeo éy gustu na Diyos,

³⁵ sakay tanggapén na i tolay na maski ahe a lahe, éng méganteng side diya, sakay éng gumamet side ta mahusay.

³⁶ Ey sikam,” kagi ni Pedro, “éy nabaheta moy wade dén tu kagi na Diyos du Judeo, da nipahayag na dén i Mahusay a Baheta a tungkul ta péngkasundu dahil to gimet ni Jesu Cristo. Siya i Panginoon ta étanan.

³⁷ I éya a baheta, éy minepahayag dén ta buu a Hudea. Nagsapul i éya a nanyari ta Galilea, to pégtoldu ni Juan tungkul ta pégbinyag.

³⁸ I kagin kua éy tungkul ni Jesus a taga Nasaret. Nipagkaluub diya na Diyos i Banal a Espiritu sakay ta kapangyarian. Maski ahe i inangayan naa, éy nagimet siya ta mahusay, sakay pinahusay na du tolay a linoko ni Satanas; da kaguman siya na Diyos.

³⁹ Sikame i sistigua ta étanan a ginimet na ta banuwan na Judeo, sakay ta Jerusalem. Kona man sa éy binunu de siya to kudos.

⁴⁰ Pero binuhay siya na Diyos to ikatélo a aldew, tulos pinumeta ti Jesus du tolay.

⁴¹ Pero éwan siya pinumeta ta étanan a tolay, éng 'wan sikame san a pinili dén na Diyos a mégpahunay diya. Sakay kaguman na kame be a néngan to nikabuhay na dén.

⁴² Inutusan na kame,” kagi ni Pedro, “a magpahayag diya ta tolay, a siya i pinilia na Diyos a maghukum ta tolay a minate, sakay ta tolay a buhay.

⁴³ Siya i nikékagia na étanan a purupeta to péngipahayag de a maski ti ésiya i méniwalaa diya éy pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de, dahil ta kapangyarian ni Jesus.”

Umasék Tu Espiritu Du Ewan Judeo

⁴⁴ Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy dinumibi dén i Banal a Espiritu du étanan a édse to bile.

⁴⁵ Ey du kakaguman ni Pedro a Judeo, éy mégtaka side, da uméasék bale be i Banal a Espiritu ta maski éwan Judeo a tolay.

⁴⁶ Dahilan nabati de du éwan Judeo a mégkagi ta iba-iba a kagi, sakay mégpuri side ta Diyos. Ey kinagi ni Pedro, a

⁴⁷ “Kapareho tam bale di tolayae a dayuan, da tétanggapén de be i Banal a Espiritu! Ti ésiya i makasawaya dide a ipabinyag?”

⁴⁸ Tulos niutus ni Pedro a binyagen side ta ngahen ni Jesu Cristo. Ey kétapos na éya, éy inakit de ti Pedro a égsa pa side a sénganya a aldew.

Tu Katuwiran Ni Pedro Eng Bakit

Bininyagen Na Du Ewan Judeo

11

¹ Nadid, du apostol sakay du iba a Judeo a méniwala ta Hudea, éy nabaheta de a te éwan Judeo a nipasakup dén ta kagi na Diyos, dahil to pégtoldu ni Pedro.

² Kanya du Judeo a méniwala ni Jesus, éy pinintasan de ti Pedro to kédemét na ta Jerusalem.

³ “Bakit,” kagi de, “tinumulos ka ta bile na dayuan a éwan Judeo, a nékidipon ka pa dide? Ewan beman ya bawal ta ugali tam?”

⁴ Kanya ti Pedro, éy kinagi na dide i katuwiran na, a nisalaysay na dide i étanan a nanyari.

⁵ “To esa a bulan,” kagi na, “éy égseék ta Hope. Ey to pénalangin ko, éy naketaék ta himala. Te komanék i tagenép, a mineta ko i dikél a koman i manta ta langet a iyétostos. Te igut tu épat a iskina na. Ey dinumibi a hanggan ta tapat kua.

⁶ Nadid, tinitigen ko éy meadu bale a kalakalase a hayup i lasén naa, sakay ulag éy ta manok.

⁷ Sakay nabati ko i boses a kinagi na diyakén, a ‘Nay, Pedro, alapén mo dén.’

⁸ Ey ‘Ewan, Panginoon,’ kagi ko, ‘bawal ina side a kanén me.’

⁹ Pero kinagi diyakén a huway no boses ta langet, a ‘Diyan mo kagin a bawal tu kinagi na Diyos a mahusay.’

¹⁰ Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay inapén tu manta ta langet.

¹¹ “Nadid, ta éya a mismo a oras,” kagi ni Pedro, “éy dinumemét to bile a tinulusan ko i étélo a lélake a gébwat ta Sesarea, a manguwet diyakén.

¹² Ey inutusanék na Espiritu a diyanék mégalanganin a kumuyog dide. Kanya

kinumuyogék dide to bile no esa a lélake a éwan Judeo, a ti Kornelio i ngahen naa. Sakay kinuyog ko be di énémae a kaguman ko.

¹³ Ey ti Kornelio, éy nibaheta na dikame a pinumeta kan diya i esa a anghel to bile de, a inutusan na kan siya a pauweték na ta Hope.

¹⁴ Kinagi kan no anghel diya a sakén i magbahetaa diya ta kagi a méngiligtas diya, sakay du anak na.

¹⁵ Ey nadid,” kagi ni Pedro, “to pégkagi ko pabi dide, éy dinumibi bale dide i Banal a Espiritu a kona to nanyari dikitam to sapul.

¹⁶ Ey sakén, éy naala-ala ko tu kinagi na Panginoon, a mégbinyag ti Juan ta dinom, pero sikitam éy mabinyagen kitam kan ta Banal a Espiritu.

¹⁷ Ey nadid, éy magenyaék? Eng inatdinan side na Diyos ta Espiritu na a kona to nipéngiatéd na dikitam to nipagpasakup tam diya, éy anya, sawayén ko beman i gimet na Diyos? Kanya tinumulusék dide.”

¹⁸ Nadid, du pinékgagian ni Pedro, pékabati de to katuwiran na, éy éwan dén side mégpintas diya. Nagpasalamat side ta Diyos, a kinagi de, a “Inatdinan bale be side na Diyos ta pagkékataon de a magsisi ta kasalanan de, a baguén de tu ugali de a monda mabuhay side; maski éwan Judeo a tolay!”

Du Méniwala Ta Antiokia

¹⁹ Nadid, du méniwala ni Jesus a minasiwéd-sewéd to pémunu de ni Esteban, éy nakaabut i sénganya dide ta Penisia, sakay ta Sipre, a hanggan ta Antiokia. Nipahayag de sa i baheta ni Jesus, pero Judeo san i néngibahetaan dia.

20 Pero te séngasénganya a Judeo a méniwala a taga Sipre sakay ta Sirene. Diden ya, kédemét de ta Antiokia, éy nibaheta de ti Cristo du tolay sa a éwan Judeo.

21 Ey inaguman side na Panginoon, monda meadu sa a tolay i ipasakup ta Panginoon.

22 Nadid, pékabaheta du alagad ta Jerusalem ta éya, éy pinaange de ti Bernabe ta Antiokia.

23 Ey kédemét na sa, éy neta na i mahusay a gimet na Diyos dide, éy masaya siya. Tulos hinatulan na side a manatili side a matapat ta péniwala de ta Panginoon.

24 Ti Bernabe éy mahusay a lélake, a égse diya i Banal a Espiritu, sakay uméasa siya a tahod ta Diyos. Ey meadu i tolay a nipasakup ta Panginoon.

25 Kanya inumange ti Bernabe ta Tarso a ahayukén na ti Saulo.

26 Ey to péketa na diya, éy kinuyog na siya a soli ta Antiokia. Esa a taon side a négiyan ta Antiokia, sakay nagtoldu side ta éya ta meadu a tolay to gurupu du méniwala. Du méniwala sa, éy side ya du neditol a ngéngahinan na tolay a Kristiano.

27 Nadid, ta éya a panahun éy te purupeta a dinumemét ta Antiokia, a gébwat side ta Jerusalem.

28 Tinumaknég i esa dide, a ti Agabo i ngahen na, sakay naghula siya ta pamag-itan na Espiritu, a te dikél kan a alép a dumemét ta mundua. I éya a hula, éy natupad ngani dén to panahun ni Hari Klaudio.

29 Kanya du méniwala sa, éy naisipan de a ipatawed de i tulung de du tétotop de ta péniwala ta Hudea, sigun ta kaya na bawat esa dide.

³⁰ Ey kona ngani sa i ginamet dia. Nipatawed de tu tulung de du matétanda sa, a ti Bernabe sakay ti Saulo i bahala a nagkébil.

12

Mangloko Man Dén Side Du Méniwala

¹ Nadid, to panahun a éya, éy ti Hari Herod éy nékialam siya du sénganya a méniwala ni Jesus.

² Pinutulan na pa ti Santiago a aka ni Juan.

³ Ey nadid, péketa na a méshat du Judeo ta éya, éy ti Pedro man dén i nipadikép naa. Nanyari ya to piyesta a péngan de ta melapis a tinapay.

⁴ Pékadikép na ni Pedro, éy nipihesu na siya, a pinaguardia na siya ta sapulu éy ta éném a sundalu. Tu plano ni Herod éy iluwas na ti Pedro ta kétapos na piyesta, monda ipabuno na siya ta harap du tolay.

⁵ Kanya binantayan de ti Pedro to pégpihesuan. Pero du kakaguman na a méniwala, éy mahigpit a iyépanalangin de siya.

Pinaluwas No Anghel Ti Pedro

⁶ To esa a kélép éy tidug ti Pedro ta sélat na éduwa a sundalu, a ginapus siya ta éduwa a kadena. Sakay te guardia be a mégbantay to pintuan no pégpihesuan. Ta gagabi éy saya i takdaa a aldew a ipabuno siya no hari.

⁷ Nadid, bigla a dinumemlag tu kuwarto a te katidugen ni Pedro, a te taknég sa i esa a anghel na Diyos. Kambilan na ti Pedro a linukag, a kinagi na, a “Nay, Pedro, umikat ka dén.” Nadid, kéégkat ni Pedro, éy basta nalékbés tu kadena ta kamét naa.

⁸ “Nay,” kagi no anghel, “magbadu ka dén, sakay magsolot ka dén ta sapatús mua.” Kétapos na éya, éy kinagi na, a “Nay, magalikébkéb ka ta ulés mua, a umunonod ka diyakén.”

⁹ Ey inumunonod ti Pedro to anghel a linumwas to pégpihesuan. Ey éwan tukoy ni Pedro éng tunay ya a nanyari. Akala na éy tagenép na san.

¹⁰ Péglakad de, éy sinalinan de san tu éduwa a guwardia. Sakay kédemét de to pintuan a bakal, éy basta binumukas dide, a tulos nakaluwas dén side. Péglakad de to esa a karsada, éy bigla a linompés tu anghel.

¹¹ Ey ta éya san naisipan ni Pedro i nanyaria diya. “Tutuhanan bale,” kagi na, “a pinaange se na Diyos tu anghel na a mangagaw diyakén ni Herod, sakay tu asaan du Judeo a manyari diyakén.”

¹² Nadid, to pékaisip ni Pedro ta éya, éy nagtulos siya to bile ni Maria a ina ni Juan a dédulawén de a Markos. Te meadu sa nadid a napisan a nanalangin.

¹³ Tinumuktuk ti Pedro to pintuan, éy inumange tu bataan to pintuan a inentan na éng ti ésiya ya.

¹⁴ Siya, pékatukoy na to boses ni Pedro, éy éwan na siya binukasan, dahil ta pagés na; éng 'wan naginan siya ta lubuk a kinagi na du ménalangin sa a kéye dén ti Pedro to pintuan.

¹⁵ “Oy!” kagi de, “nabang-aw ka wade.” Pero iyépilit na a siya ngani dén. Kanya kagi de a makay anghel na.

¹⁶ Samantala ti Pedro éy mégtuktuk a mégtuktuk. Ey to péngbukas de éy neta de a siya bale dén. Ey nagtaka side.

17 Pero pinéypéy na side. Sakay nilagip na dide éng kodya siya a pinaluwas na Panginoon to pégpibesuan. Sakay nibilin na dide a ibaheta de de Santiago i nanyaria. Sakay hinumektat siya dide a inumange ta iba a lugar.

18 Nadid, to gagabi dén, éy naligalig dén a tahod du sundalu, da éwan de tukoy éng ahe ti Pedro.

19 Ey ti Hari Herod, éy pinaahayok na siya, pero éwan de neta. Kanya siniyasat na du nagbantay, sakay nipabunu na side. Ey kétapos na éya, éy nagkobu ti Herod ta Sesarea.

Tu Kéte Ni Herod

20 Nadid, nale ti Hari Herod a mégingél du tolay ta Tiro sakay ta Sidon. Kanya nadid éy nagkasundu side a umange diya. Nékiohon pa side ni Blasto a bisi na, a aguman na side a mékiohon ni Herod. Gustu de a bumate ni Herod, da gébwat ta banuwan na i kabuhayan de.

21 Nadid, kédemét no katugunan de a aldew, éy nagbihis ti Herod to badu na a memahal, sakay inumeknud siya to bangko na ta harap du tolay, sakay nagtalumpati siya dide.

22 Ey du tolay, pékabati de diya éy kinagi de ta médegsén, a “Ewan siya tolay, éng'wan diyos siya a talaga!”

23 Ey nadid, da éwan kinagi ni Herod a Diyos i nangtulunga diya, éy bigla a pinasakitan siya no anghel a gébwat ta Diyos. Sakay enhés siya a tulos minate dén.

24 Ey tu kagi na Diyos, éy lalo a nagkabahibaheta dén.

²⁵ Ey ti Bernabe sakay ti Saulo, da natapos dén tu gimet de ta Jerusalem, éy nagsoli dén side ta Antiokia, a kinuyog de nadid ti Juan Markos.

13

Tu Péglakad De Bernabe Ta Adeyo

¹ Nadid, du méniwala ta Antiokia éy te sénganya dide a purupeta, sakay te séngasénganya be a mégtoldu. I ngahen dia éy ti Bernabe, sakay ti Simion Niger, ti Lusio a taga Sirene, ti Saulo, sakay ti Manaen (ti Manaen éy kaguman ni Herod to kéanak de).

² To esa a aldew éy nagpisan side a nagkulasiyon, monda sumamba side ta Diyos. Ey kinagi dide na Banal a Espiritu, a “Pilién moy ti Bernabe sakay ti Saulo, a ibukod moy side, monda gemtén de i tarabaho a nihanda ko dide.”

³ Ey kétapos de a nagkulasiyon sakay nanalangin, éy nitupu de dide tu kamét de, sakay pinéglakad de side.

Mégtoldu Side Ta Sipre

⁴ Ti Bernabe sakay ti Saulo, éy inutusan side na Banal a Espiritu. Kanya inumange pa side ta Selusia, sakay sinumakay side ta paraw a inumahabes side ta puduka na Sipre.

⁵ Ey kédemét de ta Salamina, éy nipahayag de du kapilya sa na Judeo i kagi na Diyos. Kaguman de be ti Juan Markos a katulung de.

⁶ Nilebut de i éya a puduk, a hanggan ta Papus. Ta éya éy netaunan de sa i esa a mégsalamangka a Judeo a mégwari-wari a purupeta siya. Ti Barhesus i ngahen naa.

⁷ Kadimoy siya no gobernador ta éya, a ti Sergio Paulo, a matalinung a lélake. Siya éy nipauwet na ti Bernabe sakay ti Saulo, da gustu na éy mabati na i kagi na Diyos dide.

⁸ Pero tu mégsalamangka, éy talaga na a sawayén de Bernabe, da sala na a tumanggap tu gobernador ta péniwala de. (Tu palayaw no mégsalamangka éy ti Elimas.)

⁹ Pero ti Saulo, éy édse diya i Banal a Espiritu. (Tu palayaw ni Saulo éy ti Pablo.) Ey linameng na tu mégsalamangka,

¹⁰ a kinagi na diya, a “Utusan ka ni Satanas! Bakit kontara ka ta mahusay a gimet? Loko ka, a medukés ka a ugali! Bakit pakiwélén mo i katu-tuhanan tungkul ta Diyos?”

¹¹ Pero nadid,” kagi ni Pablo, “éy parusaan ka na Diyos. Maging buhék ka, a male a panahun éy éwan ka maketa.” Nadid, bigla a naramdaman ni Elimas a dinumiklém i mata naa, tulos nagkapa-kapa siya ta mangkabit diya.

¹² Ey tu gobernador, péketa na ta éya, éy naniwala siya; da néganteng siya ta pégtoldua de Bernabe tungkul ta Panginoon.

Ta Antiokia-Pisidia

¹³ Nadid, tinumulak de Pablo ta Papis, a inumahabes side ta Perge-Pamilia. Pero kédemét de sa, éy gininanan side ni Juan Markos, a nagsoli siya ta Jerusalem.

¹⁴ Ey sapul ta éya éy nagtulos de Pablo ta Antiokia-Pisidia. Ey to pangilin a aldew, éy sinomdép side to kapilya na Judeo to pégmiting de.

¹⁵ Ey kétapos du Judeo a mégbasa to kasulatan, éy kinagi no tagapamahala sa ni Pablo éng te kagin siya du napsan sa a tolay.

¹⁶ Kanya tinumaknég ti Pablo, a niontok na i kamet naa, sakay nagtalumpati siya dide.

“Sikam a Israel,” kagi na, “sakay sikam a éwan Judeo a mékidiyos, éy te kaginék dikam.

¹⁷ I Diyos a péniwalaan na banuwan na Israel, éy siya i nangpilia du apo tam to araw, a side i tolay na. Sakay pinakadu na side to pégiyan de ta Egipto. Sakay pinaluwas na side ta éya ta pamag-itan na kapangyarian na.

¹⁸ Pinagtiisan na side to pégiyan de ta melawa a ilang a lugar ta épat a pulu a taon.

¹⁹ Kétapos na éya, éy pinabuno na du tolay ta pitu a banuwan na Kanan, sakay niatéd na tu luta de du apo tam,

²⁰ para ta panahun na épat a datos éy ta limapulu a taon.

“Kétapos na éya éy ginimet na Diyos a te huwes side a nagmayor dide, a hanggan to panahun ni Purupeta Samwel.

²¹ Ey nadid gustu du Judeo a te hari side. Kanya pinili na Diyos i esa a lélake a gébwat ta lahi ni Bendyamin. Ti Saulo i ngahen na, a anak ni Kis. Siya i hari de para to épat a pulu a taon.

²² Ey nadid, to péngibut na Diyos ni Saulo, éy pinili na ti Dabid a maghari dide. Da kinagi na Diyos a ti Dabid i gustu na kana, da tukoy na a tupadén na i kaluuben na.

²³ Ey nadid,” kagi ni Pablo, “tu apo ni Dabid a esa éy ti Jesus; éy ginimet na Diyos a siya i

tagapagligtas du Israel, da saya i nipangako na Diyos.

²⁴ Ey bagu dinumemét ti Jesus éy mégtoldu dén ti Juan du tolay, a dapat magsisi side ta kasalanan de, a tulos ipabinyag side.

²⁵ Ti Juan, to kétapos na to tarabaho na, éy kinagi na, a ‘Akala moy éy sakén i tagapagligtas, pero éwan. Te ménegipo diyakén a dumemét,’ kagi na, ‘sakay éng iparehoék moy diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén.’

²⁶ “A tétotop ko,” kagi ni Pablo, “sikam a apo ni Abraham, sakay sikam a éwan Judeo a mékidiyos, batenék moy! I éya a baheta a méngiligtas i Diyos ta tolay, éy para dikam be!

²⁷ Du Judeo ta Jerusalem, éy éwan de tukoy a ti Jesus i tagapagligtas. Sakay tu kasulatan du purupeta a bébasaén de ta tuwing pangilin, éy éwan de be napospusan. Kanya tinupad de to nipamuno de ni Jesus.

²⁸ Maski éwan side tu katuwiran a magpabuno diya, éy pinilit de ti Pilato a ipabuno na siya.

²⁹ Kanya tinupad de tu hula du purupeta, a nipabuno de siya. Ey to nikate na dén, éy nidibe de tu bangkay na to kudos, sakay nielbéng de to pantiyung.

³⁰ Pero binuhay siya na Diyos a huway!

³¹ Sakay meadu a aldew a pinumeta siya du alagad na a kakuyoyog na to éya ta Jerusalem a gébwat ta Galilea. Side ya i sistigua a nabuhay dén siya.

³² Pati sikame a éduwa,” kagi ni Pablo, “éy inu-mange kame se a monda ipahayag me dikam i

Mahusay a Baheta a nipangako na Diyos du apo tam to araw.

³³ Tinupad dén na Diyos tu nipangako na dikitam, da pinabuhay na dén ti Jesus a huway. Te kagi ta ikaduwa a kanta tungkul ta éya. Siko i anak ko, kagi na, sakay sakén i ama mua.

³⁴ Sakay kinagi be na Diyos a atdinan na siya ta mahusay a kalagayan a nipangako na ni Dabid. I kahulugina na éya,” kagi ni Pablo, “éy buhayén na ti Jesus, monda éwan mahunot i bégi naa.

³⁵ Sakay te kagi a esa to kasulatan, a éwan na kan pabayan a mahunot tu utusan na a banal.

³⁶ Mara ti Dabid, sinunud na i Diyos to panahun na, pero minate siya, sakay nielbéng de be siya to lébeng du apo na, tulos nahunot tu bégi na.

³⁷ Pero ti Jesus éy éwan nahunot tu bégi na, da binuhay siya na Diyos.

³⁸ “Kanya nadid, a tétotop ko,” kagi ni Pablo, “éy dapat moy a mapospusan a dahil ni Jesus éy pagpasensiyaan kam na Diyos ta kasalanan moy.

³⁹ Da maski sésundin moy i kautusan ni Moises, éy éwan kam pagpasensiyaan ta kasalanan moy; pero éng maniwala kam ni Jesus éy makaligtas kam ta parusa na kasalanan moya.

⁴⁰ Kanya sikam,” kagi ni Pablo, “éy mangilag kam, makay makamtan moy tu nisulat du purupeta to araw.

⁴¹ Entan moy, kagi de, sikam a mégidel ta katutuhanan. Magtaka kam kan ta gimet na Diyos, pero mate kam, da éwan kam maniwala, maski ipaliwanag de dikam.”

⁴² Nadid, kéluwas de Pablo to kapilya, éy inakit side du tolai a sumoli side ta sabadu a esa, a

magtoldu side dide a huway.

⁴³ Ey kétapos no miting, éy te meadu a tolay a tinumagubet de Pablo, éy hinatulan side de Pablo a diyan de pébayan i kagbi na Diyos dide.

⁴⁴ Nadid, to esa man dén a aldew a pangilin, éy dinumulug du étanan a tolay ta banuwan, a monda mabati de tu pégtoldu ni Pablo ta kagi na Diyos.

⁴⁵ Pero du mataas a Judeo, péketa de du meadu a tolay a dinumulug de Pablo, éy nanaghili side, sakay kinagi de a mali tu pégtoldu na, a medukés kan siya a lélake.

⁴⁶ Ey de Pablo éy ti Bernabe, éy metapang side a mégkagi. “Dapat a mégpahayag kame pa dikam ta kagi na Diyos,” kagi de, “da Judeo kam. Pero nadid, da mégidel kam, a sala moy a te buhay a éwan tu katapusan, éy pabayan me kam, a du éwan Judeo san i tolduan mia.

⁴⁷ Da saya i niutusa dikame na Panginoon. Pinili na kame, kagi na, a sikame i magpaliwanag du éwan Judeo, a sikame kagi na i bahala a mégtoldu ta iba a tolay tungkul ta kaligtasan de.”

⁴⁸ Nadid du éwan Judeo, pékabati de ta éya, éy mésaya side. “Kamahalan,” kagi de, “i éya a kagi de Pablo tungkul ta Diyos!” Ey nadid, du pinili dén na Diyos a para ta buhay a éwan tu katapusan, éy naniwala side.

⁴⁹ Sakay tu kagi na Diyos éy lalo a nagkabahiba-heta dén ta éya a lugar.

⁵⁰ Pero du Judeo a mataas, éy sinulsulan de du te tungkulin a lélake ta éya, sakay i sénganya a mataas a bébe a méniwala ta Diyos. Tulos linoko de de Pablo a hanggan pinaibut de side to banuwan de.

⁵¹ Ey de Pablo, kéhektat de, éy nihalimbawa de dide a nipagpag de dide tu alikabuk ta tikéd dia. I éya éy bilang sistigu de a inidelan de i Diyos. Ey nadid éy inumange side ta Ikonio.

⁵² Ey du bigu a méniwala ta Antiokia éy mésaya side, sakay édse dide i Banal a Espiritu.

14

Ta Ikonio

¹ Nadid, kona be sa i nanyaria ta Ikonio. Ti Pablo sakay ti Bernabe, éy inumange pa side to kapilya sa na Judeo, sakay négkagi side ta mahusay, monda te meadu a Judeo a méniwala ni Jesus, sakay éwan Judeo be.

²⁻³ Nale sa de Pablo a négiyan, a metapang side a nagpahayag ta kagi na Panginoon. Sakay i Diyos éy pinatunayan na du tolay tu kagi de Pablo, da inatdinan na side ta kapangyarian a magimet ta tanda a kataka-taka. Pero du Judeo a éwan méniwala, éy sinulsulan de du iba a tolay. Kinagi de a medukés du kabébayan de a nipasakup ta pégtoldu de Pablo.

⁴ Kanya du tolay ta banuwan a éya, éy éwan side paripareho tu isip. Du kalahati éy kinumampi side du Judeo; du iba man éy kinumampi side de Pablo.

⁵ Nadid, du tolay sa, sakay du konsiyal na banuwan, éy mégayak side a mangloko de Pablo, a talaga de side a batibatikalén.

⁶⁻⁷ Pero de Pablo, pékabaheta de ta éya, éy ginuminan sa side a inumange side ta Likaonia. Ta éya éy nagpahayag side ta Mahusay a Baheta ta Listra, sakay ta Derbe, sakay ta bariyo-bariyo ta éya.

Ta Listra

⁸ Ta Listra éy te esa a lélake a éwan mékalakad. Lumpu siya sapul to nikeenak na.

⁹ Siya éy négbati to pégtoldu ni Pablo. Ey ti Pablo, éy neta na a méniwala siya a pahusayén maka siya na Diyos.

¹⁰ Kanya kinagi na diya ta medegsén, a “Siko, tumaknég ka dén.” Ey tu lélake, éy basta linumuksu dén siya, a tulos néglakad!

¹¹ Ey du meadu sa a tolay, péketa de to ginimet ni Pablo, éy akala de éy diyos side ti Bernabe. Kinagi de to kagi de a sarili, a “Dinumibe bale dén dikitam diden ye a éduwa a diyos, a naging tolay side!”

¹² Ti Bernabe éy nginahinan de ta ngahen no diyos de a Seus. Sakay ti Pablo éy nginahinan de ta ngahen no diyos de a Hermes, da bihasa ti Pablo a mékagi.

¹³ Ta éya a banuwan éy te bile a pégdasalan de to diyos-diyosan de a Seus. Nadid, tu bahala ta éya a bile, éy niluwas na i baka a te ulay ta bulaklak. Talaga de a bunon, a ipagatang de de Bernabe.

¹⁴ Pero de Bernabe, pékapospos de ta gemtén du tolay, éy naligalig side, a naginan side du tolay. “Adiyoy,” kagi de,

¹⁵ “diyan kam sina mégkona? Tolay kame san a kapareho moy!” kagi de. “Kanya kame se inumange éy monda ibaheta me dikam i Mahusay a Baheta ni Jesus, a monda maka éy ibutan moy tu péniwala moy ta diyos-diyosan a éwan tu pasa, a tanggapén moy i tunay a Diyos. Siya i naglalang ta mundua éy ta langet éy ta diget, sakay ta étanan a égse dide.

¹⁶ To éya,” kagi de, “éy pinabayan na Diyos du tolay a éwan Judeo.

¹⁷ Kona man sa, éy inatdinan kam be na Diyos ta katunayan, monda matenggi moy siya ta pamagitan no gimet na a mahusay. Ey anya i gimet na, éy siya i méngatéda dikam ta uden; siya i méngpatubu ta halaman moya; siya i méngatéda dikam ta kanén moya sakay ta kasayaan moya.”

¹⁸ Nadid, maski kona sa tu kinagi de Pablo, éy mehirap side a nangsaway dide a méngatang dide ta baka.

¹⁹ Ey nadid, kétapos na éya, éy te dinumemét sa a Judeo a gébwat ta Antiokia éy ta Ikonio, a side du kalaban ni Pablo. Sinulsulan de tu tolay ta Listra a hanggan da binébatikal de ti Pablo, sakay nihela de siya a nibut de siya to banuwan de, a akala de éy minate dén.

²⁰ Pero du tolay sa a méniwala, to kétépun de diya, éy inumégkat dén siya, a tulos sinomdép man dén siya to banuwan. Ey to kagagabian na éya éy hinumektat sa side ti Bernabe, a nagtulos side ta Derbe.

Nagsoli De Pablo To Kingébwatan De

²¹ Ta Derbe éy nagpahayag man dén de Pablo ta Mahusay a Baheta. Ey te meadu sa a nipasakup ni Jesus. Ey kéhektat de sa éy nagtulos man dén side ta Listra sakay ta Ikonio a hanggan ta Antioka-Pisidia.

²² Pinatibay de sa du bigu a méniwala, a hinatulan de side a diyan de pébayan tu péniwala de. “Magdanas kitam pa ta meadu a hirap,” kagi de, “bagu kitam makasdép ta kaharian na Diyos.”

²³ Sakay pati, éy pinili de ta bawat simbaan i matétanda a mamahala. Nagkulasiyon pa side, sakay nipanalangin de side. “Tu Panginoon a péniwalaan moy,” kagi de, “éy siya i bahala a mégalaga dikam nadid.”

²⁴ Nadid, nagtulos side ta Pisidia sakay ta Pampilia.

²⁵ Ey to pégpahayag de ta kagi na Diyos ta Perga, éy nagtulos man dén side ta Atalia.

²⁶ Ta éya éy sinumakay side to paraw, a nagsoli side ta Antiokia. Saya i hinektatan dia a banuwan to purumeru a lakad de a nagtoldu. Saya tu néngipanalanginan du kaguman de dide, a monda aguman side na Diyos ta péglebut de. Ey nadid, natapos dén tu tarabaho de.

²⁷ Nadid, kédemét de Pablo ta Antiokia, éy pinadulug de du étanan a kakaguman de a méniwala, sakay nibaheta de dide i étanan a ginimet na Diyos du banuwan a inangayan de, éng kodya i nipangbukas naa to dilan a monda maari be du éwan Judeo a maniwala.

²⁸ Sakay nale a panahun a négiyan sa de Pablo, a kaguman de du iba sa a méniwala ni Jesus.

15

Mégmiting Du Apostol Ta Jerusalem

¹ Nadid, ta éya a panahun éy te sénganya a lélake a inumange ta Antiokia a gébwat ta Jerusalem. Tulos tinolduan de du méniwala ni Jesus ta éya. “Ewan kam meligtas,” kagi de, “éng éwan kam be ipasakup ta rilihiyon na Judeo a niutus ni Moises to araw.”

² Pero ti Pablo sakay ti Bernabe, éy nékipagpasuway side dide ta mahigpit. “Ewan tama i pégtoldu moya,” kagi ni Pablo. Nadid, da méligalig du tolay to simbaan ta éya, éy pinaange de de Pablo ta Jerusalem, a monda mékiohon side du apostol ta éya tungkul ta problema a éye: éng te kailangan du éwan Judeo a sumunud ta kautusan ni Moises, o éng éwan.

³ To péglakad de Pablo, éy nagtulos side ta Penisia sakay ta Samaria. Nibaheta de du tolay sa a méniwala, a meadu dén a éwan Judeo a nipasakup dén ni Jesus to kinagébwatan de a banubanuwan. Ey du méniwala éy mésaya side ta éya.

⁴ Ey kédemét de Pablo ta Jerusalem, éy tinanggap side du apostol, sakay du iba sa a méniwala. Ey kinagi dide ni Pablo i étanan a pinagimet dide na Diyos.

⁵ Pero du Pariseyo sa a méniwala ni Jesus éy kinagi de, a “Du éwan Judeo a méniwala ni Jesus, éy kailangan be side a ipasakup ta kautusan ni Moises.”

⁶ Kanya du apostol sakay du matétanda éy nagmiting side a monda péguhunan de i éya a problema.

⁷ Nale side a négpasuway, éy tinumaknég ti Pedro a négkagi dide. “A tétotop ko,” kagi na, “tukoy moy dén a piniliék na Diyos to éya, a sakén i magpahayag du éwan Judeo ta Mahusay a Baheta, monda mabati de a maniwala side.

⁸ I Diyos, éy tukoy na dén i isip na tolay. Ey nagpatunay siya dikitam a tinanggap na be du éwan Judeo, da inatdinan na side ta Banal a Espiritu a kona to nipéngiatéd na dikitam.

9 Mahal na Diyos du éwan Judeo a kona be ta pégmahal naa dikitam, da pinagpasensiyaan na be side dahil to péniwala de diya.

10 Kanya nadid,” kagi ni Pedro, “éy bakit kon-taraén moy i gimet na Diyos? Bakit pilitén moy du bigu a méniwala a éwan Judeo a sumunud ta kautusan ni Moises? Maski du apo tam to araw éy éwan side nakasunud ta éya, éy kona be sa dikitam nadid.

11 Eng'wan, kanya kitam meligtas éy dahil san ta kagbi na Panginoon Jesus dikitam. Ey kona be sa du éwan Judeo.”

12 Nadid, kétapos ni Pedro a négkagi, éy natahimik dén du iba sa. Tulos négbati side to katuwiran de Bernabe sakay ti Pablo. Nibaheta de dide tu memahal a ginimet na Diyos dide a kataka-taka, to pégtoldu de du dayuan a tolay a éwan Judeo.

13 Ey kétapos de a négkagi, éy ti Santiago man dén i négkagia. “A tétotop ko,” kagi na, “batenék moy.

14 Nipaliwanag dén ni Simon Pedro éng kodya i nipagsapul na Diyos a nananggap du éwan Judeo a tolay; éng kodya i nipangpili naa ta sénganya dide a sakup na.

15 Sakay i éya éy ayun be ta hula du purupeta, da kagi to kasulatan, a

16 ‘Magsoliék, kagi na Diyos, sakay pahusayén ko a huway i péghari ni Dabid a nasida,

17 monda du iba be a tolay a éwan Judeo a pinili ko, éy maari be side a ipasakup diyakén.’

18 Saya tu kinagi na Diyos to araw.

19 “Kanya i isip kua,” kagi ni Santiago, “éy diyan tam abalaén du éwan Judeo a nipasakup dén ni

Jesus. Diyan tam side pilitén a umaheg ta ugali tam a Judeo.

²⁰ I isip ko sana, éy sulatan tam side a diyan de kanén tu buhay no niatang, sakay diyan side méngibébi éy ta méngilélake; sakay diyan side méngan ta dige éy ta pilas a medige.

²¹ Dahilan sapul to araw éy nabati dén na tolay ta maski ahe a banuwan tu kautusan ni Moises, da bébasaén ya du Judeo ta tuwing pangilin ta kapilya de.”

Ménulat Side Du Ewan Judeo

²² Nadid, du apostol, pékabati de to kagi ni Santiago, éy naisipan de a péglakadén de i éduwa a lélake a kumuyog de Pablo sakay ti Bernabe a sumoli ta Antiokia. Tu napili de éy ti Hudas Barsabas, sakay ti Silas, da iyégalang side du étanan a méniwala.

²³ Pinagkébil de side ta éye a sulat:

Tu Sulat

“A tétotop me; sikame a apostol, éy sinulatan me kam, sikam a mégiyan ta Antiokia, sakay Siria, sakay Silisia. Sikam a éwan Judeo. Kumusta kam?

²⁴ Nabaheta me a te tolay a nangligalig dikam, a gébwat kan side dikame, a kagi de a te kailangan kam kan a sumunud ta kautusan ni Moises. Pero éwan me side inutusan.

²⁵⁻²⁷ Kanya nagmiting kame dén se tungkul to kinagi de dikam a mali. Ey nadid éy naisipan me a paangen me dikam tu éduwa a kaguman me, a monda mégkagi side dikam ta katutuhanan. I ngahen dia éy ti Hudas sakay ti Silas. Pinakuyog me side de kadimoy tam a Bernabe éy ti Pablo;

da side éy nitaya de i buhay de ta meadu a beses alang-alang ni Panginoon tam a Jesu Cristo.

²⁸ Da sikame, éy naisipan me dén ta pamag-itan na tulung na Banal a Espiritu, a éwan me kam pilitén a sumunud ta rilihiyon na Judeo. Basta i hatul mia dikam,

²⁹ éy diyan moy kanén tu buhay no niatang, sakay diyan kam méngibébi éy ta méngilélake; sakay diyan kam méngan ta dige éy ta pilas a medige. Eng sundin moy san diden ya a utus, éy tama dén. Ewan dén.”

³⁰ Nadid, pinéglakad de de Pablo ta Antiokia, a kébilén de tu sulat. Ey kédemét de sa, éy pinatipun de du étanan a méniwala, sakay niatéd de dide tu sulat.

³¹ Ey to pékabasa de éy méshat side to kagi no sulat.

³² Ey ti Hudas sakay ti Silas éy nale side a naghatul dide, a pinatibay de side tu isip.

³³ Ey kélipas na sénganya wade a aldew, éy nagsoli ti Hudas ta Jerusalem.

³⁴ Pero gustu ni Silas a mawahak ta Antiokia.

³⁵ Pati ti Pablo sakay ti Bernabe, éy édsa pabi side ta éya, a mégtoldu side ta kagi na Diyos, a kaguman de du iba sa a mégtoldu.

Méglakad Man Dén Ti Pablo

Ta Adeyo a Lugar

³⁶ Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy ti Pablo éy kinagi na ni Bernabe, a “Kita dén bu-misita a huway du bigu a méniwala ta inangayan ta a banubanuwan to éya, éng mahusay pabi tu péniwala du tolay a tinolduan ta sa.”

³⁷ Ey ti Bernabe éy gustu na a kuyugén de man dén ti Juan Markos.

³⁸ Pero sala ni Pablo a kuyugén, da gininanan side ni Markos to éya ta Pampilia.

³⁹ Néglébug side ta mahigpít ta éya, a tulos naghiwalay side. Ti Bernabe éy kinuyog na ti Markos, a inumange side ta Sipre.

⁴⁰ Sakay ti Pablo, éy pinili na ti Silas a kaguman na. Ey du tolay sa, éy nipanalangin de de Pablo, sakay pinéglakad de side.

⁴¹ Ey nagtulos pa side ta Siria sakay ta Silisia, a patibayén de du tolay a bigu a méniwala ta éya.

16

Kinuyog Ni Pablo Ti Timoteo

¹ Inumange de Pablo ta Derbe sakay ta Listra. Ta éya éy te lélake a méniwala ni Jesus, a ti Timoteo i ngahen naa. Tu ina na éy Judeo a méniwala be, pero tu ama na éy Griego.

² Du tolay ta Listra sakay ta Ikonio, éy kagi de a mahusay a lélake ti Timoteo.

³ Ti Pablo éy gustu na kuyugén na ti Timoteo. Kanya binugit na pa siya ayun ta rilihiyon na Judeo. Binugit na siya, monda éwan side idelan du Judeo ta angayan dia a banubanuwan. Da tukoy de dén a éwan Judeo tu ama ni Timoteo.

⁴ Nadid, to péglakad de Pablo ta bawat banuwan, éy nipeta de du tolay ta simbaan tu sulat a ginamet du apostol ta Jerusalem. Sakay nibilin de dide a dapat sundin de tu utus to sulat.

⁵ Kanya du tolay ta bawat simbaan, éy lalo a tinumibay tu péniwala de, dahil to kagi ni Pablo, sakay lalo be a kinumadu du méniwala ni Jesus.

Pinagtagenép Na Diyos Ti Pablo

⁶ Nadid, nagtulos side ta Pirgia sakay Galasia, da sinaway side na Banal a Espiritu a mégpahayag ta kagi na Diyos ta Asia.

⁷ Ey kédemét de to tapat na Misia, éy talaga side a umange ta Bitinia, pero sinaway man dén side na Espiritu ni Jesus.

⁸ Kanya sinalinan de san i Misia, a nagtulos side ta Troas.

⁹ Ta éya a kélép, éy pinagtagenép na Diyos ti Pablo. Neta na kan i esa a lélake a te taknég, a taga Masedonia, a kinagi na kan diya ta mahigpit, a “Kadon. Umahabes ka pad se dikame ta Masedoniae, a tulungan mo kame.”

¹⁰ Nadid, to péngikagi ni Pablo dikame to tinagenép na, éy nagayak kame a inumahabes ta Masedonia, da neta me a gustu bale na Diyos a umange kame sa a magpahayag ta Mahusay a Baheta.

To Egse De Ta Pilipos

¹¹ Nadid, tinumulak kame ta Troas, a dinumiretyo kame ta puduk na Samotrasia. Sakay to kagabian na éya, éy nagtulos kame ta Neapolis.

¹² Kéahawas me ta éya, éy inumange kame ta Pilipos, a négiyan kame sa a sénganya a aldew. I Pilipos éy dikél a banuwan ta Masedonia. Sakay meadu a taga Roma a tolay a mégiyan ta éya.

¹³ To aldew a pangilin éy linumwas kame to banuwan, a inumange kame to dinom, da te

pénalanginan sa a para du Judeo. Ta éya éy nékgagi kame du bébe a édsa sa.

¹⁴ Ey te esa a bébe ta éya a taga Tiatira, a ti Lidia i ngahen naa. I tarabaho na éy méglako ta kundiman. Mékidiyos siya a bébe. Pékabati na to kagi ni Pablo, éy pinagisip siya na Diyos ta mahusay, a monda maniwala siya a tahod to kinagi na.

¹⁵ Nadid nipabinyag siya sakay tu kabile na. Tulos inakit na kame, a kinagi na, “Eng ibilangék moy nadid a tunay a katulung na Panginoon, éy tumulos kam pad ta bile mia.” Kanya tinumulos kame to bile de.

Tu Pégpihesuan Ta Pilipos

¹⁶ To esa a aldew, éy umange kame man dén to pénalanginan na Judeo, éy kasambat me i esa a bébe a utusan, a te bunog a méngatéd diya ta kapangyarian a makapaghula. Du amo no bébe, éy dikél i mineta de a kuhata dahil to péghula no bébe.

¹⁷ Siya éy inumunonod dikame ti Pablo, a i kékagi na ta medegsén, a “Diden ye a lélake éy utusan side na mataas a Diyos. Mégpahayag side,” kagi na, “éng kodya kam a meligtas.”

¹⁸ Kona sa i péngabala naa dikame ta meadu a aldew. Ey to esa a aldew, da naabala ti Pablo, éy sinuleg na tu bébe a uméunonod, sakay kinagi na to medukés a espiritu, a “Utusan ta ka ta pamagitan na ngahen ni Jesu Cristo, umibut ka dén ta ina a bébe!” Ey to pékgagi na ta éya, éy inumibut dén agad to bébe.

¹⁹ Pero du amo na, péketa de a naibutan dén side to péketan de ta kuhata, éy dinikép de de Pablo

sakay ti Silas, sakay niange de side du konsiyal ta banuwan.

²⁰ Niharap de side du tagapamahala, a nidi-manda de side. “Diden ye a éduwa a Judeo,” kagi de, “éy méngligalig side ta banuwan tamae.

²¹ Mégtoldu side ta ugali a labag ta batas tam. Taga Roma kitam, a éwan kitam maari a sumunud ta ugali a ina.”

²² Pati du meadu sa a tolay éy pinaginglan de be side. Ey du tagapamahala, éy nipaékbis de tu badu de Pablo, sakay nipabalbal de side ta meadu,

²³ sakay nipihesu de side. Sakay kinagi de to guwardia, a bantayan na side ta mahigpit.

²⁴ Kanya tu guwardia éy niesdép na side ta medisalad a kuwarto to pégpisuan. Sakay niegut na i tikéd dia ta sélat no éduwa a tabla.

²⁵ Nadid, to hatinggabi dén, éy nanalangin de Pablo, sakay négkanta side ta kanta ta Diyos. Ey du iba sa a pihesu éy négbati side dide.

²⁶ Ey nadid éy bigla a linumindul ta mebagség, a tulos nayégyég tu pégpisuan. Ey dudu pintuan na, éy basta binumukas side a étanan. Sakay naukad be du igut du étanan a pihesu.

²⁷ Ey tu guwardia, kélukag na éy mineta na a bukas dén du pintuan. Ey binagut na tu sondang na, a talaga na a bikalén tu bégi na, da akala na éy ginuminan dén du pihesu a étanan.

²⁸ Pero dinumulaw ti Pablo diya, a kinagi na a “Diyon mo bébunon i bégi mua! Kéye kame san a étanan.”

²⁹ Ey tu guwardia éy pinadingat na du simbu, sakay naginan siya de Pablo, a dinumapa siya to harap de.

30 Sakay niluwas na side, a kinagi na dide, a “Anya wade i gemtén ko, a monda meligtasék?”

31 Ey kinagi de Pablo, a “Maniwala ka ta Panginoon Jesus, éy meligtas ka; siko sakay tu pamilya mo.”

32 Tulos nipahayag dide ni Pablo tu kagi na Diyos.

33 Ey to kélép be san a éya éy inugisan no guwardia tu talitalingo de Pablo, sakay tulos nipabinyag siya, sakay du mététena na.

34 Sakay pinatulos na side to bile na a pinakan. Ey méshat side a mététena, da méniwala dén side nadid ta Diyos.

35 Pero to gagabi dén, éy du tagapamahala, éy pinaange de du pulis to pégpihesan a paluwasén de de Pablo.

36 Kanya kinagi no guwardia, a “Niutus kan du tagapamahala a libri kam dén a lumwas. Maari kam dén a humektat.”

37 Pero “Ewan,” kagi ni Pablo du pulis. “Side du te kasalanan dikame, da binalbal de kame ta harap du tolay, sakay nipihsu de kame, maski éwan kame tu kasalanan! Sakay taga Roma kame be. Ey nadid éy paluwasén de kame bale ta lihim san? Ewan maari! Side i bahala a umange se a méngiluwas dikame.”

38 Nadid, kinagi du Pulis du tagapamahala tu kinagi ni Pablo. Ey side, pékabati de a taga Roma de Pablo, éy inumanteng side, a makay iabla de side ta gobernador.

39 Kanya inumange side agad to pégpihesan, a tinumawad, Sakay side a mismo i néngiluwas

dide ta harap du tolay, a pinékiohonan de side a humektat to banuwan de.

⁴⁰ Ey to kéluwas de dén, éy nagtulos pa side to bile de Lidia. Ey to péghatul de du bigu a méniwala ta éya, éy hinumektat dén side.

17

Ta Tesalonika

¹ Nadid, dinumiman side ta Ampipolis sakay ta Apolonia, sakay dinumemét side ta Tesalonika. Da te kapilya sa na Judeo,

² éy inumange pa sa ti Pablo, da saya i ugali na. To lubuk no étélo a simba éy nékipagpasuway sa siya du tolay ta tuwing pangilin, a gégamitén na tu kasulatan na Diyos.

³ Pinatunayan na dide a tu pinili na Diyos a tagapagligtas, éy kailangan a mate pa ta hirap, sakay mabuhay a huway. “I éya a Jesus a iyépahayag me,” kagi na, “éy siya i Cristo a tagapagligtas.”

⁴ Naakit dén i sénganya du Judeo, a nékiagum dén side ni Pablo sakay ti Silas. Sakay te meadu be a éwan Judeo a méniwala, sakay du sénganya a mataas a bébe.

⁵ Pero du Judeo a iba éy nanaghili side. Kanya inakit de du istambay ta plasa na banuwan, a kaguman de, a tulos linigalig de i banuwan. Linuuben de pa tu bile ni Hason, a inahayok de sa ti Pablo sakay ti Silas, a monda idimanda de side.

⁶ Ey nadid, da éwan de side neta, éy kembil de ti Hason a niharap to mayor. Sakay niange de be sa i iba a méniwala ni Jesus. Niabla de ti Pablo, a kinagi de to mayor, a “Diden ya a lélake, éy méngligalig side

ta tolay maski ahe a banuwan! Ey nadid éy sendép de dén i banuwan tamae!

⁷ Sakay ti Hason,” kagi de, “éy pinatulos na side ta bile dia! Sumésuway side a étanan ta utus no hari tam ta Roma, da mégtoldu side a te iba kitam kan a hari, a i ngahen na kana éy ti Jesus!”

⁸ Nadid du tolay sakay tu mayor, pékabati de ta éya, éy naligalig be side.

⁹ Bagu de linégsiwan de Hason, éy nagaged pa side ta piyansa.

Ta Berea

¹⁰ Nadid, ta éya be san a kélép, éy du bigu a méniwala éy pinéglakad de de Pablo sakay ti Silas ta Berea. Ey kédemét de sa éy inumange pa side to kapilya sa du Judeo.

¹¹ Du Judeo ta Berea, éy mas mebait side kesira du Judeo ta Tesalonika. Mésahat side a mégbati to pégtoldu de Pablo, sakay bébasaén de aldew-aldew i kasulatan na Diyos, éng tahod ngani tu pégtoldu de.

¹² Kanya naniwala i meadu a Judeo ta éya. Ey kona be du éwan Judeo, sakay i sénganya a mataas a bébe.

¹³ Pero du Judeo ta Tesalonika, pékabaheta de a nipahayag dén ni Pablo i kagi na Diyos ta Berea, éy tinumagubet side, sakay sinulsulan de du tolay sa, a monda lébugén de de Pablo.

¹⁴ Kanya du tolay sa a méniwala, éy pinéglakad de agad ti Pablo ta diget. Pero nawahak de Silas éy ti Timoteo.

¹⁵ Du néngitugén ni Pablo, éy niange de siya ta Atenas, sakay nagsoli side ta Berea, a nibilin dide ni Pablo a tumagubet agad de Silas.

Ta Atenas

¹⁶ Habang méguhay ti Pablo dide ta Atenas, éy napansing na a putat i éya a banuwan ta diyos-diyosan a ribultu. Ey nagdukés i isip naa.

¹⁷ Kanya nékipagpasuway siya du Judeo to kapilya, sakay du éwan Judeo a mékidiyos, sakay maski ti ésiya a meta na ta plasa na banuwan aldew-aldew.

¹⁸ Sakay te sénganya a mataas a maistu no iba a rilihyon ta éya, a mékipépgasuway be side ni Pablo. Dinédusta de siya, a kinagi de, a “Anya wade i kékagi-kagin na lélakeae a mégpalalo?” Ey kinagi du iba, a “Mégtoldu wade siya ta iba a kalase a diyos.” Kona sa i kagi dia, da mégtoldu ti Pablo tungkul ni Jesus sakay ta kébuhay a huway.

¹⁹ Niange de ti Pablo to pégmitingan du matétanda, a monda mabati de éng anya i iyétoldu naa. “Gustu me a mapospusan éng anya i pégtoldu mua,” kagi de,

²⁰ “da iba i pégtoldu mua, éy gustu me a mapospusan i kahulugen naa.”

²¹ Du tolay ta Atenas, éy éwan side tu iba a gimet, éng'wan palagi side a méguhon-uhon ta maski anya a bigu a bagay.

²² Nadid ti Pablo, éy tinumaknég siya ta harap du matétanda, a mégkagi dide. “Sikam a taga Atenas,” kagi na, “napansing ko dén a gustu moy i sari-sari a rilihyon,

²³ da neta ko a te meadu kam a puwesto a pégdasalan ta banuwan moyae. Sakay neta ko be tu pastel to pégdasalan moy a esa, a i kagi naa éy ‘Saye i pégdasalan tam to diyos a éwan tam pabi tukoy.’ Nadid,” kagi ni Pablo, “i éya a péniwalaan

moy, maski éwan moy pabi tukoy, éy ipahayag ko dikam.

²⁴ Siya i tunay a Diyos a nagimet ta mundua sakay ta étanan a lasén na. Siya i makapangyariana ta langet éy ta munduae. Ey maski anya a kalase a bile a pégdasalan a gemtén na tolay, éy éwan sa mégiyan i Diyos.

²⁵ Ewan be maari i tolay a méngatéd ta Diyos ta kaigian na, da éwan siya tu kailangan. Eng'wan siya i méngatéda dikitam ta buhay, sakay ta iba a kailangan tam.

²⁶ I étanan a kalakalase a tolay ta mundua, éy gébwat side to neditol a ginimet na Diyos a tolay. Sakay pinégiyan side na Diyos ta maski ahe ta mundua. Tiniyak dén na Diyos éng sénganya a taon i buhay na bawat tolay, sakay éng ahe i pégiyanan de.

²⁷ Ey bakit pinégiyan na Diyos i tolay ta mundua? Monda maka éy isipén de siya a matukuyan de siya. Ey éwan adeyo i Diyos ta tolay; éng'wan adene siya ta bawat esa dikitam.

²⁸ Siya i mégalagaa dikitam,” kagi ni Pablo. “Eng éwan siya éy éwan kitam tu buhay. Natandaan moy tu kagi no kabébayan moy a esa, a sikitam kan i anak na Diyos.

²⁹ Ey nadid, éng anak kitam na Diyos, éy bakit isipén moy a diyos du ribultu moy? Maski ribultu a bito, maski ribultu a pilak, maski ribultu a gintu, éy ginamet san ya dudu bihasa a mégimet ta ribultu.

³⁰ Nale a panahun a éwan pinarusaan na Diyos du tolay a éwan diya nakatukoy. Pero nadid éy iyéutus na ta tolay ta maski ahe, a magsisi side,

sakay ibutan de tu ugali de a medukés.

³¹ Tandaan moy,” kagi ni Pablo, “nitakda dén na Diyos i aldew a péghukum ta mundua. Te lélake a pinili siya a maghukum. Ey siya ti Jesus! Sakay pinatunayan kitam dén na Diyos a ti Jesus ngani dén i pinili naa, da binuhay na siya to nikate na.”

³² Nadid, to pékabati de to kagi ni Pablo tungkul ta kébuhay a huway, éy pinéngnihitan siya du kala-hati. Pero du iba éy gustu de a mabati a huway tu kagi na.

³³ Ey hinumektat ti Pablo to pégmitingan de.

³⁴ Te sénganya a lélake a nékiagum ni Pablo, a tulos naniwala side ni Jesus. I esa dide éy ti lakay a Dionisio. Siya éy konsiyal a esa. Tu esa man éy ti bakés a Damaris. Sakay iba pa.

18

Ta Korinto

¹ Nadid éy inumange ti Pablo ta Korinto.

² Ta éya éy netaunan na i esa a Judeo a taga Ponto, a ti Akila i ngahen naa. Tu asawa na éy ti Priskila. Kédedemét de pabi a gébwat ta Roma, da ti Gobernador Klaudio éy pinaibut na dén du Judeo ta Roma. Binumisita dide ti Pablo,

³ sakay tinumulos siya dide, da i tarabaho de éy mégimet ta tolda. Ey siya be ya i hanap-buhay ni Pablo.

⁴ Tuwing pangilin, éy nékipagpasuway ti Pablo du Judeo to kapilya, a pépilitén na maka side a méniwala; maski Judeo éy ta éwan Judeo.

⁵ Ti Silas sakay ti Timoteo, pékaabut de ni Pablo a gébwat side ta Masedonia, éy dinemtan de a

mégtoldu a aldew-aldew, a mégpatunay siya du Judeo a ti Jesus i pinilia na Diyos a tagapagligtas.

⁶ Pero du Judeo éy kontara side diya, a pinintasan de siya. Kanya ti Pablo éy nipeta na tu iyamut na dide, a nipagpag na dide tu alikabuk to badu na. “Sikam san dén i bahala éng mepahamak kam,” kagi na. “Ewan ko dén kapanagutan. Sapul nadid éy magtolduék du éwan Judeo.”

⁷ Tulos pinabayan side ni Pablo, a inumagton dén siya to bile ni Tisio Husto. Siya éy éwan Judeo a méniwala ta Diyos. Karatig no kapilya tu bile na.

⁸ Tu tagapamahala ta éya a kapilya éy ti Krispo. Siya éy méniwala ta Panginoon. Ey méniwala be tu kabile na. Sakay te meadu be a iba a tolay ta Korinto a nabaheta de i tungkul ni Jesus, a naniwala side, sakay nipabinyag side.

⁹ To esa a kélép éy te tagenép ti Pablo, a kinagi diya na Panginoon, a “Diyan ka méganteng; itulos mo san tu pégpahayag mo, maski anya i manyaria.

¹⁰ Da égseék diko, kanya éwan ka maanya. Da te meadu a tolay a maniwala diyakén ta banuwanae.”

¹¹ Kanya ti Pablo, éy nale siya ta éya a banuwan a nagtoldu ta kagi na Diyos. Esa a taon éy ta kalahati.

¹² Nadid, to panahun ni Galion a gobernador ta Akaya, éy nagkaesa du Judeo a dekpén de ti Pablo, a nitugén de siya ta huwes.

¹³ Niabla de siya ni Gobernador Galion, a kinagi de, a “I éye a lélake éy akitén na du tolay a baguén de tu péniwala de ta Diyos, éy labag ya ta batas!”

¹⁴ Nadid, talaga a sumengbet ti Pablo, éy kinagi ni Galion du Judeo, a “Eng talaga a dikél i

kasalanan na éye a lélake, éy baten ta kam. Pero nadid, da éwan na nilabag i batas,

¹⁵ éy bahala kam dén. Ewan ko tanggapén i asuntu moya, da tungkul san ta rilihiyon moy i abla moya.”

¹⁶ Ey to péγκkagi no gobernador ta éya, éy pinaibut na du Judeo to opisina na.

¹⁷ Ey du iba a tolay sa, éy dinale de tu taga-pamahala to kapilya du Judeo, a ti Sostenes, sakay binélbég de siya ta harap no opisina no gobernador. Pero tu gobernador éy éwan na side pinansing.

Tu Késoli De Ta Antiokia

¹⁸ Kétapos na éya, éy sénganya pa a aldew a mégiyan ti Pablo ta Korinto, sakay néglakad siya ta Siria, a kaguman na de Priskila a pasawa. Kédemét de ta Senkrea, éy nipagupet ti Pablo, da natupad na dén tu nipangako na ta Diyos.

¹⁹⁻²¹ Kédemét de ta Epeso, éy inumange ti Pablo to kapilya ta éya, a nékipagpasuway siya du Judeo ta éya. Ey inakit de siya a tumulos dide ta male a panahun, pero inidelan na side. Sinala na. “Magsoliék se éng kaluuben na Diyos,” kagi na. Ey hinumektat siya dide a sinumakay siya to paraw.

²² Nadid, to képundu de ta Sesarea, éy inumange pa ti Pablo ta Jerusalem a binumate siya du méniwala ta éya, sakay nagsoli dén siya ta Antiokia.

²³ Kélipas na sénganya a aldew ta éya, éy hinumektat man dén siya a inumange man dén ta Galasia sakay ta Pirigia, a binisita na du méniwala ta éya, a pinatibay na tu péniwala de.

Ti Apolos Ta Epeso

²⁴ Nadid, dinumemét ta Epeso i esa a Judeo, a ti Apolos i ngahen naa. Taga Alehandria siya. Bihasa siya a mégtalumpati, sakay tukoy na ta mahusay i kasulatan na Diyos.

²⁵ Natolduan siya tungkul ta Panginoon, pero éwan étanan, da i tukoy na sana éy tu dati a pégtoldu ni Juan tungkul ta pégbinyag. Mesipag ti Apolos a mégkagi du tolay ta tungkul ni Jesus

²⁶ du kapilya du Judeo. Pero de Priskila a pasawa, pékabati de diya éy niange de siya to bile de, a monda ipaliwanag de diya i ugali na Diyos a éwan na pabi tukoy.

²⁷ Ey nadid, naisip dén ni Apolos a umange ta Akaya. Ey du tolay to simbaan ta Epeso éy inaguman de siya. Nanulat side du kaguman de ta éya a méniwala, a dapat tanggapén de ti Apolos ta mahusay. Ey kédemét na ta éya, éy memahal tu péngtulung na du méniwala ta éya.

²⁸ Da natalo na du Judeo ta pékipégpasuway naa dide ta harap du tolay. Ginamit na tu kasulatan na Diyos a nagpatunay dide a ti Jesus a mismo i tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay.

19

Tu Kédemét Ni Pablo Ta Epeso

¹ Nadid, habang kéye pabi ti Apolos ta Korinto, éy ti Pablo man éy nagtulos ta bukibuked ta Piri-gia, a linumwas siya ta Epeso. Ey kédemét na sa, éy netaunan na sa i sénganya a tolay a méniwala.

² Ey kinagi na dide éng inumange dide i Banal a Espiritu to péniwala de. Ey “Ewan,” kagi de; “éwan me pabi nabaheta a te Banal a Espiritu.”

³ “Anya i kalase no pégbinyag dikam, éng kona sa?” kagi na. “Ey kona be to pégbinyag a nitoldu ni Juan to araw,” kagi de.

⁴ Ey kinagi ni Pablo dide, “i kahulugina no pégbinyag ni Juan, éy monda magpatunay du tolay a inibutan de dén tu kasalanan de. Sakay kinagi be ni Juan dide a dapat side a maniwala ta adene dén a dumemét a kalewas na. Ey ti ésiya tu kalewas na, éng éwan ti Jesus?”

⁵ Nadid, pékabati de ta éya, éy nipabinyag side a huway, a nipasakup side ta Panginoon Jesus.

⁶ Ey ti Pablo éy nitupu na i kamét naa dide, a tulos inumasék dide i Banal a Espiritu; sakay tulos négkagi side ta iba-iba a kagi. Sakay pinégkagi be side na Diyos ta kagi na.

⁷ Manga sapulu éy ta éduwa side a tolay.

⁸ Nadid, to étélo a bulan éy uméange ti Pablo to kapilya du Judeo ta éya, sakay mékipagpasuway siya du tolay ta éya. Metapang siya a mégtoldu dide, a nipaliwanag na dide éng anya i kapangyarian na Diyos ta tolay.

⁹ Pero tu sénganya dide éy mégidel side to kagi na, a éwan side naniwala. Inupos de ti Pablo, a kagi de du napsan sa, a medukés tu ugali na Panginoon. Kanya gininanan side ni Pablo, a inumagton siya to iskul ni Tirano, a nagtoldu siya ta éya a aldew-aldew. Ey kinuyog na sa du bigu a méniwala to kapilya.

¹⁰ Nagtulos sa siya a nagtoldu to éduwa a taon. Kanya du étanan a négiyan ta Asia, éy nakabati side ta kagi na Panginoon. Pati Judeo éy ta éwan Judeo.

Du Pitu a Bunogen

11 Nadid, minagimet i Diyos ta meadu a katakata ta pamag-itan ni Pablo.

12 Maski anya a damit ni Pablo, éng kébilan du te saket, éy maghusay side. Sakay du tolay a hinayup, éy naibut dide du espiritu a medukés.

13-14 Ey nadid te pitu a Judeo ta éya, a i hanapbuhay dia éy méglebut side a mégamot du tolay a hinayup, a mapaibut de kan i hayup dide. Anak side ni Padi Eskeba. Pékabaheta de ni Pablo, éy inaheg de tu ugali na. Talaga de a gamitén tu ngahen ni Jesus a magamot. I kinagi dia to medukés a espiritu, éy “Utusan me kam ta pamag-itan no ngahen ni Jesus a iyétoldu ni Pablo, a umibut kam dén.”

15 Pero tu nisengbet dide no espiritu, éy “Tenggi ko ti Jesus, sakay tenggi ko ti Pablo, pero sikam,” kagi na, “ti ésiya kam?”

16 Sakay tu lélake a hinayup, basta bigla na side a dinale, sakay binélbég na side a hanggan da ginuminan side ta éya a bile, a minatalitalingo side. Sakay uba be side, da hinéhiklas na tu badu de.

17 Ey du étanan ta Epeso, éy nabaheta de i nanyaria dide, a tulos inumanteng side. Ey lalo dén du tolay a nagpuri ni Panginoon Jesus.

18 Sakay meadu du méniwala, éy nipagtapat de tu ginamet de a medukés.

19 Sakay du tolay sa a te bunog, sakay du mégtawas, éy ta mégilo, éy nagsisi be side, a niduhu de du sari-sari a kasulatan de ta harapa du étanan, sakay tinutod de dén. Ey to péngbilang de to halaga diden ya a libru, éy abut bale ta limapulu a libu a kuhata!

20 Ey dahil ta éya éy lalo a négkahibaheta dén.

Tu Kaguluan Ta Epeso

21 Nadid éy nagayak ti Pablo a umange ta Masedonia sakay ta Akaya, bagu siya umange ta Jerusalem. Ey kétapos na éya éy tu plano na éy umange be siya ta Roma.

22 Kanya pinaditol na pa de Timoteo sakay ti Erasto ta Masedonia. Pero siya éy nawahak pa ta Epeso.

23 Nadid éy nanyari i dikél a ligalig ta éya, dahil du meadu a méniwala ni Jesus.

24 Te esa a lélake ta éya a mégpanday ta pilak, a ti Demetrio i ngahen naa. I hanap-buhay naa éy mégimet ta kékétihék a bibile a pilak, a nipareho na to dikél a bile no diyos-diyosan de a Diana. Ey du tarabahador ni Demetrio, éy meadu i meeta de a kuhata ta éya a iyélako de.

25 Kanya tinipun side ni Demetrio, a kinagi na dide, a “Kékaguman ko, tukoy moy a gébwat i kabuhayan tam ta gégemtén tam a bibile.

26 Sakay nabaheta moy be dén ti Pablo, a kontara tu pégtoldu na ta ugali tam, da kagi na a éwan kan diyos du gégemtén tam a ribultu. Sakay te meadu dén nadid a tolay a méniwala diya ta éye ta Epeso, sakay ta buu a Asia.

27 I antingan kua,” kagi na, “éy makay pabayan du tolay i iyélako tam; a sakay pabayan de tu péniwala de to diyos tam a Diana, a péniwalaan na étanan a tolay ta mundua. Makay sakali éy maibut tu péngigalang de diya, éng éwan tam sawayén ti Pablo.”

²⁸ Nadid, pékabati du tolay to kinagi ni Demetrio, éy naiyamut side a tahod, a tulos de nidulédulaw, a “Memahal i Diana na taga Epeso!”

²⁹ Négpépehéngén side a hanggan naligalig i étanan na banuwan. Dinale de tu éduwa a kaguman ni Pablo, a ti Gayo sakay ti Aristorko, sakay dinumulug side a étanan to plasa na banuwan.

³⁰ Ey ti Pablo, gustu na maka a umange dide, pero sinaway siya du kakaguman na.

³¹ Pati du sénganya a konsiyal ta éya, a kadimoy ni Pablo, éy nibilin de to esa a umange mékiohon diya a diyan siya uméange to plasa.

³² Nadid, dikél i pehéng dia, a hanggan naligalig i buu a banuwan. Sari-sari nadid i pépehéngén dia. I keaduan de, éy éwan de tukoy éng bakit minatipun side.

³³ I sénganya dide éy akala de éy bahala ti Alehandro, da pinatakneég siya du Judeo ta harap dia. Niontok ni Alehandro tu kamét na, a magpatahimik dide, monda mégkagi maka siya dide ta katuwiran na.

³⁴ Pero du tolay, péketa de a Judeo siya, éy lalo side a nagpehéng, a négkékagien side ta lubuk na éduwa a oras, a “Memahal i Diana na taga Epeso!”

³⁵ To katapusan na éya éy napatahimik no mayor du tolay. “Kabébayan ko,” kagi na. “Diyan kam métagég a maibut i diyos tam a Diana. Ti ésiya a tolay i éwana mékatukoy a i Epeso éy puwesto na bile ni Diana? Sakay tanyag be dén a minatépduk se to araw tu bito a gébwat ta langet a meubet diya.

³⁶ Ewan tu makapékgagi a kakabulyan i éya. Kanya mégpakahusay kam, a diyan kam méligalig.

³⁷ Bakit abalaén moy diden ye a éduwa a lélake.

Ataay, tinako de tu simbaan ni Diana? Eupusén de beman tu diyos tam?

³⁸ Sakay de Demetrio, éng gustu de a méngidimanda, éy umange maka side ta munisipyo, da te abugadu sa. Maari side a magabla ta éya.

³⁹ Sakay sikam, éng te kagin kam pabi tungkul ta ligalig moyae, éy maguhay kam ta miting du konsiyal.

⁴⁰ Da dilikadu tu ligalig moy ta éye nadid, a makay mabintangan kitam no hari a méngligalig kitam, éy éwan kitam tu katuwiran.”

⁴¹ Nadid, kétapos no mayor a néngkagi ta éya dide, éy pinasoli na side to bile de.

20

Ti Pablo Ta Masedonia

¹ Nadid, kélipas na éya a ligalig, éy pinauwet ni Pablo du méniwala, sakay hinatulan na side. Ey kétapos na éya, éy hinumektat siya, a tinumamo ta Masedonia.

² Tinumulos sa siya, a pinatibay na du méniwala ta éya. Ey kédemét na ta Gresia,

³ éy tinumulos sa siya a étélo a bulan. Ey to pégayak na pabi a umange ta Siria, éy nabaheta na a ahayukén siya du Judeo a bunon. Kanya nagsoli siya ta Masedonia.

⁴ Tu kakaguman na nadid éy ti Sopater a taga Berea, a anak ni Piro, sakay ti Aristarko, sakay ti Segundu, a taga Tesalonika side. Kaguman na be ti Gayo a taga Derbe, sakay ti Timoteo, sakay ti Tikoko éy ti Tropimo a taga Asia,

⁵ sakay sakén a ti Lukas. Nagdetol side, a naguhay side dikame ta Troas.

⁶ Kélipas no piyesta, éy nénégipo kame dide, a sinumakay kame to paraw ta Pilipos. Lima a aldew i linakad me, éy pinumundu kame ta Troas, a inabut me sa du kakaguman me a minégdetol. Ey esa simba kame sa a tinumulos.

Tu Ulito a Natépduk

⁷ To simba, éy napsan kame dén a étanan, a monda umaheg kame to katapusan a péngapon na Panginoon. Ey ti Pablo éy nagdamag siya a mékgagi du napsan sa, da méglakad siya to gagabi.

⁸ Edsa kame to ontok no bile, sakay te meadu kame a simbu.

⁹ To hatinggabi éy te ulito a te eknud to bintana, a ti Otiko i ngahen naa. Ta tongka na éy minag-tongkog siya a hanggan da nakatidug; tulos bigla siya a minatépduk to sidung no melangkaw a bile. Ey to péngékat de, éy pate bale dén.

¹⁰ Ey inumogsad ti Pablo a yinapus na. “Diyan kam méligalig,” kagi na, “buhay pabi siya.”

¹¹ Ey sinumangkay man dén siya a minéngan side. Sakay nékgagi man dén ti Pablo dide a hanggan to késikat no bilag. Ey to gagabi dén, éy hinumektat kame dén.

¹² Ey méshat side to ulito, da niange de siya to bile a buhay dén.

¹³ Nagsakay kame to paraw a tamo ta Asos. Pero ti Pablo éy ginumisot. I nibilin naa dikame éy isakay me siya ta éya.

¹⁴ To péntagbu me ta Asos, éy nisakay me siya, a nagtulos kame ta Mitilene.

¹⁵ Kétulak me ta éya, éy dinumemét kame to kagagabian na to tapat no puduk na Kiyoy. Ey to

kasunud a aldew, éy linumampas kame ta Samos; éy to kahuway man dén a aldew éy dinumemét kame ta Mileto.

¹⁶ Gustu ni Pablo a salinan me san i Epeso, monda éwan kame maabala ta Asia. Mégagaw siya, da gustu na maka a abutén i Jerusalem bagu Piyesta na Pentekos.

Nagbilin Ti Pablo Du Taga Epeso

¹⁷ Ta Mileto éy nipauwet ni Pablo du matétanda a mémahala ta simbaan ta Epeso.

¹⁸ Ey kédemét de, éy naghatul siya dide. “Tukoy moy,” kagi na, “éng kodya i ugali kua sapul to kédedemét ko dikam ta Asia,

¹⁹ a mebaiték, sakay nagtiisék ta meadu a hirap ta tarabaho ko ta Panginoon. Sakay meadu be a nékialam diyakén a Judeo.

²⁰ Tukoy moy a éwanék méganteng a mégtoldu dikam ta maski anya a ikahusay moy, da nagpahayagék ni Jesus ta harap na meadu a tolay, sakay ta bili-bile moy.

²¹ Maski Judeo éy ta éwan Judeo, éy hinéhatulan ko dén side a dapat a idelan de i kasalanan de, sakay magsoli side ta Diyos, sakay maniwala ta Panginoon tam a Jesu Cristo.

²² “Ey nadid,” kagi ni Pablo, “éy méglakadék ta Jerusalem, ayun ta utus diyakén na Banal a Espiritu. Sakay éwan ko tukoy éng anya i manyaria diyakén ta éya.

²³ Basta i napospusan ko sana, éy nipaliwanag diyakén na Banal a Espiritu a maghirapék ta éya, sakay ipihesuék.

²⁴ Pero éwan tu halaga i buhay ko, éng'wan maganap ko maka san i tungkulin ko, sakay tapusén ko i tarabaho ko a niatéd diyakén na Panginoon Jesus, a mégpahayagék ta Mahusay a Baheta tungkul ta kagbi na Diyos.

²⁵ “Ey nadid éy naleék a négiyan dikam, habang mégtolduék tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Pero sapul nadid,” kagi ni Pablo, “éy éwanék moy dén meta a huway.

²⁶ Kanya i kagin kua dikam nadid, éy éwan ko kapanagutan éng mapahamak i maski isesa dikam,

²⁷ da éwan ko niliso dikam i maski anya tungkul ta plano na Diyos.

²⁸ Kanya mangilag kam, a alagaan moy ta mahusay du tolay na Diyos ta Epeso a nientarega dikam na Banal a Espiritu. Pastoran moy du tupa na Diyos, da side i koo na a sarili, da tinubus side na Panginoon to dige na to nikate na.

²⁹ Eng humektaték éy tukoy ko a te metapang a aso a dumuklos dikam, a dalen de du tupa na Diyos.

³⁰ Sakay pati éy dumemét i oras a humiwalay dikam i sénganya ta gurupu moy, a magtoldu side ta kakabulyan, a monda pagkamalién de du tolay a méniwala ni Jesus.

³¹ Kanya mangilag kam, a tandaan moy: aldo éy ta kélép éy tinétolduan ta kam ta mahigpit to lubuk na étélo a taon.

³² “Nadid, da méglakadék dén,” kagi ni Pablo, “éy ménalanginék ta Diyos, a siya i mégalagaa dikam. Tu kagi na maka i magpatibaya dikam. Maari i Diyos a magpatibay dikam ta péniwala moy; sakay

atdinan na kam be ta gantimpala moy a iatéd na du étanan a tolay na.

³³ To pégiyan ko dikam, éy tukoy moy a éwan ko hangad tu kuhata moy o dikaya tu badu moy;

³⁴ eng'wan nagtarabahoék san ta sarili ko, a monda maketaék ta ikabuhay ko. Ey kona be sa du kaguman ko.

³⁵ Ta étanan a pagkékataon ko, éy nipeta ko dikam a dapat kitam a magtarabaho ta mahusay, a monda matulungan tam du tolay a mahirap. Tandaan moy,” kagi ni Pablo, “tu kinagi na Panginon, éy lalo kan a masaya tu méngatéd kesira ta tumanggap.”

³⁶ Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya du matétanda, éy linumuhud side a minanalangin.

³⁷ Ey mégpégsanget side, sakay yinapus de siya a étanan.

³⁸ I nikalungkut dia éy tu kinagi na a éwan de dén siya meta a huway. Ey tulos niange de siya nitugén a nisakay to paraw.

21

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Jerusalem

¹ Nadid, éy tinumulak kame dén, a inumahabes kame ta Kos. Ey to kagagabian na éya éy nagtulos kame ta Rodas sakay ta Patara.

² Ta éya éy inumagton kame to esa a paraw a tamo ta Penisia. Ey to péglakad me,

³ éy tinan-aw me tu puduk na Sipro. Sinalinan me san ya, a nagtulos kame dén ta Siria. Ta éya éy pinumundu kame ta Tiro, da saya i néngitognana no paraw to karga na.

⁴ Dinemtan me sa i sénganya a toláy a méniwala, éy tinumulos kame dide ta pitu a aldew. Ey side éy kinagi de ni Pablo a diyan siya tumulos ta Jerusalem. Da kinagi dide na Espiritu na Diyos a maghirap kan siya ta éya.

⁵ Ey to kéhektat me sa, éy kinumuyog side dikame a hanggan ta baybay. Linumuhud kame a étanan to baybay a minanalangin,

⁶ sakay sinumakay kame to paraw, sakay side, éy nagsoli dén side to bile de.

⁷ Kétulak me sa, éy inumange kame pa ta Tolemayda. Ey nékiagum kame be sa du méniwala ni Jesus, a tinumulos kame dide ta esa a kélép.

⁸ Ey to gagabi dén éy néglakad kame man dén. Ey kédemét me ta Sesarea, éy tinumulos kame to bile ni Pelip. Siya tu esa du pitu a lélake a pinili de to araw ta Jerusalem. I tungkulin na nadid éy mégpahayag siya ta kagi na Diyos.

⁹ Ti Pelip éy te épat siya a anak a madiket, a bihasa be side a mégpaliwanag ta kagi na Diyos.

¹⁰ Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy dinumemét ta éya i esa a purupeta a i ngahen naa éy ti Agabo.

¹¹ Kédemét na dikame, éy inalap na tu sinturon ni Pablo, sakay ginapus na i sarili na a kamét éy ta tikéd na. “Saye tu kinagi na Banal a Espiritu,” kagi na, “a tu te koo ta sinturona, éy gapusén siya du Judeo ta Jerusalem, a tulos idimanda de siya du éwan Judeo ta éya.”

¹² Ey sikame, pékabati me ta éya, éy pinékiohonan me ti Pablo a diyan siya tumulos ta Jerusalem.

¹³ Pero kinagi ni Pablo dikame, a “Diyanék moy

sésawayén! Bakit mégsésangitén kam, a pahinaén moy i isip kua? Ewanék méganteng éng gapusénék de ta Jerusalem. Maski mateék alang-alang ta Panginoon Jesus, éy handaék dén.”

¹⁴ Nadid, péketa me a éwan mésaway ti Pablo, éy éwan me dén pinilit. “Masunud maka i kaluuben na Panginoon,” kagi me.

¹⁵ Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy nagayak kame a umange ta Jerusalem.

¹⁶ Sakay i séngasénganya ta Sesarea a méniwala, éy kinumuyog dikame. Niange de kame to bile no esa a lélake a ti Manason a taga Sipro. Siya éy nale a méniwala ni Jesus. Ey tinumulos kame sa.

Binumisita Ti Pablo Du Apostol

¹⁷ Kédemét me ta Jerusalem, éy tinanggap kame agad du méniwala ta éya.

¹⁸ Ey to kagagabian na éya, éy kaguman kame ni Pablo a bumisita de Santiago. Ey édsa be to miting me du étanan a matétanda a tagapamahala ta simbaan ta Jerusalem.

¹⁹ Binate side ni Pablo, sakay tulos nibaheta na dide tu nipagimet diya na Diyos du éwan Judeo a tolay, to péglebut na ta Asia sakay ta Masedonia.

²⁰ To pékabati de Santiago a meadu dén a éwan Judeo i nipasakup ni Jesus, éy mésaya side ta Diyos. Sakay kinagi de ni Pablo i éye: “Entan mo, wadeng, éng sénganya dén a libu a Judeo i méniwalaa ni Jesus. Ey mesipag be side a tumupad ta kautusan ni Moises.

²¹ Ey saye i problema tama, Pablo,” kagi ni Santiago, “da side éy nabaheta de a iba kan i iyétoldu mua du Judeo a mégiyan ta adeyo ta éye. I akala

dia éy iyétoldu mo dide a éwan kan dén side tu kailangan a tumupad ta kautusan ni Moises, sakay ta iba a ugali tam.

²² Ey nadid, Pablo, éy mégenya kitam, da naba-heta de wade dén a dinumemét ka dén ta éye?

²³⁻²⁴ Kona se i naisipan me, Pablo, a gemtén mo a monda meta du Judeo a kakabulyan san tu nabaheta de a tungkul diko: Te épat se a lélake a kaguman me. Judeo side a méniwala ni Jesus. Ey te pangako side ta Diyos, a gustu de tupadén. Kanya siko, Pablo,” kagi ni Santiago, “éng maari, éy aguman mo side a tupadén de tu pangako de ta Templo, a monda ipagupet side. Eng siko i bahala a magasta dide, éy meta du Judeo a sésundin mo bale pabi i kautusan ni Moises.

²⁵ Ey nadid,” kagi ni Santiago, “tungkul man dén du éwan Judeo a méniwala, éy éwan me side pilitén a sumunud ta ugali tam a Judeo; éng'wan nanulat kame dén dide to éya, a basta diyan side méngan ta buhay no niatang, sakay diyan side méngibébi éy ta méngilélake, sakay diyan side méngan ta dige éy ta pilas a medige.”

²⁶ Nadid, pékabati ni Pablo ta éya, éy pinumayag. Ey to kagagabian na éya, éy kinuyog na du épat a lélake, a inumange side to Templo a monda tupadén de tu ugali du Judeo a te pangako ta Diyos. Sakay kinagi ni Pablo du padi sa i pedsa na péngtupad de to pangako de, a itugén de ta Templo i pégang de ta Diyos.

Tu Péngdikép De Ni Pablo

²⁷ Nadid, kélipas na pitu a aldew, éy te Judeo ta éya a gébwat ta Asia, éy mineta de ti Pablo to

Templo. Tulos niligalig de du meadu sa a tolay, a sakay dinale de ti Pablo.

²⁸ Dinulawan de du kapareho de a Judeo. “Kamon dén,” kagi de, “aguman moy kame! Siya dén ye tu lélake a medukés,” kagi de, “a mégtoldu du tolay ta iba-iba a banuwan a medukés kan i rilihiyon tam a gébwat ni Moises! Sakay éwan be siya tu galang ta Templo tamae, da pinasdép na be se i tolay a éwan Judeo!”

²⁹ Kinagi de i éya, da neta de a kaguman ni Pablo ti Toropimo to kédedemét na ta Jerusalem, éy éwan siya Judeo. Akala de éy pinasdép na siya to Templo.

³⁰ Nadid, agad méligalig i étanan na banuwan. Dinumulug side ni Pablo a dinale de, sakay nihela de siya to Templo, sakay sineraduan de tu pintuan na.

³¹ Talaga de a bunon ti Pablo, éy nabaheta no kapitan du sundalu a méligalig du Judeo. (Du sundalu éy taga Roma.)

³² Ey agad siya naginan dide, a kinumuyog du sundalu na. Ey du Judeo, péketa de du sundalu éy nihintu de tu pégbélbég de ni Pablo.

³³ Ey tu kapitan éy dinikép na siya, a nipagapus na ta kadena, sakay pinakelagipan na side éng ti ésiya siya, sakay éng anya i kasalanan naa.

³⁴ I nisengbita du Judeo éy basta pehéng, a éwan paripareho tu kagi de. Ey tu kapitan, da éwan na mépospusan éng anya i nanyaria, éy inutusan na du sundalu a kébilén de ti Pablo to kwarter.

³⁵ Ey kédemét de to agdenan, éy inéngkat siya du sundalu a nisangkay dahil ta kahigpit no ligalig du Judeo.

³⁶ Da uméunonod side du sundalu, a mepehéng side a tahod, a pinéngkagian de side a bunon ti Pablo.

Tu Katuwiran Ni Pablo

³⁷ Nadid, to péngiesdép de ni Pablo to kwarter, éy kinagi na to kapitan, a “Eng maari éy te kaginék diko.” Ey kinagi na ta éya ta kagi na Griego. Ey kinagi no kapitan, a “Tukoy mo bale i kagi na Griego?”

³⁸ Eng kona sa, éy besa a siko tu komander a taga Egipto a nékilaban dikame to esa a taon? Akala ko éy siko tu amo du épat a libu a tulisan to ilang a lugar?”

³⁹ Ey “Ewan,” kagi ni Pablo, “Judeoék san a taga Tarso, tu dikél a banuwan ta Silisia. Eng maari, éy méngkagiék pad didi Judeo a éye.”

⁴⁰ Nadid, da pinumayag tu kapitan, éy niontok ni Pablo tu kamét na monda tumahimik side, sakay néngkagi siya dide ta kagi na Judeo.

22

¹ “A tétotop ko a kabébayan ko,” kagi na, “baten moy i katuwiran ko a éye dikam.”

² Nadid, du Judeo, pékabati de a méngkagi ti Pablo dide ta sarili de a kagi, éy lalo side a tinumahimik.

³ “Saken,” kagi ni Pablo, “éy Judeoék. Nienakék ta Tarso, pero dinumikélék ta éye ta Jerusalem, a ti Padi Gameliel tu maistu ko. Kanya inadal ko ta mahusay i étanan a kautusan depu tam. Mesipagék be a sumunud ta Diyos a kona dikam.

⁴ Ey anya tu ginimet ko du tolai a naniwala ni Jesus to éya, éy linoko ko side ta mahigpit, a gustu

ko side a ipabuno. Dinikép ko side a nipihesu. Pati lélake éy ta bébe.

⁵ Maski tu mataas a padi, sakay du tagapamahalala moy, éy side i sistigu ko a éwanék mégbulibuli; da side i nangatéda diyakén ta sulat a te kapangayarianék a magdikép du tolay ta Damasko a méniwala ta éya a ugali. Sakay inumangeék be ta Damasko, a monda dekpén ko sa diden ya a tolay, a talaga ko side a kébilén ta Jerusalem a ipaparusa ko side.

⁶ “Ey anya i nanyaria diyakén? To kéadene ko ta Damasko, a tanghali dén tu bilag, éy bigla a sinumiklab ta palebut kua i demlag a gébwat ta langet.

⁷ Tulos nalugmukék to luta, sakay nabati ko i boses a kinagi na diyakén, a ‘Saulo, bakit lélabananék mo?’

⁸ Ey kinagi ko, éy ‘Ti ésiya ka, Amo?’ Ey kinagi no boses, a ‘Ti Jesusék a taga Nasaret. Sakén i lélabanan mua,’ kagi na.

⁹ Ey du kakaguman ko, éy neta de tu siklab, pero éwan de nabati tu boses a négkagi diyakén.

¹⁰ Ey saken éy kinagi ko, a ‘Magenyaék, Panginnoon?’ Ey kinagi diyakén no Panginnoon, a ‘Umégkat ka dén, a somdép ka dén ta Damasko, a te mégkagi diko ta éya ta gustu na Diyos a gemtén mo.’

¹¹ Ey nadid, kéégkat ko, éy buhékék dén dahil to siklab. Ey du kaguman ko éy kinabitanék de a niangeék de dén ta Damasko.

¹² “Ta éya,” kagi ni Pablo, “éy te lélake a mékidiyos, a ti Ananias i ngahen naa. Tétupadén na i utus

na rilihiyon tam, sakay iyégalang siya du étanan a Judeo ta Damasko.

¹³ Siya éy inumange diyakén, sakay kinagi na, a ‘Wadeng, Saulo, maghusay ka dén tu mata,’ Ey sakén, kélamang ko diya éy naketaék dén.

¹⁴ Ey kinagi ni Ananias diyakén, a ‘Saulo, i Diyos a péniwalaan depu tam, éy siko ngani dén i pinili naa, da gustu na mapospusan mo i plano na, sakay ipeta na diko tu anak na a banal. Sakay nabati mo dén tu boses na.

¹⁵ Siko i magpatunaya diya ta étanan a mineta mo sakay ta minabati mo tungkul ni Jesus.

¹⁶ Kanya nadid,’ kagi ni Ananias diyakén, ‘éy diyan ka magalanganin a sumunud diya. Ipabinyag ka nadid, Saulo, a monda maibut dén diko du kasalanan mo, a dulawan mo tu ngahen na.’

¹⁷ “Nadid,” kagi ni Pablo, “éy nagsoliék ta Jerusalem. Ey to pénalangin ko ta Templo a ina, éy naketaék ta himala.

¹⁸ Neta ko i Panginoon a négkagi diyakén, a ‘Nay, Saulo, ginanan mo dén i Jerusalemae, da di Judeo a éye éy éwan de tanggapén i pégpatunay mua tungkul diyakén.’

¹⁹ Ey kinagi ko ta Panginoon, a ‘Maniwala wade side Panginoon, da tukoy de a inumangeék du étanan a kapilya, a pinarusaan ko du étanan a méniwala diko.

²⁰ Sakay tukoy de be, Panginoon,’ kagi ko, ‘a to nipamunu de ni Esteban, éy sinulsulan ko side, sakay binantayan ko be tu badu du namuno diya.’

²¹ Pero ‘Ewan,’ kagi na ‘Panginoon diyakén; ikad mo dén, da paangen ta ka ta adeyo a banuwan,

a monda ipahayagék mo du iba a tolay a éwan Judeo.’ ”

²² Nadid, ta éya a kinagi ni Pablo, éy binati siya du Judeo. Pero nadid, da kinagi na man dén a mégpahayag siya du éwan Judeo, éy nagpehéng man dén side: “Bunon moy dén!” kagi de. “Dapat mate siya!”

²³ Nékgélanget side sakay nisalu de tu badu de, sakay nisapwah de be i alikabuk, da méiyamut side a tahod.

²⁴ Ey tu kapitan, éy pinasdép na ti Pablo to kwarter, sakay inutusan na du sundalu na a balbalén de siya, monda ipagtapat na dide éng anya i kasalanan na, éng bakit mégingél du Judeo diya.

²⁵ Ey nadid, to pénggapus de dén ni Pablo, éy kinagi na to sarhento ta éya, a “Ewan beman labag ta batas i mangbalbal ta taga Roma a tolay, éng éwan mo pa bistaan?”

²⁶ Pékabati no sarhento ta éya, éy inange na kinagi to kapitan, a “Magenya ka? Taga Roma bale i lélake a éya!”

²⁷ Kanya tu kapitan éy inange na nipakelagip ni Pablo éng taga Roma siya a talaga. Ey “O,” kagi ni Pablo.

²⁸ Ey kinagi no kapitan, a “Dikél i ginasta ko a kuhata,” kagi na, “baguék sinakup na Roma.” “Pero sakén,” kagi ni Pablo, “éy taga Romaék sapul to kéanak ko.”

²⁹ Nadid, du sundalu a talaga a mamalbal ni Pablo, pékabati de ta éya, éy agad side inumadeyo diya. Pati tu kapitan éy méganteng be, da siya i nagpagapusa diya, éy taga Roma bale siya.

Ti Pablo To Harap Du Mataas a Padi

³⁰ To kagagabian na éya, éy gustu no kapitan a mapospusan éng bakit iabla du Judeo ti Pablo. Kanya pinauwet na du mataas a padi, sakay du tagapamahala a Judeo. Sakay linégsiwan na ti Pablo, sakay niharap na siya dide.

23

¹ Ey ti Pablo éy minalas na du tagapamahala sakay kinagi na dide, a “Kabébayan ko, tukoy ko a éwanék tu kasalanan ta Diyos, sapul to kéanak ko.”

² Nadid, to pékgagi ni Pablo ta éya, éy tu mataas a padi, éy inutusan na du te taknég ta giled ni Pablo a sapukén de i labi naa.

³ Ey ti Pablo éy kinagi na to mataas a padi, a “Sakupén ka maka na Diyos, siko a mégwari-wari a mahusay ka! Kagi mo a te kasalananék, pero siko i te kasalanana, da pinasapukék mo!”

⁴ Nadid, kinagi du te taknég to adene ni Pablo, a “Pintasan mo bale i mataas a padi?”

⁵ “O bale,” kagi ni Pablo, “éng tukoy ko a siya bale i mataas a padi, éy éwan ko pinékgagian, da utus na kasulatan na Diyos a diyan tam pintasan du pinuno tam.”

⁶ Nadid, neta ni Pablo a te Saduseyo ta éya, sakay Pariseyo be. Kanya kinagi na dide a étanan, “A tétotop ko, sakén éy Pariseyoék sapul to kéanak ko. Kanya bistaanék nadid ta éye éy dahil to pag-asa ko a mabuhay i tolai a huway.”

⁷ Nadid, to pékgagi na ta éya, éy négpasuway ta mahigpit du Pariseyo sa sakay du Saduseyo.

⁸ Dahilan du Saduseyo éy éwan side méniwala a mabuhay i tolai a huway, sakay éwan be side

méniwala a te espiritu. Pero du Pariseyo éy méniwala side ta éya.

⁹ Lalo side a nagpehéng, a hanggan tinumaknéng i sénganya a Pariseyo a maistu, a kinagi de, a “Ewan kame tu meeta a kasalanan na éye a lélake. Anya wade éng te espiritu a néngkagi diya?”

¹⁰ Kanya lalo a néngingél du Saduseyo, a tulos néglébug side. Ey tu kapitan du sundalu, éy méganteng siya a pasakitan de ti Pablo. Kanya inutusan na du sundalu na a angen de agawén ti Pablo, a kébilén de ta kwarter.

¹¹ To éya a kélép, éy inumadene i Panginoon ni Pablo, a kinagi na diya, a “Diyang ka méganteng, Pablo. Eng kodya i péngipahayag mua diyakén ta Jerusalemae, éy kona be sa i péngipahayag mua diyakén ta Roma.”

Tu Gayak De a Bunon Ti Pablo

¹² Nadid, to kagagabian na éya, éy pinéguhunan dén du Judeo a bunon ti Pablo. Nanumpa side a éwan side méngan éy ta uminum hanggan éwan de mabuno ti Pablo.

¹³ I nangakua ta éya a sumpa éy mahigit pa ta épat a pulu a Judeo.

¹⁴ To pénumpa de, éy inumange side du mataas a padi, sakay kinagi de dide, a “Nipangako me a éwan kame méngan éy ta uminum hanggan éwan me pa mabuno ti Pablo.

¹⁵ Kanya sikam,” kagi de, “éy ikagi moy pad to kapitan a paangen na se dikam ti Pablo, a monda siyasatén moy siya. Ey sikame éy sanébén me siya, a bunon me siya bagu se siya dumemét.”

16 Nadid, tu anéng ni Pablo, éy nabaheta na tu plano de. Kanya inumange siya to kwarter a nikagi na ni Pablo.

17 Ey kinagi ni Pablo to sarhento ta éya, a “Iange mo i ulito a éye to kapitan, da te kagin siya diya.”

18 Ey tu sarhento éy niange na tu anéng ni Pablo to kapitan, a kinagi na diya, a “Gustu ni Pablo a iange ko se diko i ulitoae, da te kagin kan siya diko.”

19 Ey tu kapitan éy kinabitan na tu ulito, a pinadigdig, sakay nipakelagip na diya éng anya i kagi naa.

20 “Du Judeo,” kagi na, “éy néngkasundu dén side a mékiohon side diko a paangen mo kan tamay ko a Pablo ta miting de ta gabiya, a monda siyasatén de siya.

21 Pero diyan ka méniwala dide, Kapitan. Te épat a pulu a mangsanéb diya to dilan. Nanumpa kan side a éwan side méngan éy ta uminum hanggan éwan de siya mabuno. Ey nadid éy nakahanda dén side. Méguhay san side, éng méniwala ka dide.”

22 Nadid, pékabati no kapitan ta éya, éy pinéglakad na tu ulito, a kinagi na, a “Diyan mo kagin ta maski ti ésiya a kinagi mo ya diyakén.”

Pinaange De Ti Pablo To Gobernador

23 Nadid, dinulawan no kapitan tu sarhento na a éduwa, a kinagi na dide, a “Thanda moy i éduwa a datos a sundalu, a kaguman be i pitu a pulu a kabayo, sakay éduwa be a datos a sundalu a te gayang. Da péglakadén ta kam nadid a kélép a alas nuwebe ta Sesarea.

24 Maghanda kam be ta kabayo a sakayan ni Pablo, da gustu ko a itugén moy siya ni gubernador. Ey alagaan moy siya ta mahusay.”

25 Nadid, nisulat no kapitan to gubernador; éy saye i nisulat naa:

26 “Mahal ko a Gubernador Pelik: Kumusta ka? Gébwat ye ni Kapitan Klaudio Lisias.

27 I lélake a éye a itugén ko sina diko éy ti Pablo. Inagaw ko siya du Judeo, da inikép de siya, a talaga de siya a bunon. Ey taga Roma siya.

28 Niharap ko siya du mataas a Judeo, a monda mapospusan ko éng anya i kasalanan na, éng anya i iabla dia diya.

29 Ey neta ko a éwan bale siya tu kasalanan a pamunuan diya, o péngipihesuan diya. Eng'wan, tu abla de diya éy tungkul san to rilihyon de.

30 Ey to pékabaheta ko a bunon siya du Judeo, éy naisip ko éy petugén ko siya diko. Sakay du Judeo a nagabla diya, éy pinékgagian ko side a umange side mékgagi diko ta dimanda dia. Ewan dén.”

31 Nadid, du sundalu éy tinupad de tu utus no kapitan de, a nitugén de ti Pablo ta Antipatrida ta éya a kélép.

32 Sakay to gagabi, éy nagsoli side. Ey du sundalu a te kabayo éy nagtulos side ta Sesarea.

33 Ey kédemét de, éy nitugén de ti Pablo to gubernador, sakay niatéd de be diya tu sulat no kapitan.

34 Ey tu gubernador éy binasa na tu sulat, sakay nipakelagip na ni Pablo éng taga ahe siya. Ey pékabati na a taga Silisia ti Pablo,

35 éy kinagi na, a “Mégbatiék ta katuwiran mo kédemét se du néngidimanda diko.” Sakay niutus na

du sundalu a bantayan de ti Pablo to bile ni Herod.

24

Tu Péngiabla De Ni Pablo

¹ Nadid, kélipas na lima a aldew, éy dinumemét ti Ananias a mataas a padi, a kaguman na du matétanda a Judeo, sakay tu abugadu de a ti Tertulo. Nagharap side to gobernador, a kinagi de diya tu abla de ni Pablo.

² Ey pénguwet de ni Pablo, éy niabla siya no abugadu. “Gubernur,” kagi na, “mahusay ka a amo me, da nale a mapayapa nadid i banuwan mia. Siko éy hinusay mo be dén i meadu a problema me.

³ Kanya mégpasalamat kame diko.

⁴ Ey nadid, Gubernur, magpasensiya ka pad ta kagi mia diko. Monda éwan ka masiyadu a maabala, éy baten mo kame ta sandali san.

⁵ Dahilan,” kagi no abugadu, “éy medukés i lélake a éye. Maski ta ahe i angayan na, éy ligaligén na du Judeo. Sakay amo be siya du tolai a méniwala to lélake a taga Nasaret.

⁶ Higit pa ta éya, éy éwan siya tu galang to Templo me; éy dinikép me siya ta éya. Talaga me siya a bistaan ayun ta sarili me a ugali.

⁷ Pero ti Kapitan Lisias, éy sinaway na kame,” kagi no abugadu, “sakay nipadale na kame du sundalu na, a inalap na dikame ti Pablo.

⁸ Sakay inutusan kame be no kapitan a umange kame se diko. Ey nadid, Gubernur, éng siyasatén mo nadid ti Pablo, éy meta mo a katu-tuhanan i kagi kua diko.”

⁹ Pati du Judeo ta éya, éy kinagi de a tutuhanan tu kinagi no abugadu.

Tu Katuwiran Ni Pablo

¹⁰ Nadid, tu gobernador éy pinakultaden na ti Pablo a mékgagi to katuwiran na. Ey kinagi ni Pablo, a “Tukoy ko, Gobernador, a nale a panahun a siko i huwes na Judeo. Kanya mésayaék da siko i pékgagian kua ta katuwiran ko.

¹¹ Da sakén éy labindalawaék pabi a aldew sapul to kédemét ko ta Jerusalem. Kanyaék sa inumange, éy gustu ko san a sumambaék ta Diyos ta éya.

¹² Ey anya,” kagi ni Pablo, “di Judeo a éye, éy dinemtanék de beman a léligaligén ko du tolay ta éya? Ewan! Ewanék be nékipagsuway du Judeo ta éya, maski ta Templo, maski ta kapilya de ta éya. Kanya éwanék tu kasalanan.

¹³ Diden ye a Judeo éy éwan side maari a magpatunay diko ta péngpehay dia diyakén.

¹⁴ Basta i aminén ko sana éy méniwalaék ta ugali a gébwat ni Jesus, a kagi de a medukés. Saya i pégsamba kua ta Diyos. Sakay méniwalaék be ta kasulatan ni Moises, sakay tu nisulat du purupeta to araw.

¹⁵ Sakay umasaék san ta Diyos a kapareho diden ye a Judeo, a pabuhayén na a huway i étanan a tolay ta mundua. Maski du mahusay éy ta medukés.

¹⁶ Kanya, Gobernador,” kagi ni Pablo, “éy pumépiliték a mégimet ta mahusay, monda éwanék tu kasalanan ta Diyos éy ta tolay be.

¹⁷ “Nadid, Gobernador, kélipas na sénganya a taon, éy nagsoliék ta Jerusalem, a monda itugén ko

tu ambag me a kuhata du Judeo a te hirap, sakay méngatédék ta Diyos.

¹⁸ Ey nadid,” kagi ni Pablo, “to édse ko ta Templo, éy minetaék du Judeo a taga Asia, a tulosék de a dinikép. Pero éwanék tu kasalanan, da éwan tu ligalig ta éya diyakén.

¹⁹ Diden ya a taga Asia a nanikép diyakén, éy bakit éwan se side nadid? Eng méngidimanda side diyakén, Gobernador, éy ahe side?

²⁰ Ey nadid, da éwan se side, éy maski diden ye a Judeo, éy gustu ko ipagtapat de maka diko éng anya i kasalanan kua a mineta de to péngsiyasat de diyakén to nipagmiting de.

²¹ Basta i kasalanan kua siguru éy tu kinagi ko dide. Da kinagi ko dide a kanyaék de bistaan éy dahil to pag-asa ko a mabuhay i tolay a huway.”

²² Nadid, pékabati ni Gobernador Pelik to katuwiran ni Pablo, éy kinagi na du Judeo, a “Ewan ko itulos nadid i bista ni Pablo. Eng’wan uhayén ko pa ti Kapitan Lisias.” Da tu gobernador, éy tukoy na dén i ugalia du méniwala ni Jesus, a me bait side. Kanya éwan siya naniwala to abla du Judeo.

²³ Sakay inutusan na tu sarhento. “Siko i bahala ni Pablo,” kagi na, “pero diyan mo siya higpitan, sakay pakultaden mo du kadimoy na a méngatéd diya ta kailangan na.”

²⁴ Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy dinu-memét ti Gobernador Pelik, a kaguman na tu asawa na. Tu asawa na éy Judeo, a i ngahen naa éy ti Drusila. Ey nipauwet de ti Pablo, monda mabati de tu kagi na tungkul to péniwala na ni Cristo Jesus.

²⁵ Pero to pégkagi ni Pablo tungkul ta mahusay a ugali, sakay ta pégipos ta bégi na tolay, sakay ta péghukum na Diyos a dumemét, éy inumanteng ti Pelik. Kanya pinasoli na ti Pablo to kwarter. “Ikad mo dén,” kagi na. “Ipauwet ta ka ta esa a aldew.”

²⁶ I isipa ni Pelik, éy makay atdinan siya ni Pablo ta kuhata, a monda légsiwan na siya. Kanya medalas na siya a nipauwet, a mékiohon diya.

²⁷ Nadid, kélipas na éduwa a taon, éy te iba a gobernador a linewasan na ti Pelik, a ti Porsio Pesto i ngahen naa. Ey ti Pelik, da ménuyu siya du Judeo, éy pinabayan na ti Pablo to pégpihesuan.

25

Nabati Ni Pesto Ti Pablo

¹ Nadid, dinumemét dén ti Pesto ta Sesarea. Ey kélipas na étélo san a aldew, éy inumange siya ta Jerusalem.

² Ey du mataas a padi ta éya, sakay du te tungkulin a Judeo, éy kinagi de diya tu abla de ni Pablo. Nékiohon side ni Presto

³ a pasolen na ti Pablo ta Jerusalem. Te gayak side a sanébén de siya.

⁴ Pero “Ewan,” kagi ni Presto, “da pihesu pabi siya ta Sesarea, éy sumoliék ta éya agad.

⁵ Kanya,” kagi na, “éng gustu moy a mabistaan, éy pakuyugén moy diyakén du konsiyal moy. Sakay éng te kasalanan i éya a lélake, éy idimanda de siya ta éya.”

⁶ Nadid, kélipas na manga siyam a aldew, éy sinumoli ti Gobernador Pesto ta Sesarea, a kakuyog na du Judeo. Ey to kagagabian na, éy nipauwet na ti Pablo, a monda bistaan de siya.

⁷ Ey kédemét ni Pablo, éy niéabla siya du Judeo, a nilista de i meadu a ginamet na kan a medukés. Pero éwan side maari a mégpatunay to niabla de.

⁸ Ey kinagi be ni Pablo tu katuwiran na. “Sumuwayék ta abla dia,” kagi na, “da éwan ko linabag i batas na Judeo sakay ta Templo. Sakay éwan ko linabag i batas na hari ta Roma.”

⁹ Ey ti Pesto, da ménuyu siya du Judeo, éy kinagi na ni Pablo, a “Gustu mo, Pablo, a umange ta Jerusalem, a monda bistaan de ka ta éya?”

¹⁰ Ey “Ewan,” kagi ni Pablo. “Dapat siko i mangbistaa diyakén, da siko i pinakangbégia no hari ta Roma. Ewan maari a magbista diyakén du Judeo, da éwanék tu kasalanan dide. Ey tukoy mo dén ya, Gubernurador.

¹¹ Gubernurador, éng te kasalananék a pamunuan diyakén, éy éwan ko iwasan. Pero éwan katu-tuhanan tu abla de diyakén éy éwan maari a iatédék mo dide. Gustu ko a dumayingék to hari ta Roma, a siya san i magbistaa diyakén.”

¹² Nadid, pékabati ni Pesto ta éya, éy nipakelagip na du konsiyal na; sakay kinagi na ni Pablo, “Da gustu mo a bahala tu hari a mangbista ta asuntu mo, éy maari, paangen me ka ta éya.”

Ti Hari Agripa

¹³ Nadid, kélipas na sénganya man dén a aldew, éy dinumemét ta Sesarea ti Hari Agripa (besa a siya tu hari ta Roma). Ey kaguman na ti Bernise. Binumisita side ni Gubernurador Pesto.

¹⁴ Da nale side ta éya, éy kinagi ni Pesto diya i tungkul ni Pablo. “Te lélake ta éye,” kagi na, “a niwahak ni Pelik to pégpihesian to nihektat na.

15 Ey sakén,” kagi ni Pesto, “to kébisita ko ta Jerusalem, éy nidimanda siya du Judeo diyakén, a gustu de éy parusaan ko siya.

16 Pero kinagi ko dide a sikame a taga Roma, éy éwan me ugali a parusaan i toláy éng éwan me pa bistaan. Ugali me, kagi ko, éy dapat mégbati pa tu pihesu du méngidimanda diya, monda makasengbet be siya ta katuwiran na.

17 Kanya, Agripa,” kagi ni Pesto, “éy inumange se du Judeo a méngidimanda diya. Ey to kagagabian no demét de, éy nipauwet ko tu pihesu, sakay nagharapan kame a binistaan ko siya.

18 Pero du Judeo, to péngabla de diya, éy neta ko a éwan bale siya tu kasalanan a labag ta batas tam!

19 Eng'wan i néngiablaan dia diya éy tungkul san ta rilihiyon de a sarili, sakay tu lélake a minate, a ti Jesus. Pero i iyépilit ni Pablo, éy buhay kan siya.

20 Ey sakén, Agripa, éy éwan ko tukoy éng anya i gemtén ko ta éya a asuntu, da tungkul san ta ugali na Judeo. Kanya nipakelagip ko ni Pablo éng gustu na a umange ta Jerusalem a monda bistaan de sa siya.

21 Pero sala ni Pablo ta éya. Gustu na éy paangen ko siya ta Roma, a monda bistaan siya na hari tam ta éya. Kanya ipabantay ko siya nadid, hanggan éwan ko siya mapaange ta Roma.”

22 Nadid, kinagi ni Agripa ni Pesto, a “Eng maari, éy gustu ko a mabati maka i katuwiran na.” “Maari,” kagi ni Pesto. “Ta gabia éy mabati mo.”

23 Nadid, to kagagabian na, éy dinumemét de Hari Agripa sakay ti Bernise to munisipyo. Ey kaguman de du mataas a sundalu, sakay du

tanyag a tolay ta banuwan. Ey ti Gobernador Pesto éy nipauwet na ti Pablo.

²⁴ “Hari Agripa,” kagi ni Pesto, “sakay sikam a mégiknud ta éye. Saye ti Pablo. Siya ye tu lélake a nagpitisyonan dén du étanan a Judeo, a dapat kan siya a mate.

²⁵ Pero sakén, to péngsiyasat ko diya, éy éwanék tu meeta a kasalanan na a pamunuan diya. Ey nadid, da gustu na bistaan siya no hari tam ta Roma, éy gustu ko éy paangen ko siya ta éya.

²⁶ Pero éwanék tu meeta a isulat to hari tam tungkul ta lélake a éye, éng anya i kasalanan naa. Kanya niharap ko siya dikam, Agripa, monda ipakelagip moy diya, a tulos ikagi moy diyakén éng anya i isulat kua to hari ta Roma.

²⁷ Kodya i pémaange ko diya ta Roma, éy éwanék be tu meeta a kasalanan na a monda bistaan sa siya?”

26

Mégkagi Ti Pablo ni Hari Agripa

¹ Nadid, ti Hari Agripa, éy pinakultaden na ti Pablo a mégkagi ta katuwiran na. Ey tinumaknég ti Pablo a mégkagi.

² “Hari Agripa,” kagi na; “salamat, da siko i pégkagian ko ta katuwiran ko tungkul ta néngiablaan diyaken du Judeo;

³ da tukoy mo dén i étanan a ugali me a Judeo, sakay ta rilihiyon me. Baten mo pad i kagin kuae:

⁴ Du étanan a Judeo, éy tukoy de dén i ugali ko a sapul to kéanak ko, da sapul to nikeenak ko éy négyanék dide ta banuwan ko sakay ta Jerusalem.

⁵ Napospusan de a nale a tétupadén ko ta mahig-pit i utus na rilihiyon me, da Pariseyoék.

⁶ Ey nadid, Hari,” kagi ni Pablo, “éy bakit bis-taanék moy? Dahil ta pag-asa ko to pangako na Diyos du apo me to araw, a buhayén na i tolay a huway.

⁷ Ey du labindalawa a lahi na Judeo, éy umasa be side ta éya. Sé' san ya, Hari, i néngidimandaana du Judeo diyakén.

⁸ Bakit isip moy a éwan buhayén na Diyos i tolay a minate?

⁹ “Pero maski sakén,” kagi ni Pablo, “éy akala ko be to araw, éy dapat labanan ko du tolay a méniwala ta éya a lélake, a ti Jesus a taga Nasaret.

¹⁰ Ey kona be sa tu ginimet ko ta Jerusalem. Dahil to kapangyarian ko a niatéd diyakén du mataas a padi, éy nipepihesu ko i meadu du méniwala ni Jesus. Ey to nipamunu de ta sénganya dide, éy nékiagumék dide.

¹¹ Meadu a beses, Hari, éy inumangeék du kapilya de, a nipaparusa ko side. Pilitén ko maka side a ibutan de tu péniwala de ni Jesus. Dikél i iyamut kua dide, a hanggan inumangeék be ta maski adiadeyo a banuwan a namarusa dide.

¹² “To mensan, Hari,” kagi ni Pablo, “éy inu-mange ék ta Damasko, a te kébilék a katibayan ko a nisulat du mataas a padi, a monda dekpén ko maka sa du méniwala ni Jesus.

¹³ Ey nadid, Hari, saye i nanyaria diyakén: to kétamo ko ta Damasko, a tanghali tu bilag, éy bigla a mineta ko ta langet i demlag, a natanglawan kame du kakaguman ko. Ey medédemlag pa ta bilag.

14 Nalugmuk kame to luta, éy nabati ko i boses a négkagi diyakén ta kagi na Judeo, a ‘Saulo, bakit lélabanan ék mo? Siko be dén i masakitan ta gimet mo a ina.’

15 ‘Ti ésiya ka, Amo,’ kagi ko. Ey kinagi na Panginoon, a ‘Ti Jesusék. Sakén i lélabanan mua.

16 Nadid, uméghkat ka, Saulo,’ kagi na, ‘pinumeta ék diko da pinili ta ka a siko dén i utusan kua. Ipahayag ék mo ta tolay a mineta ék mo nadid a aldew. Sakay ipahayag mo be i ipeta kua diko ta esa a aldew.

17 Agawén ta ka,’ kagi na, ‘ta gimet du Judeo sakay pati du éwan Judeo. Da paangen ta ka du éwan Judeo

18 da magpaliwanag ka dide, monda ginanan de i mediklém a kapangyarian ni Satanas, a ipasakup side ta medemlag a kapangyarian na Diyos. I plano ko,’ kagi na, ‘éy ipaliwanagék mo du tolay, monda méniwala side diyakén, a tulos pagpasensiyaan side ta kasalanan de, sakay makaagum be side du iba a tolay na Diyos.’

19 “Kona sa tu nikagi diyakén no boses, Hari. Ey éwan ék sinumway ta éya a utus a gébwat ta langet.

20 Eng'wan, ta Damasko pa, sakay ta Jerusalem, sakay ta buu a Hudea, éy nagtolduék du Judeo éy ta éwan Judeo, a dapat magsisi side ta kasalanan de, a sumoli side a ipasakup ta Diyos. Sakay dapat side a magimet ta mahusay, a magpatunay side a inibutan de dén du kasalanan de a talaga.

21 Dahil ta éya a gimet ko, Hari, éy dinaleék du Judeo ta Templo, a talaga ék de a bunon.

22 Pero éwanék pinabayan na Diyos. Kanya te taknégék se nadid, a méghpatunayék dikam ta éya

a baheta. Mégpahunayék ta mataas a tolay éy ta mababa be. Ey i iyétoldu kua, éy kona be san to nihula ni Moises sakay du purupeta to araw,

²³ a kailangan a mate tu pinili na Diyos a taga-pagligtas. Sakay nihula de be a siya i meditol a mabuhay a huway. Siya be tu mégpahayag du Judeo sakay du éwan Judeo, a iligtas na Diyos du tolay.”

²⁴ Nadid, mégkagi pabi ti Pablo to katuwiran na, éy kinagi ni Pesto diya ta medegsén, a “Pablo, luku-luku ka! Sobra dén tu inadal mo, kanya naloko dén i isip mua!”

²⁵ “Ewan,” kagi ni Pablo. “Ewanék luku-luku, Gobernador, da katutuhanan tu kinagi ko.

²⁶ Maski ipakelagip mo ni Hari Agripa i éye, da tukoy na dén a nale a tutuhanan i iyébaheta kua dikam, da tanyag dén. Ewanék mésanike a mégkagi ta éya ni Hari.

²⁷ Anya, Hari, isip ko méniwala ka ta kasulatan du purupeta?”

²⁸ “Anya, Pablo,” kagi ni Hari Agripa, “piliténék mo beman a maging Cristiano ta sandali a panahun!”

²⁹ Ey “O,” kagi ni Pablo. “Maski sandali a panahun, maski male pabi, éy manalanginék a éwan san siko, éng'wan étanan a makabati diyakén nadid, éy umaheg maka side diyakén a maging Cristiano. Pero éwan ko gustu a umaheg kam diyakén ta kadena kuae.”

³⁰ Nadid, tinumaknég tu hari, sakay ti Bernise, sakay tu gobernador,

³¹ éy linumwas side a étanan. Néguhon-uhonan de a kinagi de, a “Bakit gustu de a bunon siya? Ewan siya tu kasalanan a pamunuan diya o péngipihesian diya.”

³² Ey kinagi ni Hari Agripa to gobernador, a “Eng éwan na kitam pinilit a paangen tam siya ta Roma a monda bistaan siya no hari tam ta éya, éy maari tam maka siya a légsiwan.”

27

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Roma

¹ Nadid, kédemét na oras, éy péglakadén de ti Pablo ta Roma. Tu gobernador, éy inutusan na tu kapitan a esa a siya i bahala a méngitugén ni Pablo ta Roma. Sakay te iba be a pihesu. Tu ngahen no kapitan éy ti Hulio. Kapitan siya no batalyon no hari ta Roma.

² Sinumakay kame to paraw a gébwat ta Adramite, a tumamu ta Asia. To kétulak me, éy te kaguman kame a esa, a ti Aristarko; Masedoniano siya a taga Tesalonika.

³ To kagagabian na, éy pinumundu kame ta Sidon. Ti Kapitan Hulio, éy me bait siya ni Pablo. Pinakultaden na siya a umogsad, a umange bu-misita du kadimoy na ta éya, a monda alapén na tu kailangan na.

⁴ Nadid, kétulak me sa, éy kinumubli kame ta puduk na Sipro, da sinongsong kame na pahés.

⁵ Ey nagtulos-tulos kame ta tapat na Silisia, sakay Pampilia. Ey pinumundu kame dén ta Mira, Lisia.

⁶ Ta éya éy naketa tu kapitan me ta paraw a esa, a gébwat ta Alehandrina, a tamo ta Italia. Kanya niagton na kame sa.

⁷ Nale kame a naglakad, da sinongsong kame man dén na pahés. Meadu a aldew i lakad mia, éy nakaabut kame to tapat na Ginido. Da éwan kame nakatulos, dahil to pahés, éy inumahabes kame ta puduk na Kreta, sakay nagpakubli kame ta éya to tapat na Salmone.

⁸ Mehirap i lakad me, da balagbag i pahés. Nanigdig kame a hanggan dinumemét kame to luuk a kagi de a Mahusay a Punduan. I éya a luuk éy adene dén ta Lasea. Ey nagpakubli kame sa.

⁹ Nadid, nale kame dén a naglakad, éy adeyo pabi i Italia. Ey méganteng kame dén a tumulos, da panahun dén nadid na amiyán. Kanya kinagi ni Pablo dide, a

¹⁰ “Diyán kitam tumulos. I isip kua,” kagi na, “éy dilikadu i lakad tama nadid, da amiyán. Masida a talaga tu paraw, sakay sayang be dén tu karga na, éng tumulos kitam. Sakay mégantengék be dén ta buhay tama.”

¹¹ Pero tu kapitan du sundalu, éy pépansingén na tu kagi no te paraw, sakay tu timonel, kesira to kinagi ni Pablo.

¹² Sakay pati éy medukés a punduan i éya a luuk éng amiyán. Kanya du keaduan me, éy gustu de a tumulak kame, a pumilit kame maka a umabut to luuk ta Penise, da palingéd i éya ta amiyán. “Palipasan tam ta éya,” kagi de, “i panahun na amiyán.”

Inabut Side Na Bagyo Ta Ditaw

13 Nadid, péketa me a salatan dén tu pahés, éy akala du timonel éy makatulos kame dén. Kanya binotbot de tu pasanget, sakay nagpabor kame dén. Nanigdig kame san a tinumamo kame ta luuk na Penise.

14 Ey nadid éy inabut kame agad na mebagség a bagyo, a tulos amiyan dén.

15 Da éwan kame mékasongsong ta pahés, éy minepalad kame san dén ta ditaw.

16 Nadid, pékaabut me to kétihék a puduk, éy kinumubli kame sa, sakay binotbot me tu rimorte, a naghirap kame a néngisakay to paraw.

17 Nadid, to péngisakay me, éy pinatibay me tu paraw, a binédbéden me ta meadu, monda éwan umangat tu tabla. Méganteng kame be a makay mesayad kame ta Sirte; kanya tiniklup me tu layag, sakay peeanod kame san dén.

18 To kagagabian na éya éy lalo a mesibét tu bagyo. Kanya nibut me tu karga.

19 Ey to ikatélo a aldew, éy nibut me be ta diget tu kasangkapan no paraw.

20 Nadid, nale kame a binagyo; sénganya a aldew éy éwan me meeta tu bilag éy ta biton. I akala mia éy mate kame a étanan.

21 Nadid, da nale kame a éwan minéngan, éy dinulawan ni Pablo du étanan sa, a kinagi na dide, “A kakaguman ko, éng naniwala kam to kinagi ko, a diyam tam gininanan i puduk na Kreta, éy éwan tam sinapit i hirap tam a éye.

22 Pero nadid,” kagi ni Pablo, “éy patibayan moy i isip moya, da éwan tu maanya dikitam. Basta na paraw sanae i masidaa.

²³ Dahilan éy pinumeta diyakén to kélép se i esa a anghel na Diyos--i Diyos a péniwalaan ko a te sakup diyakén.

²⁴ Kinagi no anghel diyakén, a ‘Diyan ka méganteng, Pablo, da kaluuben na Diyos a humarap ka ta hari ta Roma. Ey alang-alang diko, éy meligtas be du étanan a kakaguman mo ta parawae.’

²⁵ Kanya, a kakaguman ko, éy diyan kam méganteng. Umasaék ta Diyos a iligtas na kitam ta bagyoae, a kona to kinagi diyakén no anghel.

²⁶ Medagsa kitam san ta esa a puduk.”

²⁷ Nadid, to ikasapulu éy ta épat a kélép no bagyo, éy meepalad kame pabi ta diget na Adria. To hatinggabi i kélép, éy isip du tarabahador éy adene kame ta kati.

²⁸ Kanya tinadul de to lubid, éy neta de a duwapulu san dén a dépa i kabétong na. Kégison de éy tinadul de man dén, éy sapulu san dén éy ta lima a dépa.

²⁹ Méganteng kame a makay mebangga kame ta bito-bito. Kanya nitékneg me i épat a pasanget to dipos, sakay inumasa kame a mapsag maka dén agad.

³⁰ Du tarabahador éy gayak de a ginanan tu paraw. Kanya niogsad de tu abeng, a mégwari-wari side a iditaw de tu pasanget to dulung no paraw.

³¹ Pero kinagi ni Pablo du sundalu, a “Eng ginanan de i parawa, éy malimés kam a talaga.”

³² Kanya du sundalu, éy kentol de tu igut no abeng, sakay pinabayan de a mineanod.

³³⁻³⁴ Nadid, to tamo a amulaldew, éy pinilit side ni Pablo a méngan. “Nay,” kagi na, “méngan kam

dén. Eduwa kam dén a simba a éwan minéngan ta anteng moy. Méngan kam nadid, monda sumibét i bégi moya. Diyan kam métagég; éwan tu maanya dikitam a maski ti ésiya.”

³⁵ Ey to péngkagi ni Pablo ta éya, éy inalap na tu tinapay, sakay nagpasalamat siya ta Diyos ta harap dia, sakay pinisad-pisad na tu tinapay, a minéngan side.

³⁶ Sakay du iba, éy minéngan be dén side, sakay pinatibay de i isip dia.

³⁷ I kabilangan me a étanan to paraw éy éduwa a datos éy ta pitu a pulu éy ta éném a tolay.

³⁸ Nadid, kétapos me a minéngan, éy nibut me to diget tu karga me a pahay, monda lumatak tu paraw.

Tu Nikabagbag No Paraw

³⁹ To gagabi dén, éy natan-aw me dén i digdig, pero éwan me tukoy éng ahe i éya a lugar. Ey péketa me ta esa a luuk a te baybay, éy kagi de ipundu de maka sa tu paraw.

⁴⁰ Kanya inéukad me du pasanget, a niwahak me ta ditaw, sakay nisoli me tu timon to dipos, sakay nioklad me tu layag, sakay dinumigdig kame.

⁴¹ Kétihék san i nilakad mia, éy minesadsad kame ta kati, a tulos minebaun tu dulung. Nadid, tu dipos no paraw, éy minawasawasak dén dahil to tagmék a mebagség.

⁴² Nadid du sundalu, éy ginayak de a bunon du pihesu, monda éwan tu makaabut ta digdig a guminan.

⁴³ Pero tu kapitan de éy gustu na a mabuhay ti Pablo. Kanya sinaway na du sundalu na. Sakay

pinékgagian na du makanangoy, a sumegbu ta diget, sakay mégdetol ta digdig.

⁴⁴ Sakay du éwan makanangoy, éy inutusan na side a magpataw ta tabla, a tumagubet. Ey kona man sa, éy nakaahawas kame dén a étanan.

28

Ta Malta

¹ Nadid, kéahawas me, éy kagi de éy Malta bale i égsean mia a puduk.

² Du taga éya, éy mebait side dikame. Tinanggap de kame, a nipagdukot de kame pa ta apoy a nagdengdeng na me, da meuden, sakay medégnin kame a tahod.

³ Pati ti Pablo éy nagapoy be. To pégtolo na to apoy, éy te ulag bale a ginuminan to pasi no apoy, a kinaget na tu kamét ni Pablo.

⁴ Ey du tolay a taga éya, péketa de to ulag a te kaget to kamét ni Pablo, éy “Adiyoy,” kagi de, “talaga a nakabuno dén i lélake a ina. Maski nakaligtas siya ta diget, éy pakaten be san siya na Diyos!”

⁵ Pero ti Pablo, éy basta niwagseh na san to apoy, sakay éwan siya naanya.

⁶ Du tolay sa, éy te itan de san ti Pablo, éng maanya siya--éng bumage tu kamét na, o éng bigla siya a matumba. Nadid, péketa, de a éwan siya maanya, éy nagbagu side tu isip, a kinagi de a diyos bale siya!

⁷ Nadid, to adene no inahawasan me, éy te luta sa a koo no mayor ta éya a puduk, a i ngahen naa éy ti Publio. Siya éy tinanggap na kame a pinatulos na kame to bile de a étélo a aldew.

⁸ Nadid, éy nagkataon a te saket tu ama ni Publio, a te palang siya, sakay bulus. Kébisita diya ni Pablo, éy nitupu na diya tu kamét na, sakay nipanalangin na, éy naghusay siya.

⁹ Ey dahil ta éya a gimet na, éy du étanan a iba a tolay ta éya a puduk, éy inumange side ni Pablo, éy naghusay be dén side.

¹⁰⁻¹¹ Kanya linimusan de kame ta meadu. Ey négiyan kame sa a étélo a bulan.

Nadid, to kéhektat me ta éya, éy sinumakay kame to paraw a gébwat ta Alehandrina. I tandaa na éya a paraw éy éduwa a ribultu a édse to dulung, a kambal side. Minale be sa siya, da pinalipas na be tu panahun na amiyán. Ey kétulak me sa, éy du tolay a taga éya, éy inatdinan de kame ta meadu a tulung de dikame.

¹² Kétulak me sa, éy nagtulos kame ta Sirakusa, a négétélo kame sa a aldew.

¹³ Sapul ta éya, éy nagtulos kame ta Regio. Ey to kagagabian na éy nagabagat dén. Kanya nagpabor kame dén a éduwa a aldew, hanggan dinumemét kame ta Putoli.

¹⁴ Ta éya éy naketa kame ta tolay a méniwala ni Jesus. Pinatulos de kame to bile de ta pitu a aldew. Ey kéhektat me sa, éy nagtulos kame dén ta Roma.

¹⁵ Ey du méniwala ni Jesus ta Roma, pékabaheta de a pinumundu kame dén ta Putoli, éy inumange side ta palengke ta Apio, sakay du étélo a tindaan, monda sambatén de kame. Péketa dide ni Pablo, éy nagpasalamat siya ta Diyos, sakay tinumibay dén i isip naa.

Ta Roma

16 Nadid, kédemét me ta Roma, éy éwan de nipih-esu ti Pablo, éng'wan pinatulos de siya to esa a bile, a kaguman na sa tu esa a sundalu a méguwardiya diya.

17 Nadid, kélipas na étélo a aldew, éy pinadulaw ni Pablo du mataas a Judeo ta éya, a nipaliwanag na dide i katuwiran na. “A tétotop ko,” kagi na, “du Judeo ta Jerusalem, éy diniképék de, sakay nitugénék de a pihesu to gobernador ta éya a taga Roma. Pero éwanék,” kagi na, “tu ginamet a kasalanan ko du Judeo, sakay éwanék tu kontara ta rilihiyon tam a gébwat du apo tam to araw.

18 Ey du taga Roma, to péngsiyasat de diyakén, éy gustuék de a légsiwan, da neta de a éwanék tu kasalanan a pamunuan diyakén.

19 Pero du Judeo éy mégidel side a légsiwanék no gobernador. Kanya napilitanék a nékiohon to gobernador a paangenék na ta Roma, a monda bistaanék no hari ta éye, maski éwanék tu abla a kontara du kapareho ko a Judeo.

20 Kanya ta kam pinadulaw,” kagi ni Pablo, “éy monda magketa kitam, sakay méguhon kitam. Gustu ko a mapospusan moy éng bakit éy te iguték a kadena, éy dahil san ta pag-asa ko to pangako na Diyos du apo tam to araw.”

21 Nadid, pékabati du Judeo ta éya a kagi ni Pablo, éy kinagi de diya, a “Ewan me nabaheta i medukés a kagi a tungkul diko. Du Judeo ta Jerusalem, éy éwan de nisulat dikame tungkul diko. Sakay du Judeo a dinumemét se a gébwat ta éya, éy éwan de ka be pinintasan.

22 Basta i nabaheta mia,” kagi de, “éy maski ahe

kan a banuwan, éy pépíntasan kan du tolay i éya a bigu a péniwala a te sakup diko. Kanya gustu me a mégbati diko, Pablo, éng anya i isip mua tungkul ta éya a bigu a baheta.”

²³ Nadid, éy nitakda de i esa a aldew a umange side mégbati ni Pablo. Ey meadu a tahod i dinumluga diya to tétulusan na a bile. Ey naghapun siya a nagtoldu dide, a pinatunayan na side tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay inakit na side a méniwala side ni Jesus. I pégpapunay naa dide éy tu kautusan ni Moises sakay tu kasulatan du purupeta.

²⁴ I sénganya du Judeo éy méniwala side. Pero du iba éy éwan.

²⁵ Ewan side nagkaesa tu isip. Ey to kéégkat de a humektat, éy kinagi ni Pablo dide, a “Tama bale tu nipesulat na Banal a Espiritu ni Purupeta Isaya to pénulat na du apo tam to araw.

²⁶ I nisulat ni Isaya, éy

‘Ikad mo dén a mégkagi du Judeo ta kona se: maski mabati moy i katutuhanan, éy éwan moy mapospusan. Maski meta moy i tama, éy éwan moy tukoy.

²⁷ Entan moy i

kahinaan na isip moya. Tinampéngan de i talinga de, sakay kinumihép side, da salaék de a baten sakay salaék de a entan. Sala de a mapospusan i Diyos. Idel de a sumoli diya, a monda pahusayén na maka side.’

²⁸ Kanya tandaan moy ye,” kagi ni Pablo, “i Mahusay a Baheta ni Jesus éy para du éwan Judeo a tolay. Side i maniwala, pero sikam éy éwan!”

²⁹ Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy hinumektat side a négpasuway side ta mahigpit.

³⁰ Ey ti Pablo, éy éduwa a taon siya a négiyan ta Roma, to bile na a inupaan na. Sakay tinanggap na i maski ti ésiya a tolai a binumisita diya.

³¹ Nagpahayag siya a palagi tungkul ta péghari na Diyos ta tolai. Sakay mesipag siya a iyétoldu na ti Panginoon Jesus. Ey éwan tu nangsaway diya.

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

cxx

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb